VERZAMELING
VAN
UITLANDSCHE EN ZELDZAAME
VOGELEN,
BENEVENS EENIGE VREEMDE
DIEREN EN PLANTGEWASSEN:

IN 'T ENGELSCH NAAUWKEURIG BESCHREEVEN EN NAAR 'T LEVEN MET KLEUREN AFGEBEELD,

DOOR

G. EDWARDS EN M. CATESBY:

VERVOLGENS, TEN OPZIGT VAN DE PLAATEN MERKELYK VERBETERD, IN 'T HOOGDUITSCH UITGEGEVEN

DOOR

J. M. SELIGMANN.

THANS IN 'T NEDERDUITSCH VERTAALD EN MET AANHAALINGEN VAN ANDERE AUTHEUREN VERRYKT, DOOR

M. HOUTTUYN, MEDIC. DOCTOR.

VYFDE BAND,

BEHELZENDE

HET NEGENDE DEEL.

Te AMSTERDAM,
By JAN CHRISTIAAN SEPP, Boekverkooper.
MDCCLXXXI.

VERZAMELING
VAN UITHEEMSCHE EN ZELDZAAME
VOGELEN.

NEGENDE DEEL.

VOORREDE.

Schoon Voorredens of Inleidingen gemeenlyk van weinig nuttigheid zyn, alzo de Leezers van een uitmuntend Oordeel en Verſtand, liever verkiezen zelf de uitvoering te waardeeren van een Werk, door onmiddelyk toe te treeden tot het leezen van den Text, volgens den algemeenen Tytel, zonder door den Autheur verder onderricht of vooringenomen te zyn, aangaande den Inhoud: heb ik nogthans, dit het laatſte zynde dat ik meen aan 't Licht te geeven, reden om myne dankbaare verplichting te betuigen aan myne waarde Vrienden, die my met Stoffe voorzien hebben tot de laatſte Deelen van dit Werk, en door veelen van welken ik edelmoedig ontvangen en onthaald ben in hunne Huizen, in verſcheide Landſchappen van dit Ryk. Niet minder acht ik my verplicht aan eenige aanzienlyke Familiën, die, hoewel ik het vermaak niet had van haar Perſoonlyk te kennen, niettemin by Brieven my zeer nadrukkelyk hebben uitgenoodigd, om eenigen tyd by hun op het Land door te brengen: 't welk ik gaarne zou hebben ingevolgd, zo niet myne Jaaren en de groote afſtand hunner Buitenplaatſen zulks ondoenlyk gemaakt hadden. En, aangezien het, in 't beloop deezes Werks, billyk geweeſt is, op zyne plaats de Naamen myner Voorſtanderen, Weldoeneren en Vrienden, tot volkomen bewyzen der echtheid van de Onderwerpen, daarin vervat, te melden, acht ik het niet noodig, daarvan alhier, by herhaalinge, Gewag te maaken.

Dikwils gebeurt het, dat myne Afbeeldingen, op de Gedrukte Plaaten, grootelyks van myne Origineele Tekeningen verſchillen. Ik ben, naamelyk, niet altoos te vrede geweeſt met deeze Tekeningen, ten opzigt van de Poſtuuren of Actiën, in welken de Voorwerpen geplaatſt waren: in zulke Gevallen heb ik wel drie of vier, ja ſomtyds zes Schetſen of Omtrekken gemaakt, dezelven naauwkeurig met elkander vergeleeken, en dan die gene uitgekoozen, welke my voorkwam de minſt gedwongene en natuurlykſte te zyn, om op myne Plaat gegraveerd te worden. Ten onregte zou men verwagten, dat een Werk, van deezen aart, in de uiterſte volkomenheid bewerkt en voltooid werde, wat de Kleuring aangaat; alzo het hier door ten uiterſte duur zou worden: want de uitvoering van zulk Werk, hier te Londen, tot den hoogſten trap, koſt veel. Het weezentlykſte in deezen is, dat men zig zo naauwkeurig, als 't vallen kan, houde aan de verſcheidenheid van Kleuren, welke de Origineele Voorwerpen hebben. Dit is myne voornaamſte zorg geweeſt, en thans, al het gene gekleurd is naziende, oordeel ik de Afbeeldingen hier in veel nader aan de Natuur te komen, dan de meeſte Werken van deezen aart, die immer uitgegeven zyn. Dikwils ben ik aangezogt geweeſt, om eenigen van onze Engelſche Vogelen af te tekenen en aan 't Licht te brengen; maar, terwyl my zo veele gelegenheden voorgekomen zyn, om nieuwe en zeer zeldzaame Vogelen, die aan weinige Liefhebbers zelfs, in Engeland, bekend waren, aan te treffen; zo heb ik

dezelven in 't beloop mynes Werks van tyd tot tyd plaats gegeven, en getrouwelyk voorgeſteld, tot onderrigting van onze tydgenooten zo wel als van de Nakomelingſchap. Wat de genen aanbelangt, die naar Afbeeldingen der Vogelen van hun eigen Land verlangen; derzelver nieuwsgierigheid, denk ik, zal in 't korte voldaan worden. Daar is thans, door een Genootſchap van oude Britten, ten voordeele van een Armen-School in Londen, een Natuurlyke Hiſtorie der Gedierten van Groot Brittannie ondernomen, welke men met de Vogelen begonnen heeft. De kleine en middelmaatigen zyn daar in Levensgrootte getekend, op Imperiaal Papier in Folio gedrukt en afgezet met natuurlyke Kleuren. Veelen van de Plaaten heb ik gezien, en achtze zo goed als iets van dien aart, dat tot nog toe in Engeland of elders aan 't Licht gegeven is. Ik heb het pleizier van te kennen den Schildknaap THOMAS PENNANT, een Heer in 't Graafſchap Flint, van groot Vermogen en veel Perſoonlyke verdienſten, die dit Genootſchap bygeſtaan heeft, met aan hetzelve alle de ongemeene Vogelen van Noord-Wales, ter bevordering van de gedagte milddaadige Stichting, te bezorgen. Alzo ik wel verzekerd ben, dat de Heer PENNANT een goeden Smaak heeft in het Tekenen, en wel ervaren is in de Natuurlyke Hiſtorie, hebbende tevens een ſterke neiging om die voort te zetten; zo twyfel ik niet, of zyn Ed. zal, edelmoedig, aan dat Genootſchap al den byſtand geeven, die in zyn Vermogen is; noch ook, of alle Liefhebbers der Natuur zullen zo wel onderrichting als vermaak in het Werk vinden, wanneer hetzelve tot voltooijing is gebragt.

By die gelegenheid komt my in gedagten de verplichting, welke ik aan zyn Ed. heb, door onlangs van hem te ontvangen de *Puffin* van 't Eiland Man, en eenige andere Vogels, die ik nog niet gezien had. Onlangs kreeg ik eenig Berigt, raakende het Geſlagt der Onweersvogelen *Petterils*, tot welken de Puffin behoort: naamelyk, dat zy allen, of de meeſten, uit hunne Keel Olie werpen in 't Aangezigt der Vogelaaren, die hun trachten te vatten. In onze Nieuwspapieren, van Juny des Jaars 1761, vind ik uit Mul in Schotland het Verhaal van een droevig Ongeluk, dat men zegt eenen Heer CAMPBELL overgekomen te zyn, die, tuſſchen de Rotſen aan de Zeekuſt uit vogelen gaande, en een Ladder opgeklommen zynde, om eenigen van dit ſlag van Vogelen uit derzelver Gaten in de Rotſen te haalen, toen hy zyn Hand in het Gat ſtak eensklaps en onverwagt zo veel Olie in zyn Aangezigt kreeg, dat hy den Ladder los liet, en, nedervallende op de Rotſen, het Leven verloor. De Heer CHARLES SMITH zegt, in zyn oude en tegenwoordige ſtaat van het Graafſchap Kerry in Ierland, dat 'er een klein Webvoetig Vogeltje is, weinig grooter dan een Mosch, 't welk in 't Voorjaar overvloedig uitgebroed wordt op de Rotſen of Eilanden, die men de *Ferriters* noemt aan de Kuſt van Kerry; en, gevangen zynde, ontrent een Thee-Lepeltje vol Olie uitwerpt. Dit Vogeltje acht ik naverwant te zyn aan mynen Onweersvogel, afgebeeld op Plaat 90 (*). MARTIN beſchryft, in zyne Hiſtorie van St. Kilda, een Vogel, de *Fulmar* genaamd, die uit zyne Afbeelding duidelyk blykt, van het Geſlagt der Onweers-Vogelen te zyn. „ Wanneer, zegt hy, de jonge Fulmar gereed is om te vliegen, zo werpt hy, „ als men hem naby komt, een veelheid klaare Olie uit zyn Bek, en weet daar „ mede den genen, die hem vatten wil, vlak in 't Aangezigt te treffen". Ik geloof, dat de Fulmar van St. Kilda de Puffin zy van Man, of ten minſte daar zeer naby aan kome; zynde zekerlyk een Soort van 't zelfde Geſlagt. Zie deszelfs beſchryving in MARTINS *Reistogt* naar *St. Kilda*, een der Weſter-Eilanden van Schotland, Londen 1698, pag. 55, alwaar men tevens een Afbeelding vindt van dien Vogel.

De Heer BRISSON heeft in zyne *Ornithologie*, te Parys aan 't Licht gekomen in 't Jaar 1760, zo wel Verzamelaar als Origineel Autheur, een Algemeene Hiſtorie der Vogelen uitgegeven, welke ik oordeel, over 't geheel beſchouwd, een zeer goed

(*) [Zie het Derde Deel van dit Werk, bladz. 66. Pl. LXXV. Men noemt hem gemeenlyk *Storm-Zwaluw*]

goed en nuttig Werk te zyn; maar ik vind 'er dat gene in, 't welk ieder Verzamelaar zal overkomen, door wien de Onderwerpen, die hy behandelt, niet lang en zorgvuldig beſtudeerd zyn: te weeten, menigvuldige herhaalingen van een en de zelfde Soorten van Vogelen onder verſchillende naamen, gelyk zy door byzondere Autheuren beſchreeven voorkomen, die hy in afgezonderde Artikels beſchryft, als Soortelyk van elkander verſchillende: waardoor, zo ik meen, het getal der *Soorten van Vogelen* grootelyks door hem is vermenigvuldigd. Om één Voorbeeld uit verſcheidene, welken ik in het beloop zynes Werks opgemerkt heb, uit te kippen: hy heeft, in zyn Vierde Deel, pag. 549, den Gekraagden Byën-Eeter *(Gueſpier a Collier)* van Madagaskar beſchreeven, dien hy een-Soortig maakt met den *Ooſtindiſchen Byën-Eeter* van myne Vogel-Hiſtorie, Pl. 183; en in 't zelfde Deel, pag. 552, beſchryft hy den Gekraagden Byën-Eeter *(Gueſpier a Collier)* van Bengale, welken hy zegt den *Bengaalſchen Byën-Eeter* te zyn van ALBINS Vogelen-Werk, Vol. III. Pl. 30. Indien de Heer BRISSON naauwkeurig acht gegeven had op zyn Onderwerp, zo moeſt hy gezien hebben, dat die twee Vogels, door hem als byzondere Soorten voorgeſteld, een en de zelfden waren, en behoorden in een zelfde Artikel te zyn begreepen. ALBIN en EDWARDS, naamelyk, hebben den naam opgegeven van den Heer, in wiens Verzameling te Londen deeze Vogel bewaard werdt: waar uit het klaar te ontdekken is, dat hunne Afbeeldingen en beſchryvingen ontleend waren van een en den zelfden Lighaamelyken Vogel.

De Vogelbeſchryving van gezegden Heer is thans tot voltooijing gebragt, zes dikke Deelen in Quarto uitmaakende, met een groot getal in 't Koper geſneedene Plaaten; waar op veele Afbeeldingen van nieuwe Vogelen, my geheel onbekend. Men heeftze met veel moeite en zeer netjes in Plaat gebragt; maar de meeſten hebben een ſtyve houding, als of zy naar gedroogde of opgezette Vogelen getekend waren. Dit is in zodanig een Werk verſchoonlyk: want men kan niet onderſtellen, dat de gehuurde Werkluy gelegenheid hebben gehad, om de gedaanten en poſtuuren van de Onderwerpen, toen die leefden, te zien en te beſtudeeren. De Heer BRISSON heeft zo wel alle Autheuren van de Natuurlyke Hiſtorie, als Reisbeſchryvingen, geraadpleegd, die iets over de Vogelen hebben te boek geſteld, en de Naamen verzameld, welke door hun, in alle Taalen, aan de Vogels zyn gegeven. Ik geloof, derhalve, dat zyne *Synonyma* volkomener en uitgebreider zyn, dan by eenig voorgaand Autheur, maar deeze zeer lange Benaamingen zyn aan misſlagen onderhevig. Ik vind, in het gedagte Werk, dat de Schryver my onder anderen heeft aangehaald, en de Naamen van myne Onderwerpen overgenomen, ja zelfs myne beſchryvingen gekopieerd, wanneer hy de Natuurlyke Vogels niet had, om die daar van te ontleenen. Tot Plaat 309 toe heeft hy my gevolgd, doch verder kon hy niet, om dat hy zyn Werk beſlooten heeft, voorenaleer dit derde Deel van myne Naleezingen was voltooid, waar door het getal myner Plaaten wordt uitgebreid tot driehonderd twee-en-zeſtig: zo dat 'er in dit laatſte Deel veele raare en fraaije Onderwerpen zyn, door geen Autheur tot nog toe, dan door my zelf, ſlegts by Naame voorgedragen.

Wat het groot getal aangaat en de Verſcheidenheid van de Onderwerpen, die dit geheele Werk, 't welk thans uit noodzaaklykheid geſlooten wordt, ſamenſtellen: dezelven zyn op verſchillende tyden, met groote tusſchenpoozingen, verzameld, en by Deelen, van omtrent vyftig Plaaten ieder, uitgegeven: waarvan dit het Zevende is en het laatſte. In 't geheel bevatten zy *driehonderd-en vyf en-zeſtig Plaaten*, 't welk overeenkomt met het getal der Dagen in een Jaar. Veelen van deeze Plaaten bevatten drie of vier verſchillende Onderwerpen, allen naar 't Leven getekend, en beloopen met elkander zeshonderd Artikelen: zynde ſommigen der kleinſten, hoewel naauwkeurig en natuurlyk getekend en gekleurd, niet beſchreeven of in de beſchryvingen genoemd. Het kwam my derhalve raadzaam voor, by het ſluiten van het geheele Werk de Onderwerpen van elkander te ſcheiden, en ieder klein Artikel

te brengen in een Geſlagtſchikkenden Bladwyzer, plaatzende alle de Soorten van de zelfde Stam, Familie of Geſlagt, onder haar eigen onderſcheidene Hoofden; ten einde de Natuur-Liefhebbers beter in ſtaat te ſtellen om te kunnen vinden wat zy begeeren te onderzoeken; met aanhaaling van de Nommers der Plaaten, welken ik, om verwarring zo veel mooglyk te vermyden, het geheele Werk heb laaten doorloopen, zonder een zelfde getal te herhaalen. Hoe ver ik in de bekwaame ſchikking geſlaagd ben, moet ik den genen, die het behaagt dezelve te onderzoeken, laaten beoordeelen: doch ik twyfel niet, of myne Afbeeldingen en beſchryvingen, met elkander vergeleeken, zullen gereedelyk aanwyzen, tot welk Geſlagt of Klaſſe ieder byzonder Onderwerp behoore, en zulke Autheuren, als de Wereld verpligt hebben met Samenſtelzels van alle de Onderwerpen, die men in de Natuur vindt, zullen genoegzaam in ſtaat zyn, om ieder nieuw Voorwerp, 't welk zy in myne Werken mogen vinden, te plaatzen onder anderen van het zelfde Geſlagt, die zy reeds volgens den Rang geſchikt hebben in hunne verſchillende Samenſtelzelen.

Ten einde, voorts, de Wereld te overtuigen, dat 'er niets meer, van deezen aart, door my kan uitgegeven worden, moet ik myne Leezers berigten, dat ik my ontſlagen heb' van de Stoffen, waar op ik zou kunnen voortgaan te werken. Alle myne Origineele Tekeningen zyn verkogt aan een edelmoedig Kooper, en dus de Eigendom geworden van een Edelen Graaf van groot Aanzien. Zy beloopen in 't geheel een getal van meer dan negenhonderd, en veelen derzelven zyn van Voorwerpen, nog nooit in Plaat gebragt. Thans, myn Jaaren zulks vereiſchende, heb ik niets over, dan my te onttrekken van het gewoel der Wereld, om Vrede en Ruſte te genieten in de gemeenzaame Verkeering met eenige weinige Vrienden van myn eigen middelmaatigen Levensſtaat, wier weezentlyke Waardigheid my door lange Ondervinding bekend geworden is.

PLAAT I.

Het Zwarte Aapje *van middelmaatige grootte* (1).

Dit Aapje, hebbende omtrent de grootte van een groote Kat, was zagtzinnig van aart, doende geen Mensch kwaad. Het hadt pleizier om met een jonge Kat te ſpeelen, gelykerwys de meeſte Aapen. Het was een weinig dertel, volgens derzelver aart; als een Mannetje zynde.

De Kop van dit Schepzel was taamelyk rond. Het hadt de Huid des Aangezigts van eene getaande Vleeschkleur, dunnetjes met zwart Haair gedekt. De Ooren waren van figuur als Menſchen-Ooren: de Oogen van eene roodachtige Hazelnooten-Kleur, met zwarte Oogappelen. Het Haair boven de Oogen was lang en vereenigde de Wenkbraauwen; dat aan de zyden van den Kop bedekte gedeeltelyk de Ooren. De Kop, Rug, Armen, Pooten en Staart, waren met taamelyk lang, los, donker zwart Haair gedekt, zynde niet zeer ſtyf en ook niet zeer zagt. Het voorſte of onderſte des Lighaams was byna geheel kaal, van een donkere Vleeschkleur, met twee Tepels aan de Borſt. De vier Pooten geleeken alle eenigszins naar eens Menſchen Hand, zynde met een zagte zwarte Huid gedekt, en weinig of geen Haair hebbende, met platte Nagelen. De Kat is 'er alleen tot ſieraad der Afbeelding bygevoegd.

My werdt dit Aapje preſent gedaan, door myn verplichtenden Vriend, den Heer GEORGE COPE, van Stratford in Eſſex. Ik ben onderrigt, dat het een Inboorling is van Guinee, aan de Afrikaanſche Kuſt. Het was een zeer vlug en levendig Diertje,

(1) Simia nigra magnitudinis mediæ. EDW. *Av.* 221. T. 311. Simia Aygula. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 2. Sp. 21.

Diertje, van een goed naturel: doch ik vond my genoodzaakt my daar van te ontſlaan, uit gebrek van genoegzaame ruimte: weshalve ik het vereerde aan een Hoogedelen Heer in Eſſex, die een bekwaame Diergaarde op eenigen afſtand van zyn Huis heeft, om zulke Dieren te houden. Ik weet niet dat deeze Soort tot nog toe is beſchreeven.

In Oxford-Straat, by 't Soho Plein, zag ik in 't Jaar 1761, in een Huis daar men Wilde Beeſten vertoont, een zwarte Aap, eenigszins naar 't zelve gelykende, welke een *Spinnekop-Aap* genoemd werdt, wegens de dunte en langte van zyne Pooten en Staart. Dezelve hadt het Aangezigt Vleeschkleur en hieldt met zyne Staart vaſt, door dezelve ergens rondom te ſlingeren. Deszelfs groote byzonderheid en 't gene ik nooit te vooren waargenomen hadt, was, dat de Voorpooten maar vier Vingers hadden, ontbreekende de Duimen daar aan. Op de zelfde plaats was een andere lang-Pootige viervingerige Aap, in alle opzigten den voorgaanden gelykende, uitgenomen dat hy bruin Haair hadt. Deeze aanmerking vond ik goed hier te maaken, alzo dit Soort van Aapen door my voorheen niet was ontdekt (*).

PLAAT II.

De groene Weſtindiſche Raaf of groote Braſiliaanſche Pappegaay (2).

Dat deeze Vogel van de grootſten is onder de Pappegaaijen, blykt genoegzaam uit de Schets-Tekening van den Kop, in de Natuurlyke grootte. De Wiek, geſlooten zynde, was omtrent dertien Duimen lang en de middelſte Staartpen vyftien Duimen. Hy hadt den Kop, naar het Lighaam te rekenen, groot, den Bek van eene donkere Kleur, taamelyk ſterk en de Bovenkaak zeer haakig, met uithoekingen wederzyds: de Tong donker, rond en zagt: de Neusgaten klein, in een ſmal witachtig Hüidje geplaatſt, dat den Bek geheel omringde. Aan beide zyden van den Kop was een taamelyk breede plek der Huid, van Vederen geheel kaal en Vleeschkleurig, met bruine dwars-Streepen onder het Oog, beſtaande uit kleine zwarte Veertjes. De Oogen, in deeze Vederlooze Huidplekken geplaatſt, hadden geele Kringen en zwarte Oogappelen. Het voorſte van den Kop, aan den Bek paalende, is met ſchoone roode Vederen gedekt, en men ziet onder den Bek een weinig donker rood, zig vermengende met de groene Vederen. De Kop van boven, de geheele Hals, de Borſt en Veders der Wieken, zyn van een ſchoone hoog groene Kleur, hebbende de groene Dekveders, onder de Staart, met een weinig rood gemengd. De Slagpennen, en een gedeelte van de ry der Vederen daar boven, zyn heerlyk Hemelschblaauw, uitgenomen eenige weinigen naaſt aan de Rug, die allengs groen worden. De binnenzyden der Wieken en de onderzyde van de Staart, zyn vuil Oranje-Kleur: het midden van de Rug, de Stuit en Dekveders op de Staart, ſierlyk blaauw. De Veders of Pennen van de Staart worden trapswyze naar de kanten korter, zo dat de uiterſten naauwlyks een derde deel der langte van de middelſten hebben: allen puntig zynde, van eene hoogroode Kleur, met blaauwe Tippen en twaalf in getal. De Pooten en Voeten zyn met Schubben van eene donkere Vleeschkleur gedekt, de Klaauwen donker; de Voeten van fatzoen als in allerley Pappegaaijen.

Deeze ſchoone Vogel heeft toebehoord aan den keurigen en verpligtenden Heer, PHI-

(*) [Het zal waarſchynlyk de *Simia Paniſcus* zyn geweeſt van den Heer LINNÆUS, afkomſtig uit Zuid-Amerika, by den Heer BRISSON gemeld onder den naam van *Cercopithecus in Pedibus anterioribus Pollice carens* &c. *Quadrup.* 211. en by BROWNE genaamd *Simia fuſca major* &c. *Jam.* 489.]

(2) Pſittacus major viridis, Maccaw dictus. EDW. *Av.* p. 224. T. 313. Pſittacus Militaris. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 2.

PHILIP CARTERET WEBB, Schildknaap en Lid der Kon. Societeit, die hem veele Jaaren levendig gehouden heeft in zyn Huis in de Provincie Surrey, en de goedheid hadt hem my te zenden kort na dat hy was geſtorven, hebbende nog de Kleur van zyne Oogen, enz. Ik maakt 'er aanſtons deeze Ets-Tekening van op de Plaat. De Heer WEBB wiſt de plaats der afkomſt van deezen Vogel niet, en ik heb 'er met geen mooglykheid kunnen agter komen; maar onderſtel het een Amerikaan te zyn, aangezien alle dergelyke Vogelen uit dat Wereldsdeel komen. Ik kan geen berigt vinden aangaande dit Onderwerp, en geloof, dat het tot nog toe niet in Plaat gebragt zy of beſchreeven (*).

PLAAT III.

De Blaauwkoppige Pappegaay (3).

Deeze Vogel heeft ongevaar de grootte van de Blaauwe Guineeſche Pappegaay met een roode Staart; weshalve hy, gelyk de voorige, verkleind heeft moeten worden, om hem op de Plaat te kunnen brengen.

De Bek is van een donkere of bruine Kleur, hebbende de Bovenkaak wederzyds een roode Vlak, en taamelyk diepe uithoekingen. De Neusgaten zyn in een ſmal Huidje, redelyk digt by elkander, aan den voet van de Bovenkaak geplaatſt. De Oogen hebben een donkere Kleur en zyn omringd met een kaale Vleeschkleurige Huid van weinig breedte. De Kop, Hals en een gedeelte der Borſt, zyn gedekt met Veders van ſchoon ultramaryn blaauw, dat op de Borſt een weinig naar 't paarſche trekt, en ter wederzyde van den Kop is een zwarte of donkere Vlak. De Rug, Buik, Schenkels en Wieken zyn van eene ſchoon groene Kleur; de Dekveders der Vleugelen geelachtig groen, naar Goudkleur trekkende: de binnenſte Dekveders groenachtig; die onder aan de Staart ſcharlaken rood. De Staartveders zyn egaal van langte; de middelſten groen, wordende zydelings allengs blaauwachtig, en de onderzyde van de Staart heeft de zelfde Kleur, maar zo levendig niet. De Pooten en Voeten zyn licht Aschgraauw, gedekt met een Schubbige Huid: de Klaauwen donker.

Deeze zeer ſchoone en zeldzaame Pappegaay, ontdekte ik in een Kouw hangende aan de Deur van den Handelaar HASWELL, woonende op de Punt te Portsmouth, in Mey 1761. Die Heer hadt de goedheid van my, ſchoon aldaar een Vreemdeling zynde, in zyn Huis een Kamer te verleenen, om een Schets te maaken, en aantekeningen, ten einde de Afbeelding te kunnen voltooijen: maar, hy kon my geen bericht geeven, van waar de Vogel was; dan alleen, dat het Schip, waar mede hy dien kreeg, toen laatſt uit de Middelandſche Zee kwam, aan wier Kuſten, zo veel ik weet, nergens Pappegaaijen natuurlyk huisveſten. Dus blyft my de plaats zyner afkomſt volkomen onzeker: hoewel ik beſluit, dat deeze Soort zeer zeldzaam zy, hebbende nooit dergelyke gezien; gelyk ik ook denk dat die tot nog toe niet afgebeeld zy of beſchreeven (†).

PLAAT

(*) [Buiten twyfel is het de *Pſittacus Militaris* van den Heer LINNÆUS, als waar van de Kenmerken, zo wel als de beſchryving, met deezen Vogel ſtrooken; hoewel geen Autheur door zyn Ed. wordt aangehaald. Hy ſtelt, zo wel als EDWARDS, de plaats der afkomſt onzeker; des ik niet begryp, op wat grond SELIGMANN hem een *Braſiliaanſche Pappegaay* genoemd hebbe, gelyk op de Plaat is geſneeden. EDWARDS geeft hem den naam van *Maccaw*, aan deeze Vogelen gemeen. Zie myne *Natuurlyke Hiſtorie*, I. D. IV. STUK, bladz. 236. Door hem zyn twee andere Maccaws of Weſtindiſche Raaven, naamelyk zo wel de rood en blaauwe als de blaauw en geele, afgebeeld. Zie Plaat LIII en LIV, in de Derde Band van dit Vogelen-Werk.]

(3) Pſittacus Capite cæruleo. EDW. *Av.* p. 226. T. 314. Pſittacus Guianenſis cyanocephalus. BRISS. *Av.* IV. p. 247. Pſittacus menſtruus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 45. Sp. 39.

(†) [De Heer LINNÆUS ſtelt de afkomſt van Suriname, alwaar zodanigen zouden waargenomen zyn. De Brisſonſche was van Guiana, daar naaſt gelegen. 't Is te verwonderen, dat deeze dan niet bekender en gemeener zy. De grootte van een Tortelduif, evenwel, doet hem eenigszins verſchillen.]

PLAAT IV.

De bruine Parkiet of kleine Pappegaay (4).

Deeze Vogel hadt omtrent de grootte van de gemeene Wilde Duiven, die men Veldvliegers noemt of een weinig minder: weshalve hy ook op de Plaat verkleind voorkomt. Zyn Bek is donker, met hoeken en Oranjekleurige Vlakken aan de zyden van de Bovenkaak; zynde de Neusgaten omringd met kleine roode Veertjes, de Kop, zo van boven, als aan de zyden tot onder de Oogen, zwart, met een kleinen glans van Blaauw op de kruin. Hy heeft de Oogen van een donkere Kleur, met een ſmal ſtrookje kaale Huid, dat licht blaauwachtig is, omringd. Onmiddelyk beneden dit Zwarte loopt, van den Keel geheel rond tot het agterſte des Kops, een Ring van Feuiljemort Kleur, getekend met langwerpige bruine Vlakjes. De Hals van agteren, de Rug, Stuit en Dekveders der Wieken, zyn donker bruinachtig zwart. De grootſte Slagpennen, en eenigen van de naaſte ry der Vederen daar boven, zyn ſchoon ultramaryn blaauw: de Slagpennen naaſt aan het Lighaam en de Dekveders naaſt daar boven, zyn donker met een weinig blaauwheid aan de randen: de binnenzyden der Wieken lichter blaauw dan de bovenzyde en de tippen der Slagpennen zwart. De Staart vertoont zig, geſlooten zynde, van boven geheel donker blaauw; maar heeft de inwaardſe Baarden der Pennen rood, uitgenomen de tippen, die blaauw zyn en de onderſte Dekveders rood. De Borſt, Buik, Dyën vertoonen zig paarsch van Kleur; dewyl de donkere Veders een paarſche Franje hebben. De Pooten en Voeten zyn gedekt met een donker Vleeschkleurige Schubbige Huid.

Deeze ſierlyke Vogel werdt gezegd van Suriname afkomſtig te zyn. Leevende was hy, in 't jaar 1761, de eigendom van myn keurigen en waarden Vriend, JOHN FOTHERGILL, Geneesheer te Londen, die de goedheid hadt, van hem, dood zynde, aan my te zenden. Ik had 'er, toen hy leefde, reeds een Tekening van gemaakt. Ik onderſtel, dat het een zeer zeldzaame Vogel zy; alzo ik dergelyken nooit meer gezien heb, en hy is, zo ik onbeſchroomd meen te mogen zeggen, tot nog toe door geen Autheur afgebeeld of beſchreeven.

PLAAT V.

Het Aapje met de ruighaairige Staart (5).

Dit Aapje hadt omtrent de grootte van een half gegroeide Kat. Het was een Mannetje, dat echter geen blyk gaf van eenige geilheid. Het ſcheen van een tederer natuur te zyn dan de groote Aapen, zynde in zyne driften eigenzinnig; alzo het veel genegenheid hadt voor ſommige Menſchen en een geweldigen afkeer van anderen, in beide opzigten beſtendig.

Het hadt den Kop taamelyk rond; het Aangezigt en de Ooren Vleeschkleurig, met weinig Haair daar op: den Mond taamelyk wyd: de Tanden en Tong veel naar die der Menſchen gelykende, even als in de meeſte waare Aapen. De Oogen wa-

(4) Pſittacus parvus brunneus. EDW. *Av.* 315. [De Ridder heeft deezen niet aangehaald. Het zal, myns bedenkens, eene Verſcheidenheid zyn van die op Plaat LX en LXII, in de Derde Band van dit Werk, behoorende tot de *Accipitrinus* of *Sordidus*, *Syſt. Nat.* XII. Sp. 38 en 40; welke ook uit de Weſtindiën afkomſtig zyn en van dergelyke grootte.]

(5) Simia Caudâ comatâ. EDW. *Av.* 222. T. 312. Simia trepida. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 2. Sp. 20.

waren Hazelnooten-Kleur, met zwarte Appelen: het Aangezigt was van boven met langachtig bruin Haair gezoomd; de kruin des Kops gedekt met donker kort Haair, dat, zig een weinig verheffende, de vertooning maakte van een Kalot of rond Mutsje. Inzonderheid was het aanmerkelyk, doordien 'er die Zakjes onder de Kaaken, welken men in de meeſte Soorten van Aapen vindt, aan ontbraken. Het agterſte van den Hals en 't midden van de Rug was gedekt met redelyk lang donker bruin Haair, 't welk trapswyze verandert in licht geelachtig ros, aan de Zyden, Armen Borſt en Buik, alwaar het Haair zo dun en kort is, dat men de Huid en Tepels kan zien: maar de Dyën en Pooten hebben donkerer en roodachtiger bruin Haair. Aan alle de vier Voeten heeft het een zwartachtige Huid, die byna kaal is: de Staart lang en bekleed met donker bruin Haair: van zulk een langte, dat het dezelve geheel ruig maakt. Zy krult of helt nederwaards en het Diertje kan met haar end alles vatten; zo dat het daar aan hangen gaat, klimmende, door behulp der Staart, van de eene plaats naar de andere.

Dit Aapje werdt gezegd van Suriname afkomſtig te zyn. Het was my vereerd door mynen waarden Vriend, Kapitein JOHN DOBSON, van Rotherhite, welke, Kapitein zynde van een Kaaper, hetzelve vondt in een Vyandlyk Schip, dat van de Weſtindiën terugkwam, door hem veroverd, in den Jaare 1759. Ik geloof dat deeze Soort van Aapen bevoorens nog niet in Afbeelding gebragt ware (*).

PLAAT VI.

De groote zwarte Kakatoe (6).

Dit is een Pappegaay van de eerſte grootte. Hy valt niet kleiner dan de roodblaauw en geele Maccaw, Arras of Weſtindiſche Raaf, uit Amerika. Op de Plaat is een Schets van den omtrek des Beks en van het voorſte des Kops, in de Natuurlyke grootte, gegeven.

De Bek van deezen Vogel is ſterk, zeer krom of haakig en van eene donker bruine Kleur, met een hoek ter wederzyde van de Bovenkaak, wier Voet gedekt is met Pluimpjes, waar in zig de Neusgaten bevinden. De Oogen zyn zwart. De zyden des Kops, van de Oogen tot aan het onderſte des Beks, zyn gedekt met een kaale, roode, rimpelige Huid. De Kuif is van eene licht graauwe Kleur, met de Veders puntig en aan de tippen opwaards omgeboogen. Hy kan zyne Kuif meer opzetten, dan hier vertoond wordt en ook plat neder laaten vallen op het agterſte van den Kop, gelyk andere Kakatoes. Zyn geheele Pluimagie, van de Kuif nederwaards, is blaauwachtig zwart of donker Loodkleur, wat lichter van onderen dan op de Rug en Wieken. De Staart is langer dan gewoonlyk in deeze Vogelen, hebbende de Pennen van gelyke langte. De Pooten en Voeten zyn zwartachtig bruin gelyk de Bek, en bekleed met eene ruuwe Schubbige Huid.

De Afbeelding is ontleend van eene Tekening, naar 't Leven en in de Natuurlyke groottе, gemaakt op order van den Heer JOAN GIDEON LOTEN, Gouverneur van 't Eiland Ceylon en andere Vaſtigheden der Hollanderen aan die Kuſt. Met pleizier neem ik deeze eerſte gelegenheid waar, om de groote verpligting dankbaarlyk te erkennen, welke ik heb aan zyne Excellentie, die alles toegebragt heeft wat hem mooglyk was, tot voltooijing van myn Werk, door het bezorgen niet alleen van ver-

(*) Men vindt ook door den Heer LINNÆUS, die deeze Soort waarſchynlyk van EDWARDS ontleend en wegens de Vreesachtigheid *trepida* genoemd heeft, geen ander Autheur op hetzelve aangehaald. Zyn Ed. merkt bovendien aan, dat de Nagels rondachtig zyn, gelyk uit de Afbeelding blykt. De WelEd. Heer, W. VAN DER MEULEN te Amſterdam heeft 'er zodanigeen levendig gehad.]

(6) Cacatua magnus niger. EDW. *Av.* p. 229. T. 316.

verſcheide nieuwe en keurlyke Stukken in hooge bewaaring; maar ook van veele fraaije Tekeningen, naar de Natuur gemaakt. Zyn Ed. heeft ook de Liefhebbers van deeze Ryken grootelyks verplicht, door aan het Brittannisch Muſéum preſent te doen een zeer groote, keurige en koſtbaare Verzameling van oirſpronklyke Tekeningen, in Waterverw, van de fraaiſte Dieren, Planten enz., die inboorlingen zyn van India: te gelyk met veele Staalen van de Voortbrengzelen des Lands, wel geconſerveerd; welk alles my ten behulpe geſtrekt heeft.

Deeze Vogel geloof ik in Plaat gebragt te zyn door *Petrus Schenk*, onder den naam van *Corvus Indicus*, in een klein Boekje van Afbeeldingen van Vogelen naar 't Leven, te Amſterdam, Anno 1707, door *S. van der Meulen* uitgegeven.

PLAAT VII.

De kleine witte Kakatoe met een geele Kuif (7).

Deeze Vogel is wat kleiner dan de gemeene Afrikaanſche graauwe Pappegaay met een roode Staart. De Schets op de Plaat, daar nevens, wyſt aân, hoe zig de Kuif, niet opgezet zynde, vertoone.

Hy heeft den Bek donker Aschgraauw en Tanden of Hoeken aan de zyden van de Bovenkaak. Op zynen Kop heeft hy lange Veertjes van eên ſchoon geele Kleur, welken hy, naar welgevallen, kan opzetten tot een getoornde Kuif, of naar agteren vallen laaten. De Neusgaten ſtaan in een ſmal Huidje, [het Wasch genaamd,] aan den Voet der Bovenkaak. De Oogen zyn geplaatſt in Plekken van een licht Loodkleurige kaale Huid: zy hebben de Kringen helder Oranje, en de Appelen zwart. Onder ieder Oog is een groote plek geele Vederen. Het overige der Pluimagie, van den Kop nederwaards, is wit, uitgenomen een flaauwe tint van geel onder aan de Borſt, aan de zyden onder de Wieken en derzelver binnenzyden. De Wieken en Staart zyn byna van gelyke langte: de Pooten en Voeten met een donker blaauwachtige, Loodkleurige, Schubbige Huid bekleed.

Ik maakte de Tekening van deezen Vogel ten Huize van Lord TILNEY. Zy zyn van de Nederlandſche Ooſtindiſche Eilanden afkomſtig. BRISSON heeft, in zyne *Ornithologie*, Vol. IV. p. 212, zo ik meen, deeze zelfde Soort, die van de Philippynſche Eilanden was overgevoerd. Ook is deeze kleine Kakatoe door ALBIN beſchreeven en in Plaat gebragt, Tom. III. p. 12; doch hy meldt de plaats van deszelfs afkomſt niet. Ik hope dat deeze myne Afbeelding tot verbetering van de zyne zal mogen ſtrekken.

PLAAT VIII.

De graauwe Braſiliaanſche Klaauwier (8).

De Voorwerpen zyn hier in de Natuurlyke grootte vertoond. De Vogel heeft den Bek zwartachtig en een weinig nederwaards omgeboogen; zynde het Voetſtuk der

(7) Cacatua albus minor, Criſtâ flavâ. EDW *Av.* p. 230. T. 317. [De Heer LINNÆUS maakt geen byzondere Soort van deezen noch ook van den voorgaanden, maar wilze vergeleeken hebben met den grooten witten Kakatoe, door EDWARDS op zyne Pl. 160. afgebeeld. Zie denzelven in de Derde Band deezes Werks, op Plaat LV, vertoond. De kleine, zegt de Heer EDWARDS aldaar, is niet grooter dan een gemeene Duif. By gedagten Heer W. VAN DER MEULEN heb ik deezen dikwils levendig gezien.]

(8) Pica griſea Braſilienſis. EDW. *Av.* p. 231. T. 318. Cotinga cinerea. BRISS. *Av.* II. p. 353. Lanius Nengeta. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 44. Sp. 7.

der Bovenkaak in 't ronde bezet met ſtyve zwarte Haairtjes, die voorwaards uitſteeken. Van de hoeken des Beks gaan breede zwarte Streeken onder de Oogen naar het agterſte van den Kop. De Kruin, Nek, Rug en kleinſte Dekveders der Wieken, zyn van eene donker bruinachtige Aschkleur. De Staart is zwart, hebbende de buitenſte Pennen ver heen wit getipt. 't Getal der Pennen is twaalf, waar van de middelſten langſt en allen hebben zy zwarte of donkere Schaften. De Dekveders der Wieken, zo boven als beneden, zyn zwartachtig, maar de Enden van eene witachtige Aschkleur. Rondom de Oogen, als ook van den Keel langs de Borſt, tot aan de Dekveders onder de Staart, is de geheele Vogel gedekt met licht Aschkleurige of witachtige Vederen. De Pooten en Voeten, taamelyk ſterk naar de grootte van den Vogel, zyn donker Aschgraauw, de Klaauwen zwart. De buitenſte Vinger is, aan 't begin, met den middelſten ſamengegroeid.

De bygevoegde Kapel is een Chineeſche (*). Derzelver Lighaam, de Onderwieken en de deelen der Bovenwieken naaſt aan het Lyf, zyn van een ſchoone Oranjekleur, met zwarte Vlakken, beter uit de Afbeelding te zien, dan met woorden te verklaaren: de enden der Bovenwieken paarschachtig zwart, met witte een weinig purperkleurige Vlakken. Aan de onderkant heeft zy byna de zelfde Kleuren, doch flaauwer. De Schildknaap MATTHEW HARRISON, Zoon van Sir THOMAS HARRISON, Kameraar van Londen, heeft my deeze en eenige andere Chineeſche Kapellen vereerd.

De beſchreeven Vogel komt zeer naby aan onzen grooten Slachtervogel van WILLOUGHBY, p. 87. en zou misſchien wel het Wyfje van die Soort kunnen zyn: want ik heb den gemelden uit Noord-Amerika ontvangen, komende naauwkeurig met de onzen, die men in Engeland en Duitschland vindt, overeen. Hoe veel de myne van dien van WILLOUGHBY verſchille, kan men uit vergelyking van derzelver beſchryvingen opmaaken. Hebbende onlangs van mynen keurigen Vriend, den Schildknaap P. COLLINSON, Lid der Koninglyke Societeit, een buitengemeen Bericht ontvangen aangaande den grooten Slachter-Vogel, beveſtigd door de kundigheid van een Heer van Aanzien, verhope ik, dat hetzelve myne Leezeren aangenaam zal zyn.

De Heer BELL een Liefhebber en Natuur-onderzoeker, die een Reis van Moskow naar Peking door Siberie gedaan, en lang in Rusland zyn Verblyf gehouden heeft, gaf aan gedagten Heer bericht, in een Brief van den 5 April 1747, dat de groote of Aschkleurige Slachtervogel dikwils door de Vogelaars in Rusland gevangen en tam gemaakt worde. Zodanig een werdt aan den Heer BELL gegeven, die een Stok, met een ſpitſe Punt aan het uitſteekende end, in den Wand vaſtmaakte, om den Vogel op te laaten ruſten. Byzonder aartig vertoonde zig toen de natuur van deezen Vogel. Wanneer hy een klein Vogeltje, 't zy een Vlaschvink of Groenling, in zyn Kamer liet vliegen, dan vloog die aanſtonds van den Stok, en vatte het Vogeltje, op een zonderlinge manier, by den Keel, waar door deszelfs Ademhaaling geſtremd en hetzelve ſchielyk ter dood gebragt werdt. Niet minder zonderling was, ten dien opzigte, dat hy het Vogeltje, zo even gedood, naar zyn Stok bragt, en hetzelve aan de ſcherpe Punt ſpitſte, trekkende het met zyn Bek en Klaauwen voort. Dit deedt hy verſcheide Vogeltjes agtereen, laatende dezelven zo lang hangen, tot hy gelegenheid hadt, omze op zyn gemak op te vreeten. Dit ſpitſen der doode Vogeltjes is een ingeeving der Natuur, ten einde dezelven beter aan ſtukken te kunnen ſcheuren: want hy heeft de kragt niet, omze, gelyk een Havik doet, met zyne Klaauwen vaſt te houden, en met zynen Bek van een te ryten; maar, als zy vaſt geſpitſt zyn, dan is hy ſterk genoeg omze aan ſtukken te kry-

(*) Phalæna Militaris. LINN *Syſt. Nat.* XII. Gen. 233. Sp. 12. ROES. *Inſ.* IV. T. 6. f. 3. *Nat. Hiſt.* I. D. XI. Stuk, bladz. 596. [Doch wy hebben ze in Kleur een weinig verſchillende, naamelyk in 't midden geel, uitwaards Violet.]

krygen. De Ruſſen vermaaken zig veel, met het overleg en wreed bedryf van deeze Vogelen, op die manier, aan te ſchouwen (*). De boven beſchreeven is zeer naby en misſchien wel de eigenſte als de *Guiraru Nheengeta* van MARKGRAAF. Zie WILLOUGHBY'S beſchryving, in zyne *Ornithologie* p. 235. Hy was in Spiritus, met veele anderen, van Suriname in Zuid-Amerika overgebragt en bevindt zig thans in de Verzameling van den Heer JOHN FOTHERGILL, Medicinæ Doctor te Londen.

PLAAT IX.

De zwart en geele Aakſter van Braſil (9).

Deeze Vogel is hier kleiner dan Natuurlyk vertoond, om hem beter in 't beſtek van de Plaat te brengen. In grootte komt hy byna met de Bonte Kraay overeen. Zyn Wieken, geſlooten zynde, hebben omtrent zes en een vierde Duim langte. Zie een Schets van den Kop om laag in de Natuurlyke grootte.

De Bek is regt, hoewel een weinig nederwaards geboogen aan de Punt, die vry ſcherp is en de Oppervlakte glad, geel van Kleur. De Pluimagie is zwart, een weinig uit den paarſchen glinſterende, uitgenomen een ſchoon geele Vlak op de Dekveders van ieder Wiek. De laagſte helft van de Rug, de Dekveders zo wel boven als beneden de Staart, en de Staartpennen by haare inplanting, zyn ook ſchoon Goudgeel. Aan de binnenzyde zyn de Wieken zwart, uitgenomen een weinig Wits aan de kanten der binnenſte Baarden van de Slagpennen by derzelver inplanting. De Staart heeft twaalf Vederen. Zo wel de zwarte als de geele deelen van den Vogel hebben de Donsveertjes aan de Wortels der Vederen zeer wit. Hy heeft taamelyk ſterke Pooten en Klaauwen, die met zwarte Schubben gedekt zyn. De buitenſte en middelſte Vingers zyn aan hun begin een weinig vereenigd. MARCGRAAF zegt, dat de Oogen Safierkleurig zyn.

Deeze Vogel is de *Jupujuba* of *Japu* der Braſiliaanen. Zie de beſchryving van dien Autheur, by WILLOUGHBY p. 142 en de Afbeelding Pl. 23. Hy maakt een hangend Neſt. MARCGRAAF zag aan eenen Boom, naby een Huis, meer dan vier honderd zodanige Neſten aan de enden der Takken hangen. Hoewel zyne beſchryvingen beter dan die van zyne tydgenooten zyn, vind ik de Afbeeldingen zo klein en ſlegt getekend, dat men geen regt denkbeeld maaken kan van de Onderwerpen, die hy meent uit te drukken. Ik ben deeze verbeterde Tekening verſchuldigd aan Kapitein WASHINGTON SHIRLEY, thans Graaf van Ferrers, die in een Fransch Schip, uit Zuid-Amerika t'huiswaards komende, een der grootſte partyën van zeldzaame en ſchoone Vogelen van dat Land, welke ik immer zag, prys maakte: zynde die allen zeer zuiver en fraay opgezet en geconſerveerd. Men zeide, dat dezelven geſchikt waren tot een preſent voor Madame Pompadour. Hoe leed het my was; dat eene ſchoone Dame beroofd werde van een zo loffelyke verluſtiging, verheugde ik my niettemin uitermaate, dien Prys veilig binnen Londen te zien, als welke byna de oirzaak is geweeſt der Uitgaave van dit laatſte Deel myner Werken, waar in ik dikwils gelegenheid hebben zal, om den naam te melden van gedagten Hoog Edelen Heer, wiens geluk, in dat Schip te ontmoeten en te veroveren, mede tot myn voordeel is uitgevallen.

De

(*) [Deeze Vogel behoort tot de *Klaauwieren*, welken men in 't Hoogduitsch *Doorndraaijers* noemt, om dat zy op de Haagen gaan zitten en Vogeltjes op dergelyke manier aan de Doornen ſpitſen of als 't ware den Nek omdraaijen, en dan van elkander plukken: gelyk ik gemeld heb, in myne *Natuurlyke Hiſtorie*, I. D. IV. STUK, bladz. 212.]

(9) Pica nigra & lutea Braſilienſis. EDW. *Av.* p. 234. T. 319. Pica Perſica. BELL. ALDROV. WILL. &c. Caſſicus luteus. BRISS. *Av.* II. p. 100. T. 9. f. 1. Oriolus Perſicus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 9.

De Heer BRISSON geeft een goede Afbeelding van deezen Vogel, dien hy *Caſſique Jaune* noemt, Levensgrootte, in zyn Vogelen-Werk, Tom. II. p. 100. Pl. 9. f. 1. Hy zegt dat men hem in Braſil, en te Cayenne, een Volkplanting der Franſchen benoorden de Rivier der Amazoonen, vindt. Myne Plaat was ge-etſt en voltooid, voor dat de Ornithologie van den Heer BRISSON aan 't licht gegeven ware; anderszins zou ik deezen Vogel niet in Afbeelding gebragt hebben (*).

PLAAT X.

De blaauw en groene Aakſter (10).

Deeze Vogel is hier, op de Plaat, in zyne Natuurlyke grootte vertoond. Hy heeft den Bek zwart, een weinig nederwaards geboogen, met een hoek aan de Bovenkaak wederzyds, naby de Punt. De geheele Kop, Hals en onderzyde tot aan de Staart, het onderſte van de Rug als ook de Staartpennen, zyn allen van eene ſchoon blaauwe Kleur, een weinig met paarsch geſchaduwd, hebbende een helder glanzige Oppervlakte als gepolyſt Metaal. De kleinſte Dekveders der Wieken, zo wel boven als beneden, zyn van de zelfde glanzig blaauwe Kleur. Het middelſte van de Rug, de Slagpennen, en de twee ryën van Dekveders boven dezelven, zyn zeer ſchoon groen, met een weerſchyn als van gebruineerd Goud. De Dekveders hebben zwarte Tippen, twee ryën maakende dwars over ieder Wiek: de binnenzyden der Slagpennen, en onderzyde van de Staart, zyn donker zwart. Aan het end der Staart en het midden des Lighaams tuſchen de Pooten, zyn de blaauwe Veders met groen geſchaduwd. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn taamelyk ſterk naar de grootte van den Vogel, gedekt met zwarte Schubben, en hebben den buitenſten Vinger, aan den Wortel, met den middelſten een weinig ſamengehecht.

Men heeft my onderrigt, dat deeze Vogel van 't Eiland Ceylon, in Ooſtindie, afkomſtig zy. Hy bevindt zig in bezitting van den Heer PAGE, Edelman van wylen den Hoog Edelen Lord MELCOMBE. Die Heer is zelf een zeer goed Tekenaar, en toonde my verſcheide keurige Tekeningen van Vogelen enz. in Waterverw, van zyn eigen hand, waar mede hy zyn Vertrek, in 't Huis van Lord MELCOMBE, hadt opgeſierd. Hy verpligtte my met het gebruik van deeze en andere keurlyke Vogelen; om naar te tekenen. De hier beſchreevene houd ik ontwyfelbaar voor een onbekende Soort, alzo ik geen Afbeelding of beſchryving, in de Natuurlyke Hiſtorie, daar mede overeenkomſtig, kan vinden.

PLAAT XI.

De groene Aakſter van Ceylon (11).

Deeze heeft op de Plaat ook zyne Natuurlyke grootte. De Schets van den Kop, beneden, is 'er alleenlyk bygevoegd om een kleine uithoeking, welke de Bovenkaak wederzyds digt by de Punt heeft, aan te wyzen.

De Bek is regt, taamelyk dik en zwart van Kleur. Van de Neusgaten loopt aan bei-

(*) [Ik bezit 'er zodanig eenen, uit onze Koloniën, welke ook aan die Kuſt leggen, overgebragt, onder myne opgezette Vogelen.]

(10) Pica cœrulea & viridis. EDW. *Av.* p. 236. T. 320.

(11) Pica viridis Inſulæ Ceylon. EDW. *Av.* p. 237. T. 321. Merula torquata Cap. Bonæ Spei. BRISS. *Av.* II. p. 299. T. 30. f. 1. Turdus Zeylonus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 107. Sp. 28.

beide zyden een geele Streep boven ieder Oog. De Keel, onmiddelyk onder den Bek, is helder geel. Van de hoeken des Beks, beneden de Oogen, loopen zwarte Streeken, langs de zyden van den Keel nederwaards, die zig in een groote zwarte Vlak aan 't begin van de Borſt vereenigen. Op het Voorhoofd en aan de agterzyde van de zwarte Streeken, zyn de Veertjes blaauw Aschkleur. De Borſt, Buik, Schenkels en Dekveders onder de Staart, zyn geel, zo wel als de zyden onder de Wieken en derzelver inwaardſe Dekveders. De kruin des Kops, de Nek, Rug, Stuit en de bovenzyden der Wieken, zyn Olyfkleurig groen, iets helderer op de Stuit en aan de kanten der grootſte Slagpennen, dan elders. De enden deezer Pennen zyn zwart of donker, de binnenzyden van eene bruinachtige Aschkleur. De Veders van de Staart worden zydelings korter en zyn allen van boven en beneden zwartachtig, doch aan de tippen geel, met de kanten, aan de bovenzyde van de Staart, een weinig Olyfkleurig. De Pooten, Voeten en Klaauwen, waaren donker Loodkleurig of zwart.

Deeze Vogel was, met veele anderen, uit Ooſtindie overgebragt door den Heer JAN GIDEON LOTEN, Gouverneur van Ceylon, Schildknaap en Lid der Koninglyke Societeit, die dezelven preſent deedt aan het Brittannisch Muſéum, alwaar zy thans zig bevinden. De Heer BRISSON heeft, in zyne *Ornithologie*, Vol. II. Pl. 30. Fig. 1, deezen Vogel afgebeeld en *Gekraagde Merel* van de Kaap der Goede Hope getyteld: maar ik ben onderrigt, dat hy van Ceylon kome. Het verwondert my niet, dat ik dikwils Ooſtindiſche Vogels onder den naam van Kaapſche ontvangen heb: want het is waarſchynlyk, dat de Hollanders dikwils Vogelen, zo levendig als dood, aan de Kaap brengen, alwaar Schepen van andere Natiën aankomen en dezelven koopen, om ze naar Europa te voeren, zig verbeeldende, dat het Inboorlingen zyn van de plaats, daar zy die bekomen. Hoewel BRISSON hem onder de Lyſters plaatſt, acht ik eer, wegens de hoekjes aan den Bek en de zwarte merken aan den Kop, dat hy tot het Geſlagt der Aakſteren of Klaauwieren behoore.

PLAAT XII.

De zwarte geel gewiekte Aakſter (12).

De Afbeeldingen, op deeze Plaat, zyn wederom in de Natuurlyke grootte. De Vogel heeft een aanmerkelyke invalling aan den voet der Bovenkaak, boven de Neusgaten, welke BRISSON, in de Afbeelding, door hem daar van gegeven, niet aangeweezen heeft.

De Bek is ſcherp, een weinig nederwaards geboogen en zwart van Kleur, zo wel als de geheele Pluimagie van den Vogel, uitgenomen de kleine Dekveders op de bovenzyde der Wieken, die helder geel zyn, en de inwaardſe Dekveders geel gezoomd. De Zwartheid is niet van de glanzige Soort, maar gelykt naar die van den gewoonen zwarten Mannetjes-Merel. De Staart beſtaat uit twaalf Vederen, de middelſten langſt en zydelings verkortende, gelyk in de Afbeelding is vertoond. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn redelyk grof naar 't Lyf te rekenen, en allen zwart of donker.

De *Sprinkhaan*, hier onder afgebeeld, verſchilt weinig van de gemeene Sprinkhaanen, (die ſomtyds by geheele Wolken verſchynen en Hongersnood in de Landen, welke door hun bezogt worden, veroirzaaken,) dan door de aanmerkelyke ſcherp-

(12) Pica nigra Alis flavis. EDW. *Av.* p. 239. T. 322. Xanthornus Cayanenſis. BRISS. *Av.* II. p. 123. T. 9. f. 2. Oriolus Cayanenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 15.

ſcherpte en plooijen, van haar Nekſchild (*). Den 4 Auguſtus van 't jaar 1748, werden wy verſchrikt door haare verſchyning in de nabuurſchap van Londen; maar de Voorzienigheid liet niet toe, dat zy in zulk een menigte kwamen, om de Vrugten des Aardryks te vernielen. Een der gemeene Sprinkhaanen heb ik op Plaat 208, in myne Vogel-Hiſtorie, afgebeeld, welke hier mede vergeleeken kan worden, om het verſchil van grootte te zien. Ik reken dat deeze omtrent zesmaal zo Lyvig zy als de andere. Dezelve was over 't geheel roodachtig bruin van Kleur. Een van deeze Soort bevindt zig in 't Brittannisch Muſéum, maar niet zo groot als die, naar welke ik deeze myne Afbeelding maakte (†).

De beſchreevene Dieren zyn beiden naar 't Voorwerp getekend. De Vogel is één der genen, welken de Graaf FERRERS in een Fransch Schip prys maakte, gelyk ik reeds gemeld heb. BRISSON heeft denzelven afgebeeld en beſchreeven onder den naam van *Carouge de Cayenne*. Het is een Inboorling van Gujana in Zuid-Amerika. Uit welk Land de Sprinkhaan kwame heb ik niet kunnen ontdekken. Zy heeft aan wylen Mejuffrouw BARRINGTON van Bath toebehoord, en was bewaard in een Vogt van haar eigen ſamenſtelling, welke zy geheim hieldt; doch ik geloof dat het niets ware dan een ſterke Solutie van gemeene Aluin in Water: want een weinig daar van in een Kopje laatende uitwaaſemen, hadt het overblyvende Zout de gedaante en Smaak van Aluin. Zy hadt veel dingen, welke zo wel geconſerveerd ſcheenen te zyn in dit Vogt, als die men in Geeſten bewaart, en indien zulks op de Proef blykt, dan zal het raadzaamer zyn, bederflyke Zaaken in Aluinwater te bewaaren dan in Geeſten; als aan den eenen kant beter koop zynde en aan den anderen, in geval van Brand, het Vuur eerder uitblusſchende dan Voedzel geevende. De Sprinkhaan is thans in handen van den Boekverkooper MILAN, by 't Admiraaliteits Huis, mynen zeer goeden Vrind, die my zeer verplicht heeft met het leenen van veele keurige Voorwerpen der Natuurlyke Hiſtorie, tot myn gebruik.

PLAAT XIII.

De geelkoppige Spreeuw (13).

Op deeze Plaat is wederom alles in de Natuurlyke Grootte voorgeſteld. De Vogel heeft den Bek taamelyk regt, ſcherp gepunt en van een zwarte Kleur. Daar zyn eenige weinige zwarte Vedertjes tusſchen 't begin van de Bovenkaak en de Oogen; voor 't overige is de geheele Kop en Keel van eene ſchoon geele Kleur. Al zyn Pluimagie is verder zwart, de binnenzyden der Wieken en onderzyde van de Staart, even zo zwart als van buiten. De zwartheid is zonder eenigen weerſchyn, glans of verandering van Kleuren, even als in de laatſt beſchreevene Vogel. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van een ſterk maakzel, allen diep zwart.

De Tak van den *Arbutus* of Aardbezie-Boom (§), waar op de Vogel ſtaat, en die 'er alleen tot ſieraad is bygevoegd, heb ik insgelyks naar 't Leven getekend. In Engeland is deeze Boom gemeen en maakt, altyd groen zynde, een aangenaame Vertooning in de Winter. In November, naamelyk, draagt hy rype Vrugten en te-

(*) Gryllus Thorace criſtato, Carinâ quadrifidâ. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 221. Sp. 37.

(†) Deeze zal een Weſtindiſche zyn, hoedanigen ik van dergelyke grootte, zo droog als in Liqueur, bezit. Ik hebze onder den naam van *Gekamde* beſchreeven, in myne *Natuurlyke Hiſtorie*, I. D. X. STUK, bladz. 206, enz.

(13) Sturnus Capite flavo. EDW. *Av.* T. 323. p. 241. Xanthornus Icterocephalus Cayanenſis. BRISS. *Av.* II. p. 124. T. 12. f. 4. Oriolus Icterocephalus. LINN. *Syſt. Nat*, XII. Gen. 52. Sp. 16.

(§) Arbutus Unedo. LINN. *Syſt. Veg.* XIII. Gen. 552. Sp. 1. Zie denzelven in myne *Natuurlyke Hiſtorie*, II. DEELS, V. STUK, bladz. 90, enz, omſtandig beſchreeven.]

tevens Bloemen, die Vrugten voortbrengen tegen 't volgende Jaar. De Vrugt is van buiten rood en maakt Trosfen als van Aardbeziën, hebbende van binnen een geelachtig Vleesch, met kleine Zaadjes doormengd: de Bloemen zyn geelachtig wit, met de Steeltjes roodachtig, van figuur, gelyk ook de Bladeren, zodanig, als de Afbeelding voorftelt.

De Vogel is een der gemelden, door den Graaf van FERRERS prys gemaakt, die, zo ik onderftel, allen uit de zelfde Landftreek zyn. BRISSON heeft, in zyne Ornithologie, deezen Vogel afgebeeld en befchreeven, dien hy noemt *Carouge met een geelen Kop, van Cayenne.* In het doorbladeren van dien Heer zyn Werk, bevind ik, dikwils gelegenheid te zullen hebben om hetzelve aan te haalen, alzo verfcheidene der Vogelen, in dit gedeelte van myne Naleezingen vervat, door hem zyn afgebeeld en befchreeven: want, dewyl alle de Tekeningen der Plaaten reeds voltooid waren, eer ik het pleizier had van dat Werk te zien, kon ik, ten zynen gevalle, niet nalaaten dezelven in 't Koper te brengen. Het zal dus, daar wy beiden de Afbeeldingen van de zelfde Onderwerpen, zonder van elkander te weeten, aan 't licht gebragt hebben, derzelver Hiftorie beveftigen, door de overeenkomft van onze Afbeeldingen en befchryvingen.

PLAAT XIV.

De kortftaartige Aakfter (14).

Zo wel de Vogel, als de Tor, zyn hier in de Natuurlyke grootte vertoond. ALBIN heeft deezen Vogel afgebeeld naar een flegte Tekening, die in Ooftindie was vervaardigd, welke ik ten huize van den Heer DANDRIDGE gezien heb; hoewel hy de Wereld heeft willen doen gelooven, dat zyne Afbeelding naar 't Leeven was gemaakt. Zyn groote byzonderheid beftaat in de kortheid van de Staart.

De Bek is regt, fcherp gepunt en van eene bruinachtige Vleeschkleur. Van de Bovenkaak, over den Kop heen, langs de Nek, loopt een zwarte Streep. Boven de Oogen, van den Bek langs de zyden van den Hals naar agteren, gaan Streeken, die licht bruin zyn aan de boven- en wit aan de onderkant. Van de hoeken des Beks, onder de Oogen, en een weinig langs den Hals naar beneden, ftrekt zig een breede zwarte Streek uit. De Keel, onmiddelyk onder den Bek, is wit. De Rug, de grootfte Dekveders der Wieken, en eenige weinigen der binnenfte Slagpennen naaft aan de Rug, zyn van een fchoone donkergroene Kleur. De bovenfte Dekveders van de Staart, en de kleinen aan de buitenzyde der Wieken, zyn uitermaate fchoon helder Hemelsblaauw. Eenige weinigen van de Dekveders der Wieken hebben zwarte Tippen, daar zy aan het groene van de Rug ftooten. De Slagpennen, en eenigen der Dekvederen boven de buitenften, zyn zwart. Omtrent zes van de buitenfte Slagpennen hebben witte Streeken overdwars, 't welk een witte Vlak op de Wiek maakt, zo wel boven als onder. De tippen der Slagpennen zyn donker wit; de binnenzyden der Wieken zwart, uitgenomen de gezegde witte Vlak en een kleinere op de binnenfte Dekvederen. De Staart beftaat uit twaalf zeer korte Vederen, die, zo wel boven als onder, zwartachtig zyn, met groene tippen. De Borft, het Lyf en de Schenkels, zyn van eene geelachtige; de Buik, Stuit en Dekveders onder aan de Staart, van eene fchoone licht roode Kleur. De Pooten zyn lang naar 't Lighaam te rekenen, en, zo wel als de Voeten en Klaauwen, roodachtig geel of

(14) Pica Caudâ brevi. EDW. *Av.* 242. T. 324 Pica Indica vulgaris. RAJ. *Av.* 195. T. I. f. 10. ALB. *Av.* I. p. 131. Turdus viridis Moluccenfis. BRISS. *Av.* II. p. 316. T. 32. f. 1. Corvus brachyurus. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 50. Sp. 15.

of donker Oranje. De buitenſte Vingers zyn, by 't begin, een weinig aan de middelſten gehecht.

De Tor, daar onder afgebeeld, voert den naam van *Rhinoceros*, of *Olyphant-Tor* (*); by de Liefhebbers der Inſekten. De bovenſte Hoorn, die hy heeft, is wederzyds getand, en van onderen met eene zelfſtandigheid bekleed, die naar geel Pluis gelykt. De Snuit, daar onder, is getand. Tuſſchen beiden, zegt men, neemen zy kleine Takjes van Boomen, en zaagen die, door ſnel rond te vliegen, ſpoedig met de gezegde Tandjes af, om daar mede hunne Neſten te maaken, dienende het Pluis om 't Zaagzel weg te veegen (†). Het Oog is roodachtig, met een Hoornig puntje effen daar boven, waar door hetzelve beſchermd wordt. 't Geheele Dier is van een glanzig zwarte Kleur, uitgenomen de Wieken, die bruin zyn en doorſchynende en derzelver Dekſchilden, welke hard zyn en bruinachtig groen of Olyfkleurig, met zwarte Vlakjes van verſcheiderley grootte geſprenkeld.

De hier afgebeelde Vogel was door den Gouverneur LOTEN, voorgemeld, medegebragt van 't Eiland Ceylon, en bevindt zig thans in het Brittannisch Kabinet van Natuurlyke Zaaken. BRISSON heeft denzelven, of een veel naar dien gelykende, afgebeeld en beſchreeven. Uit zyn zeggen, dat de Oogkring *witachtig* zy, onderſtel ik, dat hy den Vogel leevendig gehad hebbe. Hy noemt denzelven de Groene Merel van de Molukkes. Van ALBIN wordt dezelve, in zyne beſchryving, de Bengaalſche Kwartel: en op zyne Plaat de Kwartel van de Kaap der Goede Hope, getyteld; hoewel hy geenszins, noch ten opzigt van den Bek noch van de Pooten, tot het Geſlagt der Kwartelen behoort. Doch ALBIN is een te beuzelachtig Autheur, om van braave Schryvers over de Vogelen aangehaald te worden. Zyn Werken zyn meeſt een verminkte en gebrekkelyke Kopy van WILLOUGHBY, en de weinige weezentlyke Ontdekkingen, door hem gemaakt, beſlaan naauwlyks een twintigſte van 't geheel.

De Tor was my gegeven door mynen Waarden Vrind, JOHN GWILT Junior, van Londen, die my verhaalde, dat dezelve van 't Eiland Guadaloupe gebragt ware. Aan de Vaſte Kuſt van Nieuw Spanje komt deeze Tor eens zo groot, als die op de Plaat is afgebeeld, voor. Een aantekening, daar mede van het Eiland gekomen, hieldt in, dat zy zeer veel kwaad doen en moeielyk te vangen zyn.

PLAAT XV.

De gekuifde, langſtaartige Aakſter (15).

Men ziet deezen Vogel hier ook in de Natuurlyke grootte. Ik acht dezelve het Wyfje te zyn van den Aakſterigen Paradys-Vogel, door my in myne Vogel-Hiſtorie, op Pl. 113, voorgeſteld, en beſchreeven in Raj. Syn. Avium, p. 195.

De Bek is donker Aschgraauw, taamelyk regt, ſcherp gepunt, met hoeken by de punt, gelyk in de Slagtervogel en van boven gekield. De Neusgaten zyn ten deele gedekt met zwarte Veders en Borſtelige Haairtjes, die vooruit ſteeken. Aan de hoeken der gaaping is hy breed, gelyk blykt in de Afbeelding, daar men vlak op den Kop ziet, in de hoek van de Plaat. De Kop en Hals zyn bekleed met zwarte Veertjes,

(*) Scarabæus Hercules. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 189. Sp. 1. Vliegende Eenhoorn. Zie myne *Natuurlyke Hiſtorie*, I. Deels IX. STUK, bladz. 143. Plaat LXXI. Fig. 1.

(†) [Veeleer zou ik denken, dat zy zulks doen om Voedzel te trekken uit het Sap der Bladſteelen of Takjes, gelyk PETIVER daar van getuigt en dat zy deswegen *Toddy-Vliegen* genoemd worden: want wanneer maaken de Torren zodanige Neſten?]

(15) Pica criſtata Caudâ longâ. EDW. *Av.* p. 245. T. 325. Var. Muſcicapæ Paradiſi. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 113. Sp. 1. quæ Pica Orient. Caudâ duabus Pennis longiſſimis donatâ. EDW. *Av.* T. 113. Zie in dit Vogelen-Werk III. Band. Pl. VIII.

tjes, die een blaauwen of groenachtigen weerſchyn hebben. Op de Kruin zyn lange Veders, die overend gezet een Kuif maaken. De Rug, Wieken en Staart, zyn allen van een helder roodachtige Kaneelkleur: de onderzyde der Wieken en Staart eveneens maar bleeker, de tippen der Slagpennen donker. De twee middelſte Veders van de Staart zyn omtrent negen Duimen langer dan de zyde Veders. De Borſt is Aschgraauw: de Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit: de Pooten, Voeten en Klaauwen, Aschgraauw. De buitenſte Vingers zyn tot het tweede Lid met de middelſten ſamengevoegd; de binnenſten zo ver als 't eerſte ſtrekt.

Deeze keurlyke Vogel was van het Eiland Ceilon medegebragt, door mynen waardigen Vriend, JOAN GIDEON LOTEN, en bevindt zig nu opgezet in het Brittannisch Muſéum. BRISSON noemt hem *Gekuifde Vliegenvanger*, en zegt, dat dezelve van de Kaap der Goede Hope kome: maar zyne Afbeelding is zekerlyk onvolmaakt, doordien 'er de twee ongemeen lange Staartveders aan ontbreeken. Ik geloof dat het eigen is aan ſommige Vogels, die zodanige lange Veders in de Staart hebben, het halve Jaar zonder dezelven te zyn. Ik weet dat het dus beſtaat met het Weeuwtje of de Roodborſtige lang geſtaarte Vink, die in myne Vogel-Hiſtorie, op Plaat 86, is vertoond: want ſommigen derzelven hebben verſcheide Jaaren in Londen geruid en zyn daardoor veranderd in geheel anders gekleurde Vogeltjes, zynde zes Maanden zonder de lange Vederen of Staartpennen geweeſt, waarna dezelve zig weder begonnen te vertoonen. Zie BRISSONS Afbeelding in zyne Ornithologie, Vol. II. Tab. 41. Fig. 1, en beſchryving, pag. 418. BRISSONS *Zwarte Gekuifde Vliegenvanger*, van pag. 414 in 't zelfde Deel, is zekerlyk het Mannetje van de andere. Onze Landsman ROBERT KNOX heeft, in zyne Hiſtorie van Ceylon, Lond. 1681, kortelyk deeze Vogels beſchreeven, zeggende pag. 27. „ Hier zyn „ kleine Vogels, niet veel grooter dan Mosſchen, zeer aangenaam voor 't Gezigt, „ doch zo ik meen nergens anders toe dienende. Sommigen derzelven zyn wit als „ Sneeuw, hebben Staarten van omtrent een Voet lang en Koppen zo zwart als „ Git, met een Kuif of Pluim van Vedertjes, regtop daarop ſtaande. Anderen „ zyn 'er van de zelfde Soort, alleenlyk in Kleur verſchillende, roodachtig gelyk „ een Oranje-Appel en op den Kop dergelyke Pluim hebbende van zwarte Veertjes. „ Ik onderſtel dat de eenen de Mannetjes, de anderen de Wyfjes zullen zyn." SEBA heeft, in het I. Deel van zyne Werken, een ſlegte Afbeelding van deezen Vogel, in Fig. 5, op Plaat XXX, gegeven. Deeze heeft de lange Pennen in de Staart. Hy ſchynt van den zelfden Vogel wederom een Afbeelding te hebben willen geeven in het Tweede Deel, doch zonder de gedagte lange Vederen.

PLAAT XVI.

De blaauwe Ooſtindiſche Gaay (16).

Deeze Vogel is op de Plaat tot de helft verkleind in zyne Afmeetingen, dat is gebragt op een Schaal van twaalf Duimen, die maar een half Voet in langte bedraagt. De Wiek, geſlooten zynde, was zeven Duimen lang. De natuurlyke grootte van zyn Kop ziet men om laag op de Plaat geſchetſt.

De Bek is van een zwarte of donkere Kleur, hebbende eenige borſtelige zwarte Veertjes, die rondom het grondſtuk der Bovenkaak voorwaards uitſteeken. De Kruin des Kops is ſchoon blaauwachtig groen. Deszelfs voorſte deel, de zyden beneden de Oogen, de Keel, Borſt, Nek en Rug, zyn van eene roodachtige bruine

(16) Garru'us cœruleus Indicus. EDW. *Av.* p. 247. T. 326. Coracias Indica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 51. Sp. 2.

ne Kleur, die lichter is van vooren dan van agteren; hebbende de Veertjes aan den Keel lichte Streepjes langs het midden en de zyden een weinig trekkende naar paarsch. De Stuit en Dekveders boven de Staart, zyn van een ſchoone Hemelschblaauwe of Ultramaryn-Kleur; de middelſte Veders van de Staart zyn groen: de Zydelingſe Pennen zyn Ultramaryn-blaauw, aan haare voeten en tippen: de tusſchendeelen der Vederen zyn helder Zeegroen: de Staart is van onderen even zo gekleurd als aan de bovenzyde, en beſtaat uit twaalf Pennen. De Wieken hebben haare kleine Dekveders, aan de buitenzyden, van Ultramaryn-Kleur: de eerſte ry der Dekvederen, boven de Slagpennen, is Zeegroen, gelyk de Slagpennen aan haar begin, in 't midden Ultramaryn en naar de enden weder Zeegroen, hoewel de uiterſte tippen eigentlyk ſchoon donker blaauw zyn. De inwaardſe Dekveders der Wieken zyn van eene licht blaauwe Kleur, de randen witachtig: de Slagpennen donkerblaauw aan de binnenzyde, uitgenomen een licht blaauwe Streek, die ſchuins over de agt buitenſten, naby derzelver tippen, loopt. De Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn blaauwachtig Zeegroen; de Pooten en Voeten van eene geelachtige Vleeschkleur.

Deeze Vogel komt in verſcheide deelen van Indie voor. Het Onderwerp, daar ik myne Afbeelding naar maaktë, was van Ceylon medegebragt door meer gemelden Heer LOTEN, en wordt thans in het Brittannisch Muſéum opgezet bewaard. Ik vind 'er geen beſchryving van dan by ALBIN, die 'er een Afbeelding van gegeven heeft op Plaat 17; in zyn eerſte Deel der Vogelen (*), en, dewyl ik weet, dat hy dezelve naar een Afbeelding, die in Indie gemaakt was, getekend en den Vogel zelf nooit gezien heeft; zo meende ik de Tekening, Kleuring en beſchryving, aanmerkelyk te kunnen verbeteren.

PLAAT XVII.

De Zwaluwſtaartige Ooſtindiſche Gaay (17).

De Afbeelding is verkleind, om deezen Vogel in het beſtek van de Plaat te kunnen brengen. Hy ſcheen iets kleiner te zyn dan de gemeene Gaay. Zie de natuurlyke grootte van den Kop om laag geſchetſt, waar in zig iets, dat naar een hoek gelykt, by de Punt des Beks vertoont. De Wiek, geſlooten zynde, was meer dan zes Duimen lang en de buitenſte Staartpennen omtrent tien Duimen.

De Bek is taamelyk regt, zwart van Kleur, met eenige weinige zwarte Borſteltjes of Haairtjes rondom het Grondſtuk van de Bovenkaak, die voorwaards ſteeken: zynde de Vedertjes rondom den Bek, voor 't overige, geheel wit. De Kop, Keel en de geheele onderzyde tot aan de onderſte Dekveders van de Staart, zyn blaauwachtig Zeegroen. De Nek, het bovenſte van de Rug, en de binnenſte of kortſte Slagpennen naaſt aan dezelve, zyn van Kleur roodachtig bruin, doormengd met een weinig Groens op de Nek en Rug. De onderſte helft van de Rug, en de Dekveders aan de bovenzyde der Staart, zyn Ultramaryn blaauw, met donkerer blaauwe dwars-Streepen. De Staart, die my ſcheen volkomen te zyn, hadt ſlegts tien Pennen, de twee buitenſten ongevaar vyf Duim langer zynde dan de anderen. De Kleur der middelſte Pennen was donker groen; die der zydelingſen licht Zeegroen, uitgenomen de lange, wier enden, zo ver zy voorby de anderen reikten, zwart waren. De Wiek, aan de bovenzyde, heeft de kleine Dekveders

hoog

(*) [ALBIN heeft op die Plaat de Bengaalſche Gaay vertoond, welke in Soort en in Kleur verſchilt.]

(17) [Hy is aangehaald op de *Coracias caudata* van den Heer LINNÆUS, *Syſt. Nat.* XII. Gen. 52. Sp. 6, om daar mede te vergelyken.]

hoog blaauw; die naaſt boven de Slagpennen blaauwachtig Zeegroen. De groote Slagpennen zyn voor de grootſte helft, naar 't begin toe, hoog blaauw, 't welk allengs verandert in een donkere Kleur naar de Tippen; zynde de binnenſte Dekveders der Wieken Zeegroen. De Pooten zyn, naar 't Lighaam te rekenen, kort, en de Vingers tot aan 't begin toe verdeeld of van een geſcheiden; allen gedekt met Schubben van eene roodachtige Vleesch-Kleur.

De Heer PAGE, Edelman van Lord MELCOMBE, verplichte my met een Gezigt van deezen keurlyken Vogel en berichtte my, dat dezelve een Inboorling ware van 't Eiland Ceylon in Ooſtindie. Hy verſchilt zeer weinig van de Europiſche of Duitſche Pappegaay, uitgenomen in de overmaatige langte van de buitenſte Staartpennen. Zie de Afbeelding daarvan, in myne Vogel-Hiſtorie, op Plaat 109 (*). BRISSON heeft een Afbeelding en beſchryving gegeven van een andere lang geſtaarte Gaay, die in Geſtalte met de myne overeenkomt, maar de beſchryving verſchilt zo zeer, dat ik het niet denk de zelfde Soort te kunnen zyn. Zie zyne Ornithologie pag. 72, Pl. 7. Fig. 1. Ik geloof dat deeze Vogel tot nog toe niet afgebeeld of beſchreeven ware.

PLAAT XVIII.

De Braſiliaanſche Gaay met een getanden Bek (18).

Deeze Vogel is op de Plaat tot ongevaar de helft in Afmeetingen verkleind, dat is gebragt op een Schaal van zes Duimen in twaalven verdeeld. Een Omtrek van den Kop, in de Natuurlyke grootte, vindt men om laag op de Plaat. Hy is kort van Pooten en niet lang van Wieken.

De Bek is taamelyk regt, een weinig nederwaards geboogen aan de Punt, op de kanten als een Zaag getand, en heeft de Bovenkaak donker, de Onderkaak Vleeschkleurig naar het Grondſtuk toe. De Neusgaten zyn gedekt met kleine zwarte Veertjes en eenige zwarte Borſteltjes, voorwaards ſteekende, rondom de Bovenkaak. Het bovenſte deel en de zyden des Beks zyn omvat met Zwart, waar van Streepen door de Oogen loopen en breeder Streeken, met een weinig Blaauw gemengd, van de hoeken des Beks langs de zyden van den Hals nederwaards. De Kruin des Kops is Ultramaryn blaauw, hoewel digt aan den Bek naar Zeegroen trekkende, en in 't midden van dit blaauwe Kalotje is op de Kruin een zwarte Vlak. Aan den Hals, een weinig onder den Keel, heeft de Vogel een Plek zwarte Vederen met blaauw gerand. Voor 't overige is de geheele onderzyde, van den Bek tot aan de Dekveders beneden de Staart, Olyfkleur of groenachtig geel. MARCGRAAF zegt, dat de Oogen geel zyn. In de Nek is een halfmaanswyze roodachtige Vlak. De zyden des Kops, het agterſte van den Hals, de Rug, Stuit en Dekveders der Wieken, zyn Pappegaay-groen. De groote Slagpennen zyn blaauw met donkere tippen; eenige weinigen van de eerſte ry der Dekvederen boven dezelven zyn insgelyks blaauw; eenigen der Slagpennen naaſt aan de Rug groen; de Dekveders aan de binnenzyde der Wieken geelachtig bruin; de binnenzyden der Slagpennen donker Aschkleur. Ik telde ſlegts tien Pennen in de Staart, die my niettemin ſcheen volmaakt te zyn. De Kleur der Pennen is ſchoon blaauw, trapswyze in groen veranderende naar derzelver begin; doch zy hebben altemaal zwarte Tippen en de on-

(*) [Zie PLAAT IV. in de Derde Band van dit Vogelen Werk.]

(18) Garrulus Braſilienſis Roſtro Serrato. EDW. *Av.* p. 251. T. 328. Momot. WILL. *Ornith.* 298. RAJ. *Av.* 164. EDW. *Av.* T. 328. BRISS. *Av.* IV. p. 465. T. 35. f. 3, Rhamphaſtos Momota. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 46. Sp. 8.

onderzyde van de Staart is zwartachtig donker. 't Geene deezen Vogel byzonder kenbaar maakt, is dat de twee lange Pennen, in 't midden van de Staart, zig vertoonen als of wederzyds, ter langte van een Duim, een weinig binnen de Tippen, haare Baarden afgeſtroopt waren, doch zulks is Natuurlyk en daar van heeft MARCGRAAF uitdrukkelyk gewag gemaakt. De zyd-Veders der Staart worden trapswyze korter, tot een derde der langte van de middelſten. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van eene bruinachtige Vleeschkleur: (MARCGRAAF zegt zwart.) Hy heeft drie Vingeren voorwaards en eenen agterwaards geſtrekt. De buitenſte voor-Vingers zyn, byna over hunne geheele langte, aan den middelſten gehecht: de Voeten breed en plat. De Vingers ſchynen ſmalle Vliezen op zyde te hebben, 't welk hun breeder maakt.

Deeze Vogel was genomen in een Franſche Prys door Kapitein SHIRLEY, nu Graaf FERRERS, en is ontwyfelbaar dezelfde als die MARCGRAAF heeft beſchreeven onder den naam van *Guira Guainumbi:* hoewel zyne beſchryving een weinig van de myne verſchille. Hy is een Inboorling van Braſil en andere heete deelen van Zuid-Amerika. Ik ben zo omſtandig geweeſt, als 't my doenlyk was, in deszelfs beſchryving; alzo 'er, naar ik meen, eenige moeielykheid is, wegens de ongewoone Bek en Staart, om te weeten in welk Geſlagt men hem zal plaatſen: des ik hope, dat de Stelzelmaakers, van onzen tyd, daar toe raad zullen vinden. De Heer BRISSON heeft deezen Vogel afgebeeld en beſchreeven onder den naam van *Momot;* in zyne Ornithologie Tom. IV. p. 465, Pl. 35. *Fig.* 3. Zyne beſchryving verſchilt van de myne, inzonderheid daar in, dat hy niet gelet heeft op de gedaante der middelſte Staartpennen, zo aanmerkelyk in de Afbeelding van MARCGRAAF en de myne. Ik onderſtel, dat zy eveneens geweeſt zyn in BRISSONS Onderwerp, maar dat zy zodanig als een gebrek zyn voorgekomen, dat zyn Tekenaar zulks in de Afbeelding getragt heeft te verbeteren (*).

PLAAT XIX.

De geelborſtige Toukan (19).

Deeze Vogel is hier, in alle Afmeetingen, tot een derde verkleind, gelyk men kan zien op de Schaal daar nevens, die op vier Duimen langte in twaalven is verdeeld.

Hy heeft een zeer groote Bek, gelyk alle Toukans, op zyde plat, met den bovenrand ſcherp. De Bovenkaak, welker onderkanten getand zyn, is groen, met een lange Oranjekleurige Vlak wederzyds en den bovenrand geel. De Onderkaak is blaauw, met een groene Schaduw in 't midden. Beiden hebben zy de Punten, die zig haakswys' omkrommen, rood, en doorloopen vier of vyf flaauwe donkere Streeken dwars over de ſluiting van den Bek. De Neusgaten zyn verborgen in de zwarte Streep, die het Grondſtuk omringt. De Oogkring is ſchoon groen, en het Oog ſtaat in een kaale Plek van Violetkleur, gelyk de Huid is, onder de Veders, over den geheelen Vogel. De Keel en Borſt zyn helder geel, en daar onder is een baar van Scharlakenroode Vederen, door welken dat geele van het zwarte des Onderlyfs afgeſcheiden wordt. De Dekveders der Staart van boven zyn wit, en die van beneden hoog rood. De Kruin des Kops, de Nek, Rug, Wieken, Buik

(*) [Ik kan, noch uit de beſchryving, noch uit de Afbeelding van den Heer EDWARDS, beſpeuren, dat deeze Staartpennen in 't midden kaal zyn, gelyk LINNÆUS daar van zegt. De Vogel leeft van raauw Vleesch, waarvan hy brokjes in Water weekt, en die dan, met den Bek vattende, geweldig klopt. Hy heeft een ſchor, trillend, flaauw geluid, volgens den Heer JACQUIN.]

(19) Toucan Pectore flavo. EDW. *Av.* p. 253. T. 329. Tucana Cayanenſis Gutture luteo. BRISS. *Av.* IV. p. 411. T. 31. f. 1. Rhamphaſtos dicolorus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 46. Sp. 7.

Buik en Staart, zyn geheelenal zwart; hoewel hetzelve aan de bovenzyde der Wieken en Staart een veranderlyken blaauwachtig paarſchen Weerſchyn heeft. Van de Vingers ſtaan twee voorwaards twee agterwaards; zynde de Pooten en Voeten allen blaauw of Violetkleur.

Deeze Vogel was van Jamaika gekomen, alwaar ik geloof dat hy niet geboóren maar van 't Vaſte Land van Amerika overgebragt zal zyn geweeſt. De Heer COWEL, in het Strand, verplichtte my met een gezigt daar van terwyl hy leefde, wél in de Pluimagie en vlug ware. Vervolgens werdt hy aan Lord SPENCER preſent gedaan. Zeer zelden worden zy levendig in Engeland gebragt. Een gekleurde Tekening, naar zulk een leevende Vogel gemaakt, is tienmaal zo veel waardig als naar dooden: want dan zyn de Bekken, die in 't Leven ſchoon en hoog gekleurd waren, gantsch donker, gelyk ik door eigen Waarneeming heb opgemerkt. Dit Voorwerp is niet juiſt door eenig Autheur beſchreeven. Ik bevind het naaſt overeen te komen met BRISSONS Geelkeelige Toukan van Cayenne. Vol. IV. p. 411. T. 31. f. 1.

PLAAT XX.

De groene Toukan of Pepervreeter (20).

Deeze Vogel is op de Plaat in Afmeetingen omtrent de helft verkleind: gelyk men zien kan, de Schets van den Kop, die daar beneden in Levensgrootte voorgeſteld is, vergelykende met de gekleurde Afbeelding.

De Bek, ook op zyde platachtig, maar niet ſcherp gerugd van boven, is zwart, uitgenomen aan 't begin, daar hy rood is rondom de Bovenkaak en Oranjekleurig aan de Onderkaak. Digt daarby heeft hy een weinig Wits aan de hoeken of Tandjes en is van binnen geheel rood. De Oogen ſtaan in Plekken van kaale Huid, donker Vleeschkleurig, misſchien helderer geweeſt in de leevende Vogel. De Kop, Hals en Borſt, zyn zwart, met veranderlyke Glanzen van Blaauw en andere Kleuren. Omtrent de plaats der Ooren, wederzyds, is een ovaale Plek van Goudkleur. Ook is het Zwart, onder den Nek, bepaald door een halfmaanswyze Ring van dergelyke Kleur, wiens Enden opwaards ſtrekken, maakende dus een halve Hals-kraag. De Rug, Stuit, Wieken en Staart, zyn ſchoon groen, uitgenomen de tippen der Staartpennen, welke roodachtig zyn, en die der Slagpennen donker. De binnenſte Dekveders der Wieken heeft hy Roomkleurig; de Slagpennen inwaards Aschkleurig, met heldere kanten. De buitenſte Staartpen, wederzyds, heeft niet meer dan een Duim langte; zodanig verkorten de Staartveders, die tien in getal zyn, van de middelſte af; zynde van onderen Aschkleurig met bruine Tippen. De Buik is Olyfgroen, met een verwarde mengeling van donkere Kleur, overdwars en de Dyën zyn roodachtig bruin: de Voeten van maakzel als in anderen van dit Geſlagt en, zo wel als de Pooten en Klaauwen, donker zwart.

Dit is een van dat keurlyk Partytje Vogelen, waar van ik meermaalen gewag gemaakt heb, den Graave FERRERS in eigendom toebehoorende. Hy is een Inboorling der heete deelen van 't Vaſte Land van Zuid-Amerika: zynde naar 't Leven getekend en op de Plaat ge-etſt. De Gekraagde Toukan van Cayenne, door den Heer BRISSON in Plaat gebragt, ſchynt my even dezelfde te zyn: zie zyne *Ornithologie*, VOL. IV. p. 429. Tab. 32. f. 2.

PLAAT XXI.

(20) Tucan viridis. EDW. *Av.* p. 255. T. 330. Tucana Cayanenſis torquata. BRISS. *Av.* IV. p. 429. T. 32. f. 2. Ramphaſtos Piperivorus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 46. Sp. 2.

PLAAT XXI.

De Groene Koekoek met een geelen Buik (21).

De Afbeelding is een weinig verkleind; zo veel naamelyk, dat de geflooten Wiek, hier drie en een vierde Duims lang, Natuurlyk de langte heeft van vier Duimen en een half.

De Bek is dik en kort, en platachtig, waar door de hoeken der Gaaping ver van elkander zyn; 't welk den Vogel een wyd Keelgat geeft. De kanten van de Bovenkaak zyn een weinig Tandachtig gegolfd. De Bek is geel, omringd met ftyve zwarte Veertjes, die voorwaards uitfteeken, bedekkende de Neusgaten. Deeze zwarte Veertjes breiden zig rondom de Oogen uit en een Duimbreed langs den Keel nederwaards. MARCGRAAF zegt, dat zy fchoone blaauwe Oogen hebben, met Gouden Kringen. De Kruin des Kops, de Hals in 't ronde, de Rug, Stuit en de kleine Dekveders aan de buitenzyde der Wieken, zyn zeer glanzig groen, met een weerfchyn van Blaauw en Goudkleur, en het voorfte van den Hals is zeer blaauw Groen. De Wieken zyn van buiten licht Aschkleur, of witachtig met zeer kleine, ongeregelde, donkere of zwarte dwars-Streepjes; 't welk een gemengelde graauwe Kleur maakt. De tippen der Slagpennen zyn geheel donker; de binnenzyden der Wieken donker Aschkleur en de binnenfte Baarden der Slagpennen wit aan 't begin. De Staart beftaat uit twaalf Vederen, in 't midden lang en naar de zyden allengs verkortende. De zes middelfte Veders zyn uitwaards groen met zwarte Tippen, inwaards donker Aschkleurig. De buitenfte Veders, ter wederzyden, zyn boven en onder wit, met fmalle zwarte dwars-Streepjes over de geheele langte, uitgenomen aan de Tippen. De Borft, Buik en Dekveders onder aan de Staart, zyn fchoon hoog Oranje- of Goudkleur. De Schenkels en Pooten, met korte Veertjes tot aan de Voeten toe gedekt, zyn van een lichte Aschkleur, met zwarte dwars-Streepjes. De Pooten en Voeten zyn kleiner en zwakker, naar het Lighaam te rekenen, dan ik die in eenig anderen Vogel heb waargenomen. Van de Vingeren ftaan twee voorwaards twee agterwaards; zynde de buitenfte Vingers van ieder Voet de kortften: waarvan het tegendeel in Pappegaaijen, Spechten en Koekoeken plaats heeft. De twee voorfte Vingers zyn famengevoegd aan 't begin; de agterften geheel afgezonderd, de Voeten en Klaauwen bruinachtig van Kleur.

Deeze Afbeelding is naar een Onderwerp gemaakt dat zig in de meergemelde ryke Verzameling van den Wel Edelen Heer, Graaf van FERRERS, bevindt. Het is de *Curucui* van MARCGRAAF, wiens befchryving zeer naby overeenkomt met de myne, uitgenomen dat hy de onderzyde opgeeft Vermillioen-Kleur te zyn. Zie WILLOUGHBY'S Ornithologie, p. 140, en een onnozel kleine Afbeelding, Tab. 22. De Heer BRISSON fchynt deezen Vogel niet gezien te hebben, maar geeft MARCGRAAFS befchryving daar van op, in zyne Vogelkunde, Vol. IV. p. 173. Hy noemt denzelven de *Groene Couroucou* van Brafil.

PLAAT XXII.

De Specht met roode Kaaken (22).

Deeze Vogel is hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Hy behoort eigentlyk tot de Spechten, hebbende de Staartveders ftyf en aan de enden afgefleeten.

De

(21) Cuculus viridis Ventre flavo. EDW. *Av.* p. 256. T. 331. Pfittacus Flammeus viridi-cinereus Roftro ferrato. FEUILL. *Per.* 20. Trogon Brafilienfis viridis. BRISS. *Av.* IV. p. 173. Trogon Curucui. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 55. Sp. 2.

(22) Picus Genis rubris. EDW. *Av.* p. 258. T. 332. Picus undatus. LINN. *Syft. Nat.* XII. Gen. 59. Sp. 11.

De Bek is van een bruinachtige Kleur, niet Beitelpuntig, gelyk in ſommigen van dit Geſlagt, maar ſpits. Van de hoeken des Beks loopt, beneden de Oogen, ter wederzyde van den Kop, een Plek ſchoon roode Veertjes, die de Koonen, Kaaken of zyden des Kops bedekken, dat ik tot een byzonder merkteken van deeze Soort gebruik. Uitgenomen die roode Vlak, is de geheele Vogel Leeuwkleurig of Oranje naar Olyfkleur trekkende met gebroken zwarte of donkere Streeken, die dwars over alle de Vederen loopen, in ſommige deelen breeder, in anderen ſmaller zynde, gelyk de Afbeelding beſt uitdrukt. De tippen der Slagpennen zyn geheel donker; de Dekveders aan de binnenzyde der Wieken Buffelkleurig zonder Vlakken; de binnenzyde der Slagpennen en onderzyde van de Staart even als van boven gekleurd en geſtreept, doch niet zo helder. De Staart heeft tien Vederen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van maakzel als in andere Spechten, en allen van eene donkere of zwartachtige Aschkleur.

Het Origineel, naar 't welk deeze Tekening is gemaakt, was één uit de meergemelde keurlyke Verzameling van den Graaf FERRERS, en afkomſtig, zo ik onderſtel, van Terra Firma of Guajana, in Zuid-Amerika (*). Ik vind hem niet door BRISSON, of eenig ander Autheur, beſchreeven of afgebeeld.

PLAAT XXIII.

De geele Specht met zwarte Vlakken (23).

Deeze Vogel is niet zo volſtrekt en eigentlyk een Specht, als de laatſtbeſchreevene; hebbende zyne Staartpennen zagter en niet aan de enden afgeſleeten; waar uit het wel ſchynen zou, dat hy niet by den Baſt der Boomen op en neder klautere, gelyk de Spechten doen. Zyne Afbeelding komt hier in de Natuurlyke grootte voor. BRISSON geeft den naam van *Barbu* aan dit ſlag van Vogelen.

De Bek is zwart, een weinig nederwaards geboogen aan de Punt, en heeft, aan den Voet van de Bovenkaak, eenige weinige zwarte Borſtels, die voorwaards over de Neusgaten heen ſteeken. Het Voorhoofd en de Keel, meer dan een Duim ver, is met ſchoon Scharlaken roode Vederen gedekt. Het agterſte van de Kruin des Kops is geel, met eenig Zwart gemengeld. De zyden van den Hals, van de agterſte Ooghoeken nederwaards, zyn graauw, of gekleurd met een mengzel van zwart en wit. Een donkere Streep loopt van den hoek des Beks naar het Oog. De Hals van agteren, de Rug, Stuit en Wieken aan de buitenzyde, zyn van een donker bruine Kleur, de Veders met Olyfkleur gerand hebbende, en in de ry der Dekvederen, naaſt boven de Slagpennen, heeft ieder Veder een geelachtige Vlak aan haare buitenſte Baard; zynde de Dekveders, aan de binnenzyde der Wieken, geelachtig wit. De binnenzyden der Slagpennen en de onderzyde van de Staart, zyn Aschkleurig bruin. De Staart heeft tien Veders, van een donker bruine of graauwe Kleur aan de bovenzyden; de middelſten langſt zynde de zydelingſe allengs verkortende; aan de enden zagt en niet afgeſleeten, als gezegd is. De Borſt, Buik, Dyën, en Dekveders onder aan de Staart, hebben een helder geele Kleur: die aan de Borſt en Buik fraay getekend met ovaale zwarte Plekken: de Dyën, en Dekveders onder aan de Staart, overdwars gemengeld met donkere Streepjes. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart. De twee voorwaardſe Vingers van ieder Voet, zyn aan 't begin een weinig ſamengevoegd; maar de agterſte Vingers t' eenemaal van elkander afgezonderd.

't Is

(*) [De Ridder LINNÆUS ſtelt zyne Woonplaats te Suriname.]

(23) Picus flavus maculis nigris. EDW. *Av.* p. 259. T. 333.

't Is één van die keurlyke Vogelen, welke in een Fransch Schip door zyne Excellentie, thans Graaf FERRERS, prys gemaakt waren. Ik geloof, dat dit de eerſte Afbeelding en beſchryving, daarvan gegeven, zy. BRISSON heeft, in zyne Vogelkunde. (VOL. IV. p. 97. Tab. 7. Fig. 4,) een Vogel beſchreeven en vertoond, die ik denk geen andere dan het Wyfje van deeze te kunnen zyn; dewyl zy niet verſchillen, dan gelyk Mannetjes en Wyfjes gewoonlyk doen. Hy noemt hem de *Gevlakte Barbu* van Cayenne.

Het daar nevens afgebeelde Inſekt behoort tot het Geſlagt der Puiſtebyteren (*). Het is van Engelſche afkomſt, en hier alleen tot ſieraad bygevoegd, dewyl ik niet gaarn groote ledige ruimten op de Plaaten overlaat. De Kop, het Lighaam en de Pooten, zyn donker bruin. Het Lyf heeft twee bogtige ſmalle geele Streepen, van den Kop wederzyds naar 't midden loopende. Het agter-Lyf, of de Staart, is in 't midden blaauw, met geele Vlakken aan de zyden: de Wieken zyn doorſchynend helder bruin, met donkerer bruine Vlakken, gelyk in de Afbeelding is vertoond.

PLAAT XXIV.

De Jacamaciri van Marcgraaf (24).

Deeze Vogel is in de Natuurlyke grootte op de Plaat verbeeld. Hy verſchilt van den Ysvogel niet, dan in de figuur van den Voet, en, alzo hy twee Vingeren agter-, twee voorwaards heeft, heb ik hem tuſſchen de Spechten en Ysvogelen geplaatſt.

De Bek is niet volkomen zo dik als in de Ysvogelen, regt, ſcherp gepunt, en zwart van Kleur: boven en beneden is hy gekield en overdwars doorgeſneeden zou hy zig als by Letter *a* op de Plaat vertoonen. Rondom den Voet des Beks, zo wel boven als beneden, heeft hy zwarte Borſtels als een Baard, die voorwaards uitſteeken. De Keel is, een Duimbreed beneden den Bek, geheel wit. De geheele bovenzyde, van den Bek tot het end der Staart, is van een ſchoon groene Kleur, met een weerſchyn van Hemelschblaauw en Goud. Het zelfde Groen loopt rondom het voorſte van den Hals, beneden de witte Vlak aan den Keel. Het Groen op de Kruin van den Kop, op de Slagpennen der Wieken en op de Staart, valt meeſt in 't blaauwe. De Staart, die uit tien Veders beſtaat, heeft als ſlaauwe dwars-Streepen, die donkerer blaauw zyn. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn Oranje-Kleur: de Slagpennen aan de binnenzyde zwartachtig; de tippen uitwaards donker, zo wel als de onderzyde van de Staart. De Buik, Dyën en Dekveders beneden de Staart, zyn roodachtig Oranje. De Pooten en Voeten, van maakzel als in de Spechten, maar veel zwakker naar 't Lighaam te rekenen, zyn bruinachtig Vleeschkleur.

Deeze zeer aartige Vogel is een der genen welken de Graaf FERRERS prys gemaakt heeft, als boven gemeld. Hy is door MARCGRAAF afgebeeld en beſchreeven; doch ik geloof dat de zyne een Wyfje ware: want hy maakt het Lyf enz. van Kleur als geel Wasch, daar ik hetzelve roodachtig Oranje teken. Zie deszelfs beſchryving by WILLOUGHBY, p. 139 en de Afbeelding aldaar, Plaat 22. BRISSON heeft ook deezen Vogel in Afbeelding gebragt en beſchreeven. Zie deszelfs Ornithologie Vol. IV. p. 86. Tab. V. Fig. 1. Het is een Vogel van Braſil en de heete deelen van Zuid-Amerika. MARCGRAAF, (en Briſſon uit zyn Werk, zo ik onderſtel,) zegt, dat hy blaauwe Oogen heeft.

PLAAT XXV.

(*) Libellula depreſſa. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 234. Sp. 5. ROES. *Inſ.* II. Aq. T. 6. f. 4. & Tab. 7. fig. 3. Platachtige Juffer. *Natuurl. Hiſt.* I. D. XII. Stuk, bladz. 21. [Zelden komen dezelven zo blaauw gerugd voor. Zie aldaar myne Aanmerking.]

(24) Jacamiciri Marcgravii. EDW. *Av.* p. 261. T. 334. Galbula. BRISS. *Av.* IV. p. 86. T. 5. f. 1. Alcedo Galbula. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 62. Sp. 15.

PLAAT XXV.

De Gevlakte Ysvogel (25).

Deeze Vogel, hier in de natuurlyke grootte afgebeeld, heeft den Bek zwartachtig, uitgenomen den voet van de Onderkaak, welke Oranjekleurig is. Een zwarte, taamelyk breede Streep, loopt van de Bek langs den Kop ter wederzyde, en daar in zyn de Oogen geplaatſt. Zy is met ſmalle Oranjekleurige Streepen, boven en beneden, gezoomd. De Keel, Borſt, Buik, Dyën en de binnenſte Dekveders der Wieken, zyn van een ſchoone Oranjekleur. Tuſchen den Hals en Borſt loopt een breede zoom of band van zwarte Vederen, die licht Aschgraauw of witachtig geboord zyn. De Kruin des Kops is zwart, maar wordt in de Nek allengs groen. Ook zyn de zyden van den Kop, benevens de Oogen, groen; de Rug, Stuit, de bovenzyden der Wieken en de Staart, insgelyks ſchoon glanzig donker groen; hebbende de Wieken, Stuit en de Staartveders, witte Vlakken op de kanten haarer Baarden. De Staartpennen binnenzyds en de Staart van onderen, zyn donker Aschgraauw, met witachtige Vlakken op de Baarden. Van buiten zyn de tippen der Staartpennen een Duimbreed donker. De Pooten en Voeten hebben eene roodachtige Vleeschkleur. De drie voorſte Vingers waren aanmerkelyk ſamengegroeid, bykans tot aan de Klaauwen toe.

Deeze keurlyke Vogel bevindt zig in de Verzameling van Graaf FERRERS, en was, zo ik geloove, door geen ander Autheur beſchreeven of gemeld. Hy heeft zyne afkomſt van Gujana, in Zuid-Amerika.

Het Inſekt, op de Plaat afgebeeld, heeft een ſoort van *Fungus*, uit den Kop groeijende. Het was van Dominika, een der Neutraale Eilanden in de Weſt-Indiën, medegebragt. Veelen derzelven waren by elkander in de Aarde begraven gevonden, die allen dergelyke Uitwaſen op den Kop hadden; zynde, zo ik denk, door de vogtigheid van den Grond daar op gegroeid. Het onvolkomen Inſekt, of de *Nympha*, waar op zy zitten, ſchynt my het jong te zyn van de *Cicada*, welke door REAUMUR, in zyne Natuurlyke Hiſtorie der Inſekten, is beſchreeven, en Vol. V. Pl. 16. f. 7 afgebeeld. De eene van myne Figuuren is in de natuurlyke grootte getekend, de andere een weinig grooter. Verſcheidene derzelven werden, in den jaare 1760, gezonden aan den Schildknaap ISAAK MATHEW, Zoon van wylen den Gouverneur MATTHEW, die my een monſter daar van preſent deedt. Ik onderſtel, dat, voor en aleer de Cicada tot haar volkomen ſtaat komt, de Fungus verdrooge en afvalle. De Heer REAUMUR heeft, in zyne beſchryving van deeze Inſekten, van dit Uitwas geen gewag gemaakt. Het Inſekt is geel, de Fungus bruin (*).

PLAAT XXVI.

De Gekuifde Ysvogel (26).

Ook deeze is in de natuurlyke grootte hier voorgeſteld. Ik denk dat hy het Mannetje

(25) Halcyon maculata. EDW. *Av.* p. 262. T. 335. Alcedo Inda. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 62. Sp. 2. Conferatur Iſpida Senegalenſis. BRISS. *Av.* IV. p. 485. T. 39. f. 1.

(*) [Zouden niet, door knelling of drukking, de Ingewanden uit deeze Poppen der Cicaden kunnen gedrongen zyn, en dan toevallig eene dergelyke vertooning gemaakt hebben?]

(20) Halcyon criſtata. EDW. *Av.* p. 264. T. 336. Conferatur Alcedo criſtata. LINN. *Syſt Nat.* XII. Gen. 62. Sp. 1. Alcedo Amboinenſis criſtata. SEB. *Muſ.* I. T. 63. f. 4. Iſpida Philippenſis criſtata. BRISS. *Av.* IV. p. 483. T. 37. f. 3.

netje zy van deeze Soort, om dat een ander daar mede overgebragt is, wiens figuur en grootte van deeze niet verſchilden, en die even de zelfde Kleuren hadt, maar niet zo levendig: 't geen my doet denken, dat dezelve het Wyfje ware.

De Bek is regt, hebbende eene ſpitſe punt, en van onderen zo wel als van boven gefleufd, zwartachtig. Oranjekleurige Streepen loopen van de Neusgaten onder de Oogen door. Van de Onderkaak af is de Keel wit, en dit witte gaat bykans rondom den Hals, een ſoort van Kraag maakende. De Kruin des Kops is gedekt met lange blaauwagtig groene Vedertjes, waar zwarte Streepen door heen loopen, en deeze Vedertjes, lang zynde en los, maaken een Kuif, welke het Vogeltje, zo ik onderſtel, naar believen kan opzetten en laaten vallen. De Vedertjes, onmiddelyk boven de Oogen, zyn blaauw. De Nek, Rug, Stuit, Wieken en Staart, zyn by uitſtek ſchoon en hoog Ultramaryn blaauw; de Stuit iets lichter dan de andere deelen zynde en de tippen der Staartpennen donker. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn Oranjekleur: de Staartpennen aan de binnenzyde donker, met de kanten flaauw Oranje. De onderzyde van de Staart is donker of zwartachtig. De Borſt, Buik, Dyën, en Dekveders onder aan de Staart, zyn helder Oranjekleur; de Pooten en Voeten van maakzel als in andere Ysvogels, van Kleur ſcharlaken-rood.

De hier beſchreeven Vogel was op 't Eiland Johanna, benoorden Madagaskar, geſchooten door Monſr. PEGU, Koopman van Londen. Hy verſchilt van onzen Ysvogel in kleiner te zyn (*), geen zwarte Streepen te hebben onder de Oogen, van de hoeken des Beks afkomende, en geen groene Kleur op de Wieken. Ik vind hem tot nog toe door geen Autheur beſchreeven (†).

De *Plantſchietende Wespen*, op de Plaat afgebeeld, zyn ontleend uit een Spaansch Werk, dat den tytel voert van *Apparato para la Hiſtoria Naturali Eſpagnola*, in Folio te Madrit uitgekomen in 't jaar 1754. Ik heb deeze Figuuren en derzelver Hiſtorie tot vergezelling gebruikt van de Groeijende Poppen der voorgaande Plaat. De Spaanſche Autheur, Pater TORRUBIA, een Franciskaaner Monnik, heeft zyn Onderwerp zeer wel en als een geleerd Man behandeld; maar niet geheel ontbloot van eenige gemeene-Volks dwaalingen. Ik merk dit te liever aan, om dat het van belang is het karakter van een Autheur te kennen, wanneer hy ongewoone Verſchynzelen ter baan brengt. Ik gaa nu over tot zyn Berigt, het welke veel overeenkomſt ſchynt te hebben met het Inſekt, dat in 't onmiddelyk voorgaande Hoofdſtuk is beſchreeven. „ Toen ik my (zegt die Pater) bevond op de Buitenplaats „ van een Heer, twee Mylen van de Stad Havána in Nieuw Spanje; den tienden „ van February des jaars 1749; vond ik eenige doode Wespen in de Velden, die „ nogthans geheel waren, het Lyf, met Wieken en al; inderdaad volkomen Ske„ letten (§). Uit den Buik van ieder Wesp ſchoot een Plant, die ontrent vyf Span „ hoog groeit, by de Ingezeten Gia genaamd, vol van ſcherpe Doorntjes, en 't „ gemeen denkbeeld is aldaar, dat de gezegde Doorntjes hunnen ooirſprong zyn ver„ ſchuldigd aan de Buiken der Wespen." De Autheur zegt verder, dat hy veele Mikroskoopiſche en andere Waarneemingen op dezelven in 't werk ſtelde, doch verhaalt niet welke Waarneemingen dit waren: maar van de geheele zaak houdt hy zig vol-

(*) [*Il ne differe de notre Martin Pecheur, qu'en ce qu'il eſt plus petit* &c. heeft de Franſche Vertaaler; doch dit is fout. Hy verſchilt 'er insgelyks van door een Kuif te hebben, en de Ooſtindiſche gewoone Ysvogeltjes zyn ook veel kleiner dan de onzen: zie derzelver Afbeelding in 't I. Deel van dit Werk, van de Elfde Plaat van EDWARDS ontleend.]

(†) [LINNÆUS heeft hem ſlegts bedenkelyk betrokken tot zynen Gekuifden Ooſtindiſchen Ysvogel, de Ambonſche by SEBA afgebeeld en de Philippynſche by BRISSON. Ik heb een dergelyken, doch die den Bek rood heeft en de Pooten zwart, van de Kaap ontfangen.]

(§) [Dus luidt het Engelſch, van EDWARDS, woordelyk. De Franſche Vertaaler maakt daar van. *Deeze Inſekten waren geheel verdroogd; maar het Ligbaam, de Wieken en alle derzelver Leden, waren onbeſchadigd.* In 't Spaanſch heeft TORRUBIA: *Pero enteros todos los Eſqueletos con ſus Alas;* dat is: de gantſche Skeletten nog geheel met haare Wieken. Men ziet hier uit, hoe iets door onkundige Vertaaling kan verbaſteren en door uitbreiding onduidelyk gemaakt worden.]

volkomen overtuigd. Dit is zyn Berigt. Op zyne Veertiende Plaat geeft hy de Afbeelding, die ik gekopieerd heb, van deeze Wespen en de Planten, als uit derzelver Lighaamen voortschietende, en opgroeijende uit den Grond.

Ik ben mynen Vrind, den Heer EMANUEL MENDEZ DA COSTA, Lid van onze Koninglyke Societeit, enz. verpligt voor de aanwyzing van dit aartige Infekt, en voor 't vertaalen van dit Uittrekzel uit het Spaansch. Alles, wat door dien Autheur gezegd wordt, in aanmerking neemende, ben ik van gevoelen, dat het Infekt, 't welk hy beschryft, niets anders is dan het door my afgebeelde op de voorgaande Plaat (*): want de Spanjaards zyn in de kennis der Natuurlyke Histórie nog niet veel gevorderd, en ik geloof dat de goede Pater wel den knobbel van uitpuilende deelen in de Fungus voor gedroogde Bladen heeft kunnen aanzien (†).

PLAAT XXVII.

De Kalkoen - Faizant (27).

Deeze Vogel, welke men meent van een Kalkoen en Faisant voortgeteeld te zyn, is hier veel verkleind om hem in 't bestek van deeze Plaat te kunnen brengen. Een omtrek van den Kop vindt men daar nevens in de Natuurlyke grootte, en eenige van de voornaamste Afmeetingen zyn als volgt. Van de punt des Beks tot aan 't end der uitgestrekte Staart, 28 Duimen: van den Bek tot aan het end der Vingeren, $25\frac{1}{2}$; de tippen der Wieken, uitgestrekt, 32 Duimen van elkander; de Wiek, geslooten, 10 Duimen lang; de Poot, van de Knie tot aan den Hiel, $3\frac{1}{4}$; de middelste Vinger en Klaauw $2\frac{1}{4}$ Duimen. De grootte scheen als tusschen een Faisant-Haan en een Kalkoense Hen gemiddeld.

De Bek is zwart, met een weinig Vleeschkleur. Aan den voet van de Onderkaak, boven de Neusgaten, zyn lange zwarte Vedertjes, die een klein Kwastje maaken. De Oogen waren Hazelnootenkleur, omringd met een plekje Huid, dat rood was; dunnetjes gesprenkeld met kleine Haairtjes. Het overige van den Kop, en dat gedeelte van den Hals, 't welk Vederloos is in de Kalkoenen, was gedekt met zeer korte bruine Vedertjes, welke zwarte dwarsstreepjes hebben; ligter aan den Keel dan in de Nek, die bekleed was met langer Vederen, van een paarschen of Koperglans, gelyk in de zwarte Kalkoenen. De geheele Buik en de zyden des Lyfs, waren gedekt met donker zwarte Veders; maar omtrent de Leg is een witte Vlak, zynde de Dekveders, onder aan de Staart, Oranjekleur met zwarte dwarsstreepen. De Rug, de bovenzyde van de Staart en Wieken, waren bruin, gemengeld met grooter en kleiner zwarte dwarsstreepen; 't welk de Afbeelding best zal uitdrukken. De Dyën zyn gekleurd en getekend even als de Wieken: wier binnenste Dekveders witachtig waren: de Slagpennen van onderen Aschkleurig, overdwars met wit gemengd; de tippen der Wieken en Staart donker. De Staart heeft zestien Vederen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn donker Aschkleur. De twee buitenste Vingers van ieder Poot zyn door Vliezen met den middelsten samengevoegd. De Veders waren altemaal dubbeld: de eene stevig, de andere een kleine afgezonderde Donsveder; beiden voortkomende van de zelfde Schaft.

Ik werd begunstigd met dit ongemeene voortbrengzel door den keurigen en waarden

(*) [Dan zou dit misschien op de zelfde manier, als ik van dat Voorwerp dagt, naamelyk door op die Insekten te trappen, kunnen veroirzaakt zyn.]

(†) [Pater *Torrubia* zegt, dat men den oirsprong van dat Boompje niet wist, voor dat hy het bekend maakte, en uit zyn redeneering blykt niet onduidelyk, dat de genen, aan welken hy het vertoonde, de Doornen grappig uit den Buik der Wespen stelden voort te komen, om dat de Wesp een Angel heeft. Een sterke sluitreden waarlyk!]

(27) Avis quædam Speciei mixtæ ex Gallo Indico & Phasiano. EDW. *Av.* p. 267. T. 337.

den Heer, HENRY SEYMER, Schildknaap van Hanford in Dorſetshire: wien ik, om andere redenen, ook veel verpligting heb. Daar waren drie of vier van dezelven ontdekt in de Boſſchen naby zyn Huis, en hy hadt het geluk daar van eene te ſchieten in de Maand October 1759: welke Vogel zig thans op myn Tafel bevindt, terwyl ik dit ſchryve. Ik heb reeds daar van eenig Berigt aan de Koninglyke Societeit gegeven, haar den Vogel en de Tekening, op eenen zelfden tyd, onder 't Oog brengende. De Leden heeft het behaagd, zo wel de Afbeelding als de beſchryving daar van aan 't licht te geeven, in de Verhandelingen der Societeit, VOL. LI. Part. II. voor 't Jaar 1760; p. 833.

Ik kan niet nalaaten hier eenige Aanmerkingen by te brengen, welken myn waarde Vrind, PETER COLLINSON, Schildknaap, Lid der Societeit, my aangaande de Faiſanten medegedeeld heeft. Hy zegt: „Ik zag by Lady Eſſex, de Hen „van een Chineeſche Goudlakenſe Faiſant, (welke door EDWARDS, op Plaat 69, „is afgebeeld,) die, geduurende den tyd van zes Jaaren, allengs van haare bruine „Kleur tot die van den Haan was overgegaan; zodanig, dat menze niet gemak„kelyk kon onderſcheiden, anders dan aan de Oogen en de langte van de Staart. „Iets dergelyks is by den Hertog van Leeds gebeurd, alwaar de gemeene Engel„ſche Faiſant-Hen allengs in de Kleur van den Haan veranderde". Zulke veranderingen, denk ik, gebeuren zeldzaam en alleenlyk in tam gemaakte Vogelen. Ik heb gemeene Haanen grootelyks in Kleur zien veranderen. De Guineeſche Hennen, die, toen ik een Jongen was, als iets zeldzaams vertoond werden, zyn thans gemeene tamme Hoenders in Engeland geworden. De eerſten, die men overbragt, waren van de wilde Kleur, allen blaauwachtig graauw, met kleine witte Vlakjes; maar, ſedert haare voortteeling als Huis-Gevogelte, zyn veelen bont geworden, uit wit en de Natuurlyke Kleur gemengeld; anderen zyn licht Paarlkleur; met zigtbaare Vlakjes; anderen wederom zyn volkomen wit (*).

PLAAT XXVIII.

De groote Gekroonde Ooſtindiſche Duif (28).

Deeze Vogel is ook aanmerkelyk verkleind, om hem in 't beſtek van de Plaat te kunnen brengen. Het origineel, hoewel van 't gezin der Duiven, heeft de grootte van een gemeene Kalkoen.

De Bek is zwart, taamelyk regt, met de punt van de Bovenkaak een weinig over de onderſte heen hangende. Van dezelve gaat wederzyds een breede zwarte Streek naar agteren, die puntig uitloopt, en waar in de Oogen zyn geplaatſt; welke roode Kringen hebben. De Kop heeft een verheven Kam of Kroon, welke ik onderſtel altoos overend te ſtaan, zynde ſamengeſteld uit zeer tedere Vedertjes, met dunne Schaftjes en zeer fyne Baardjes, welke haare deelen niet ſamengekleefd, maar geheel los van elkander hebben. De Kam, Kop, Hals, de Slagpennen der Wieken en de Staart, als ook de geheele onderzyde van den Vogel, zyn ſchoon lichtachtig blaauw Aſchkleur; even als men dit ziet in de helderſte deelen van ſommigen onzer Veldvliegers of Wilde Duiven. De Dekveders aan de buitenzyde der Wieken en op het midden van de Rug, zyn van eene donker roodachtige

Te-

(*) [Buiten twyffel bedoelt EDWARDS hier de *Poule peintades*; zynde de Tweede Soort van Faiſanten by den Heer LINNÆUS; (onder den bynaam *Meleagris*) door my omſtandig beſchreven: *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bl. 378. enz. Zelf heb ik zodanig eene, van de Kaap overgebragt, eenigen tyd levendig gehad, die door blaauwachtiger of donkerer Kleur aanmerkelyk van de genen, welke hier geteeld worden, verſchilde.]

(28) Columba Indica Criſtâ magnâ. EDW. *Av.* p. 271. T. 339. Phaſianus criſtatus Indicus. BRISS. *Av.* I. p. 279. T. 26. f. 1. Columba coronata. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 104. Sp. 17. Gekroonde Faiſant. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK bl. 389. Pl. XLVII. Fig. 2.

Tegelkleur; 't welk te ſamen een ſoort van Zadel maakt, dwars over de Rug des Vogels. Eenigen van de eerſte ry der Dekvederen boven de Slagpennen zyn wit, met tippen van het gemelde rood, en de overigen van de gezegde ry, naaſt aan de Rug, zyn Aſchgraauw. De Pooten en Voeten, van maakzel voorkomende als in de gewoone Duiven, hebben eene witachtige Kleur, met roode Vlakken.

Deeze Vogel, en die van de Zesde Plaat, zyn de eenigſte naar Tekeningen gemaakt, in deeze laatſte vyftig Plaaten van myn Werk: maar, om dat zy voor my nieuw waren, en een byna ontwyfelbaar getuigenis van echtheid hadden, zo verheugde ik my, gelegenheid te hebben om ze in Plaat te brengen. Het Origineel is één der genen, welken de voorgemelde Gouverneur LOTEN in Indie naar 't Leven deedt uitſchilderen, en bevindt zig thans met veele anderen, die van daar kwamen, in het Brittanniſch Kabinet. De Heer LOTEN bragt 'er verſcheidene levendig uit Indië, en deedt dezelven preſent aan wylen de Koninglyke Princes van Groot-Brittannie, Douariere van den Prins van Oranje, enz. Van 't Eiland Banda is hy afkomſtig, daar zy hem de *Kroonvogel* noemen. BRISSON heeft hem afgebeeld en beſchreeven, zo ik onderſtel naar één dier Vogelen, welken aan gezegde haare Koninglyke Hoogheid preſent gedaan waren: want hy beſluit zyne beſchryving met te zeggen, dat dezelve van 't Eiland Banda kwam, en geſchonken was aan de Princeſſe van Oranje, die dezelve aan den Heer REAUMUR preſent gedaan hadt (*). Dit, denk ik, zal geweeſt zyn toen de Vogel dood was; aangezien de Kleur der Oogen niet gemeld wordt, en de Kuif is plat vertoond, waarſchynlyk onder 't vervoeren dus gedrukt zynde. Zie de Afbeelding in BRISSONS *Ornithology*, Vol. I. Tab. VI, Fig. 1, pag. 278. Hy noemt denzelven, de *Gekroonde Faiſant der Indiën.* 't Verwondert my niet, dat die Autheur hem onder de Faiſanten plaatſte, daar hy denzelven niet leevend hadt gezien, om zyn Geſlagt naar de Leevensmanier te bepaalen. Ook deedt daar toe veel, de grootte van den Vogel, enz. Maar de Heer LOTEN heeft my verzekerd, dat het eigentlyk een Duif is, die gebaarden en geluid maakt eveneens als de Duiven, in het naloopen, korren en bekken met het Wyfje. Ik moet nogthans bekennen, dat ik nooit, zonder zodanig een berigt, zo groot een Vogel tot de Duiven zou gedagt hebben te behooren. Ik had ook deeze Plaat reeds gegraveerd, eer my de Vogelbeſchryving van den Heer BRISSON in handen was gekomen.

PLAAT XXIX.

De Duif van 't Eiland Nikobar (29).

Deeze Vogel is hier ook aanmerkelyk verkleind, om het beſtek van de Plaat niet te overtreeden. Hy kwam my voor, nagenoeg van grootte te zyn, als een gemeene Duif.

De Bek is van eene zwartachtige of donkere Kleur; de Bovenkaak hangt over de Onderkaak een weinig heen, en men ziet eene verhevenheid boven de Neusgaten, gelyk in de meeſte Duiven. De Oogen zyn Hazelnooten-Kleur, met zwarte Appelen. De Kop, Hals, Borſt, Buik, Dyën en de Dekveders onder aan de Staart, zyn allen donker blaauwachtig paarsch. De Veders aan den Hals zyn lang en puntig, gelyk die van de gewoone Haanen, hebbende een ſchoonen veranderlyken

(*) [Ik meen de beſchryving van deezen Vogel, die men in myne *Natuurlyke Hiſtorie* vindt, zo wel als de Afbeelding van den Heer BRISSON ontleend te hebben. De Omſtandigheden verſchillen een weinig, als ook de figuur.]

(29) Columba Inſulae Nicobar. EDW. *Av.* p. 271. T. 339. ALB. *Av.* III. p. 44. T. 47, 48. BRISS. *Av.* I. p. 153, 154. Columba Nicobarica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 104. Sp. 27. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bladz. 450.

lyken weerſchyn van blaauw, rood, Goud- en Koperkleur. De Rug en bovenzyde der Wieken zyn groen, met eenen Koper- en Goudglans ſpeelende. De buitenſte Slagpennen zyn ſchoon blaauw, zo wel als de Dekveders onmiddelyk boven dezelven, en aan de tippen, een goed end wegs, donker zwartachtig blaauw. De Staart, en derzelver bovenſte Dekveders, zyn wit: de Pooten en Voeten met roodachtig paarſche Schubben bekleed.

Ik heb by ALBIN Afbeeldingen gevonden, welken hy den naam geeft van Doffer en Duif van Nikobar; in zyne Hiſtorie der Vogelen. Naderhand onderzogt ik ze ten huize van Sir HANS SLOANE, doch kon geen onderſcheid vinden om te beſluiten, welk het Mannetje of Wyfje ware, en dus geen de minſte reden, om 'er twee Afbeeldingen van te maaken. De Vogel, naar welken ik de myne tekende, bevind zig thans, in 't jaar 1762, levendig in de Menagerie van den Hoog Edelen Heer Graaf TILNEY, by zyn Huis in Eſſex. ALBIN noemt hem de *Ninkcombars*-Duif op zyne Plaat, en *Nincombar* in zyne beſchryving. De vaſtgeſtelde naam des Eilands, van waar zy kwamen, is *Nikobar*, en met eenige kleinen, daar by leggende, te ſamen, noemt men ze *de Nikobars*. Zy leggen benoorden Sumatra, op de Noorder Breedte van zeven tot negen Graaden (*). BRISSON heeft ALBINS naam en beſchryving van deezen Vogel in zyne Ornithologie overgenomen. Myn oogmerk in de Afbeelding was, die van ALBIN te verbeteren. In hoe verre dit my gelukt zy, laat ik aan 't oordeel van 't Algemeen.

PLAAT XXX.

De Mannetjes paarſch geborſte Manakyn (30).

Deeze Vogel is hier in de natuurlyke grootte afgebeeld. Ik onderſtel, dat hy het Mannetje zy van de *Blaauwe Mees met de purpere Borſt*, bevoorens in myn Werk op Plaat 241, afgebeeld (†).

De Bek is naar 't Lighaam klein en zwart, met de punt van de Bovenkaak een weinig overhangende. De Kop, het agterſte van den Hals, de Rug, de kleinſte Dekveders aan de bovenzyde der Wieken, de Stuit en Dekveders boven en onder aan de Staart, zyn van een ſchoone blaauwe Kleur. De Slagpennen en de ry der Dekvederen daar boven, aan de buitenzyde, zyn zwart, met ſmalle blaauwe randen. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn zwart, met groenachtig blaauwe kanten. De Staart heeft twaalf Veders van gelyke langte, zwart van boven, met ſmalle blaauwe randjes aan de buitenſte Vederen. Voorts is de Staart en de Slagpennen van onderen bruinachtig. De Kaak, het voorſte van den Hals en het middelſte des Buiks, zyn donker paarsch, met ronde ſcharlaken roode Vlakken. Een blaauwe Gordel loopt dwars over de Borſt en onmiddelyk daar onder een ſcharlakenroode. De zyden onder de Wieken, de Schenkels en het onderſte des Buiks, zyn ſchoon blaauw. De paarſche Veders, aan deszelfs onderzyde, hebben haar Donzige deelen wit, en alle de ſchoon blaauwe Veders haar Dons donker of zwartachtig, gelyk de Kleur is der Pooten en Voeten. De buitenſte Vingers zyn aan 't begin een weinig met de middelſten ſamengevoegd.

Deeze Vogel was my door den zeer verpligtenden en keurigen Heer, PETER HEN-

(*) [Deeze Eilanden zyn het, welke de Deenen onlangs in bezitting zouden genomen hebben. De Inwooners zyn een vreedzaam Volk, doch armelyk, meeſt van Viſch leevende en van de Broodvrugt. Ook leveren deeze Eilanden weinig of niets uit: zo dat de Deenen 'er denkelyk niet veel aan hebben zullen.]

(30) Manacus was Pectore Purpureo. EDW. *Av.* 273. T. 340. Cotinga. BRISS. *Av.* II. p. 340. T. 34. f. 1. Ampelis Cotinga. LINN. *Syſt. Nat.* Gen. 108. Sp. 4.

(†) [Zie ons Zevende Deel, bladz. 34, Plaat XXXI.]

HENRY TESDORPF, van Lubek, toegezonden. Hy berigtte my, dat hy denzelven van Liſſabon ontvangen had. 't Is een Inboorling van Braſil, en van Tierra Ferma in Zuid-Amerika. De Vogel is door BRISSON afgebeeld, in deszelfs *Ornithologie*, Vol. II. Tab. 34. fig. 1, en op p. 340. beſchreeven. Hy noemt hem de *Cotinga*, en zegt dat het een Inboorling zy van Braſil. Deezen Vogel houdt hy voor den zelfden als de myne, van Pl. 241: maar de hier beſchreevene komt aan zyne Cotinga nader.

De Kapel, in de hoek van de Plaat, genaamd de Geel en Zwarte, is een Inboorling van Engeland, getekend naar 't leven in de natuurlyke grootte. De bovenſte Wieken zyn Oranjekleurig, ieder met een ronde zwarte Vlak: het Lyf geel, zo wel als de onderſte Wieken, die ieder met een roode Vlak getekend zyn. Allen hebben zy breede zwarte boorden, welke met geele Vlakjes zyn uitgemonſterd. Aan de uiterſte enden der Wieken, buiten het zwart, is een ſmal randje van roodachtige Kleur (*).

PLAAT XXXI.

De Pompadour-Vogel (31).

Deeze Vogel is ook in de Natuurlyke grootte op de Plaat vertoond. Hy behoort tot de familie van Vogelen, welken ik *Manakyns* genoemd heb. De naaſte Europiſche Vogel, my bekend, die met dit ſlag van Amerikaanſche Vogelen ſtrookt, is de Boheemſche Gaay. Dezelve komt daar mede overeen in grootte, in figuur van den Bek, in de kortheid van de Staart, en wel byzonderlykſt met de hier te beſchryvene Soort daar in, dat ieder een groote zeldzaamheid, hoewel zeer verſchillende, heeft in de tippen van de eerſte ry der Dekvederen van de Wieken boven op de Slagpennen. Deeze heeft dezelven puntig, ſtyf en bykans Hoornig aan de tippen: de Gaay heeft kleine platte Hoornachtige druppen, hangende aan de tippen der Vederen, van een ſchoone Scharlakenroode Kleur (†).

De Bek is van een bruinachtige Kleur. Van de hoeken der gaaping, onder de Oogen, loopen ſmalle witte Streepen. De Slagpennen zyn wit, eenige weinigen van de kortſten uitgezonderd, welke eene paarſche Kleur hebben, en de tippen der buitenſten zyn donker. De binnenzyden der Wieken zyn ook wit, maar insgelyks donker aan de tippen der buitenſte Slagpennen. De geheele Kop, de Hals, het Lighaam, de Staart, en de Dekveders der Wieken van boven, zyn uitermaate ſchoon rood naar purper trekkende, met een ſierlyken glans als van Zyde; maar de Staart van onderen een weinig flaauwer. De ry der Dekvederen, naaſt boven de Slagpennen, is van een zeer byzonder maakzel, verſchillende van alle Vogels, welken ik immer heb gezien. Deeze Veders zyn ſmal, ſcherp gepunt, ſtyf, en aanmerkelyk geribd aan de tippen: hebbende witte Schaften. De Staart beſtaat uit twaalf Veders van gelyke langte. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart. De buitenſte

(*) [Deeze kan geen andere zyn, dan de *Oranje-Kapel*, door my in het XI. STUK van het I. Deel myner *Natuurlyke Hiſtorie* bl. 257. beſchreeven, en komt volmaakt met die van ROESEL III. Deel, T. 46. f. 4, 5., overeen; hoewel 'er aanmerkelyke veranderingen van zyn, gelyk ik aldaar opgemerkt heb; doch het kan niet dezelfde zyn, met die van EDWARDS Plaat 304, f 1, 2. in dit Werk VIII. Deel, Plaat 94. p. 45, voorgeſteld, die de *Eubule* van LINNÆUS is, op welke te regt de Plaat 304, maar verkeerdelyk, in plaats van Plaat 340, op de zelfde pagina, in 't *Syſt. Naturæ*, Ed. XII, p. 764. aangehaald wordt, op de *Hyale*, dat eigentlyk deeze Oranje-Kapel is.]

(31) Pompadour. EDW. *Av.* p. 275. T. 341. Turdus Puniceus. PALL. *adumbr.* 99. Cotinga purpurea. BRISS. *Av.* II. p. 347. T. 35. f. 1. Ampelis Pompadora. LINN. *Syſt Nat.* XII. Gen. 108. Sp. 2.

(†) [De Boheemſche Gaay, by ons gemeenlyk *Beemer* of *Zwarte Mantel* genaamd, is door my in het I. DEELS IV STUK der *Natuurlyke Hiſtorie*, bladz. 223, enz., omſtandig beſchreeven.]

tenſte Vingers hebben aan 't begin eenige ſamenhechting met de middelſten. Alle de paarſche Veders zyn in het Donzige gedeelte wit.

Dit is één der Vogelen, welke in een Franſche Prys, door den thans Hoog Edelen Heer, Graaf FERRERS, buit gemaakt waren. Dezelven zouden voor Madame *de Pompadour*, zegt men, zyn geweeſt. Alzo het een Vogel van uitneemende Schoonheid is, hope ik, zal die Dame het niet kwaalyk neemen, dat ik hem haar Naam gegeven heb. 't Is een Inboorling van Cayenne in Zuid-Amerika. BRISSON heeft hem onder den naam van *Purpere Cotinga* afgebeeld en beſchreeven.

PLAAT XXXII.

De Shirley-Vogel (32).

Deeze is reeds in myne Hiſtorie der Vogelen, op Pl. 82, afgebeeld (*); maar, alzo het Origineel daar van een weinig beſchadigd was, en bovendien onder andere zeldzaamheden, in een Kasje met Glas geplaatſt, waar uit het niet mogt genomen worden; zyn my diestyds eenige merktekenen ontgaan, welke hier zullen worden beſchreeven. Ook zal de beſchryving in eenige byzonderheden verſchillen; 't welk doorgaans gebeurt, wanneer men een zelfde Soort van Vogelen op byzondere tyden beſchryft. Hy is in de Natuurlyke grootte getekend.

De Bek is zwartachtig, uitgenomen aan den voet van de Onderkaak, daar dezelve eene Vleeſchkleur heeft. De Kop, de Nek, Rug, Stuit, als ook de bovenzyden van de Wieken en Staart, zyn donker of zwartachtig bruin, maar de kanten der Vederen lichter. Alle de Veders der Wieken, uitgenomen de groote Slagpennen, zyn met dwarſe Streepen van eene donkere Kleur getekend. De Staart heeft twaalf Pennen, die overdwars donker gebandeerd zyn, met de tippen der Vederen afgeſleeten, en de punten der meeſte Schaften daar buiten uitſteekende. De binnenzyden der Wieken en onderzyden van de Staart, zyn donker, zo wel als de Onderbuik, Schenkels en de Dekveders onder aan de Staart. De Keel en Borſt, tot aan het midden des Buiks, en de ry rondom het bovenſte deel van de Wiek, zyn van een ſchoone hoog- of ſcharlaken-roode Kleur. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn donker en vry ſterk naar het Lighaam te rekenen. De buitenſte en middelſte Vingers zyn aan 't begin ſamengehecht. Om dat de Staart zig afgeſleeten vertoont, en dat de Schenkels en Voeten zo zwaar zyn, denk ik, dat deeze Vogel langs de Schorſen der Boomen opklimt, tot het zoeken van zyn Voedzel.

Het is een van die keurlyke party Vogelen, den Hoog Edelen Heere, Graaf FERRERS, toebehoorende, meermaalen gemeld. Alzo hy my niet gemakkelyk ſcheen tot eenig Geſlagt van Vogelen te betrekken te zyn, nam ik de vryheid van 'er den Familie-naam van den Hoog Edelen Bezitter aan te geeven. Hy is uit Guajana, in Zuid-Amerika, afkomſtig. Ik vond hem niet door eenig Autheur afgebeeld (†).

De donkere *Zwaluwſtaartige Kapel*, in 't bovenſte van de Plaat vertoond, komt uit China. Het Lyf en de bovenſte Wieken zyn van eene donkere bruine of zwartachtige Kleur, met kleine witte Vlakjes op de kanten. De onderſte Wieken

(32) Shirlejus. EDW. *Av.* p. 276. T. 342. Cardinalis fuſcus BRISS. *Av.* III. p. 51. Emberiza Militaris. *Syn. Nat.* X. p. 178. De Bruine Kardinaal. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 525. Tanagra militaris. *Syn. Nat.* XII. Gen. III. Sp. 17.

(*) [Men vindt hem in 't *Vierde Deel* deeſes Vogelen-Werks, op bl. 50, Pl. 59, onder den naam van *Groote Goudvink*, voorgeſteld.]

(†) [Wy krygen deeze Vogels thans van Suriname en zy zyn niet ongemeen. In myn Exemplaar vind ik de zelfde byzonderheid van de afgeſleetene Staartpennen en uitſteekende Schaftjes, daar EDWARDS hier van ſpreekt.]

ken zyn zwart, met vyf witte Vlakken in 't midden en verſcheide halfmaanswyze witte merken in 't ronde aan den zoom. De onderzyde is even als de bovenſte getekend, maar de Kleuren zyn flaauwer. Hy werdt my preſent gedaan door den verplichtenden Heer Schildknaap MATTHEW HARRISON, Zoon van Sir THOMAS HARRISON, Lord Kameraar van Londen (*).

PLAAT XXXIII.

De Scharlaken-roode Moſch (33).

Deeze Vogel, ook in de Natuurlyke grootte op de Plaat getekend, heeft de Veders op de kruin des Kops taamelyk lang, en ſchynt daar van een Kuifje te kunnen maaken, of dezelven geheel vlak neerleggen.

De Bek is van een donkere Kleur, lichtſt naar de punt toe. De Kop, Hals en het geheele Lyf, zyn van een zeer ſchoone roode of Scharlaken-Kleur: de Wieken en Staart, aan de bovenzyden, donker zwart. De Staart heeft twaalf Vederen, van taamelyk gelyke langte. De Dekveders aan de binnenzyde der Wieken zyn wit: de Slagpennen aan de binnenzyde van een donkere Aſchkleur, met de kanten lichter. De onderzyde van den Staart is zwartachtig De Pooten en Voeten zyn zwart: de Vedertjes boven de Kniejen een weinig donker. Van de Vingeren ſtaan drie voorwaards en eene agterwaards. Alle de roode Veders zyn zwartachtig in de Donzige deelen.

De Vogel kan geen andere zyn, dan de Tyepiranga van MARCGRAAF, die daar geen Afbeelding van gegeven heeft. Zie deszelfs beſchryving in zyne Hiſtorie van Braſil, p. 192. WILLOUGHBY heeft dezelve, in zyne Vogelkunde, p. 251, vertaald overgenomen; maar door eenigen misſlag zegt hy verkeerdelyk, dat de Veders op den Kop zwart zyn; hoewel hy te regt dezelven, in 't begin zyner beſchryvinge, rood noemt. Van deezen Vogel heeft de Heer BRISSON een zeer goede Afbeelding gegeven, noemende hem de *Kardinaal* (†). Zie zyne Ornithologie; Tom. III. p. 42. Pl. 3. f. 1. Het voorwerp, naar 't welke myne Figuur getekend was, werdt my gegeven door mynen waarden Vriend, JAMES PARSONS, Med. Doctor en Lid der Koninglyke Societeit, die hetzelve ontvangen hadt van Mr. BROOK, Heelmeeſter van Maryland in Noord-Amerika. Hy ſchynt, derhalven, de Landſtreek te bewoonen, welke zig van veertig Graaden Noorder Breedte Zuidwaards uitſtrekt tot omtrent die zelfde Zuider Breedte; dat is tot de Zuider Grenzen van Paraguay, naby den Mond van de Rivier de la Plata.

De *Geele Zwaluwſtaartige Kapel* is van Engelſche afkomſt. Het Lighaam heeft dezelve van een donkere Kleur, de bovenſte Wieken geel en donker, met eenig zwart in de verdeelingen; beſt uit de Afbeelding te begrypen. De onderſte Wieken zyn ook geel, met eenig blaauw en zwart, hebbende ieder een roode Vlak. Myn waarde Vriend, die ook tot dit Werk heeft ingetekend, de Schildknaap DA-

(*) [De Heer LINNÆUS betrekt deeze tot de *Helenus*, een der *Equites Trojani* of Trojaanſche Ridders, zogenaamd, *Syſt. Nat.* XII p 745. door my beſchreeven in het XI. STUK der Natuurlyke Hiſtorie, bladz. 191, met eene bygevoegde Afbeelding, welke echter van deeze aanmerkelyk ſchynt te verſchillen. Het echte Exemplaar van EDWARDS heb ik thans, van Koromandel afkomſtig.]

(33) Paſſer ruber. EDW *Av.* p. 278. T. 343. Tanagra Cardinalis. BRISS. *Av.* III. p. 42. T. 3. f. 1. Merula Breſilica. BELL. *Av.* 319. Paſſer erythromelanus Indicus. ALDROV. *Orn.* III. p. 568. Tye Piranga MARCGR. *Braſ.* 192. WILL. *Ornith.* 184. Tanagra Breſilia. LINN. *Syſt. Nat* XII. Gen. 111. Sp. 2.

(†) [Daar zyn verſcheide Vogelen van deeze grootte, die *Kardinaal* genoemd worden, wegens de Scarlaken-roode Kleur, en de bekendſte onder dezelven is die, welke tot het Geſlagt van *Loxia* of Kernbyters behoort: zie myne *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk bladz. 503.]

DANIEL SWAINE, zondt my deezen Vlinder van Norfolk, en verzogt my daar van de Afbeelding in dit gedeelte van myn Werk te geeven (*).

PLAAT XXXIV.

De Manakyn met een witte Keel en Kuif (34).

Deeze Vogel, die de onderſte op de Plaat is, wordt hier, zo wel als de andere, in de Natuurlyke grootte vertoond. Hy heeft den Bek regt en zwart, met eene ſpitſe punt. De Keel en 't voorſte van den Kop is wit, zo wel als de Kuif, welke hy op de Kruin heeft, beſtaande uit lange, ſmalle, puntige Vedertjes. Van het agterſte des Kops, agter de Oogen, begint een zwarte Streep, die aan 't begin breed is, en verſmallende de Keel omvangt, loopende rondom het witte gedeelte, en hetzelve van het geelachtige, daar onder, afſcheidende. De Nek, het bovenſte van de Rug en de Wieken aan de buitenzyde, hebben eene donker blaauwachtige Aschgraauwe Kleur. De inwaardſe Dekveders der Wieken zyn Kaneelkleurig: de Slagpennen van onderen Aschgraauw, een weinig lichter dan van boven. Het agterſte van den Kop, het voorſte van den Hals, de Borſt, Buik, de Stuit en de Staart ter wederzyden, als ook derzelver Dekveders boven en beneden, zyn van een heldere Kaneelkleur. De Pooten en Voeten zyn licht roodachtig geel: de Klaauwen donker en de Veders ook donker boven de Kniejen. De buitenſte en middelſte Vingers zyn op een byzondere wyze, byna tot aan de Klaauwen toe, te ſamen gevoegd.

De rood gekuifde Kolibriet (†).

De Kolibriet, zynde de bovenſte Afbeelding op de Plaat, heeft den Bek lang, dun en maar zeer weinig nederwaards geboogen, van eene donkere of zwarte Kleur. De Tong is, gelyk by het geheele Geſlagt, in fyne Draadjes geſpleeten. Het Kuifje op den Kop heeft eene uitneemend ſchoone roode of Vlamkleur, met eenen luiſter van Robynen. De Keel is als gebruineerd Goud, veranderende, naar eenige plaatzingen van het Licht, in Eſmaraud-groen: welke ſchitterende Kleuren, in andere plaatzingen, geheel donker zyn. Het Lyf, en de Dekveders der Wieken, zyn van eene donker bruinachtige Olyfkleur, de Slagpennen een weinig naar het purper trekkende. In de Staart kon ik ſlegts agt Veders tellen, welke van Kaneelkleur zyn, met zwarte tippen. De Onderbuik en Dekveders beneden de Staart, zyn Kaneelkleurig: de Wieken en Staart van de zelfde Kleur boven en beneden. Een witte Streep loopt dwars over 't midden van den Buik. De glanzige Vlak aan den Keel, is door een donker Streepje van de Hals en Borſt afgeſcheiden. De Pooten en Voeten zyn zwart.

Deeze Vogeltjes behoorden beiden tot den buit, gemaakt door den thans Hoog Edelen Heer, Graaf FERRERS, Lid der Koninglyke Societeit, in wiens Verzameling dezelven zig bevinden. 't Zyn Inboorlingen van Guajana en Terra Ferma in Zuid-Amerika. Ik kan geen beſchryvingen of Afbeeldingen vinden, die met dezel-

(*) [Dit is onze zeer bekende *Page de la Reine*, welke, onder den naam van *Machaon*, thans de drie-endertigſte Soort in het Geſlagt der Dag-Kapellen by den Heer LINNÆUS uitmaakt. Zie de beſchryving daar van in myne *Nat. Hiſt.* I. D. XI. St. bl. 206.]

(34) Manacus Facie albâ. EDW. *Av.* 280. T. 344. Pipra albifrons. LINN. *Syſt. Nat.* XII Gen. 115. Sp. 5. [Noopens andere Manakyns ziet myne *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK bladz. 599. Door een zonderlingen misſlag vindt men hier op de Plaat *Manacus facie rubro*, in plaats van *facie albâ*, geſneeden.]

(†) Melliſuga criſtâ rubrâ. EDW. *Av.* p. 281. T. 344. Trochilus elatus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 66. Sp. 19.

dezelven overeenkomſtig zyn: zo dat ik ze voor nog niet afgebeelde of beſchreevene Vogels houde.

PLAAT XXXV.

De Vogel Hoppe *genaamd* (35).

Deeze Afbeelding is een weinig kleiner dan Natuurlyk, om den Vogel op de Plaat te kunnen brengen. Zyn Bek heeft, van de punt tot aan de hoeken der gaaping, twee en een half Duim langte; de Wiek, geſlooten, vyf Duimen en drie Kwartier Duims. Hy ſchynt ongevaar de grootte te hebben van een Merel of zwarte Lyſter.

De Bek is lang, dun, ſcherp gepunt, en een weinig nederwaards gekromd; donker naar de punt en Vleeſchkleurig by den Kop, die door een byzondere groote Kam of Kuif, van lange opſtaande Vedertjes, aanmerkelyk is. De Oogen zyn Hazelnooten-Kleur; de Vedertjes van de Kam hebben zwarte tippen, met een weinig wit daar onder. Voor 't overige zyn dezelven, zo wel als de geheele Kop, Hals en Borſt, van eene geelachtig bruine of Kaneelkleur. De Rug heeft die zelfde Kleur met zwarte dwarsſtreepen. De Stuit en Dekveders van de Staart, boven en beneden, zyn wit. De Staart is aan beide zyden zwart, met een geboogene witte ſtreek overdwars; gelyk dezelve zig in de Afbeelding vertoont. Zy heeft niet meer dan tien Vederen. Van de Slagpennen is de buitenſte de helft korter dan de tweede en de vierde langſt. Zy zyn allen zwart, uitgenomen dat de negen buitenſten ieder een wit merk overdwars hebben, naar de tippen toe, en de zeven volgende ieder vier witte baaren; maar de kleinſten, naaſt aan de Rug, zyn zwart, met geelachtig wit aan de kanten der uitwaardſe Baarden gezoomd. De eerſte ry der buitenſte Dekvederen, boven de Slagpennen, is zwart, met hoog witte tippen: de tweede ry derzelven is wit, en deeze maaken, met elkander, vyf witte baaren, dwars over de Wieken. De kleine Dekveders, aan den rand der Wiek, zyn roodachtig bruin, en het zwart, aan de binnenzyde der Slagpennen, is zo ſterk als aan de buitenzyde. Aan den Buik, Schenkels en omſtreeks de Leg, is de Vogel gedekt met witte Vedertjes, die een weinig geſchaduwd of gewolkt zyn met roodachtig bruin. De Zyden zyn gemerkt met donkere ſtreeken, langs de Schaften der Vederen heen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwartachtig of van een donkere Loodkleur. Men vindt de buitenſte Vingers, aan haar begin, een weinig met de middelſten ſamengevoegd.

Deeze Hoppe was in de nabuurſchap van Londen geſchooten, en my gegeven door Doktor Reeve, Preſident van het Kollegie der Geneesheeren. Alzo deeze Heer begeerte hadt, om 'er een Afbeelding van te zien, heb ik dezelve hier in Plaat gebragt. 't Is eigentlyk geen inboorling van Engeland; hoewel een verdwaalde Vogel by wylen in dit Land gevangen wordt, daar ik denk dat men ze nooit heeft zien neſtelen of broeden. In de meeſte deelen van 't vaſte Land van Europa is hy gemeen; doch zal geloof ik een Trekvogel zyn; hoewel de Vogelkenners, die hem beſchreeven hebben, daar van niet ſpreeken. Hy is een Inſekten-Eeter, en men vindt hem, (miſſchien alleenlyk 's Winters,) op Ceylon in Ooſtindië. Ik heb een Afbeelding daar van, die, wat de grootte, gedaante en Kleur aangaat, zeer naauwkeurig was, gezien; zynde in Ooſtindie naar 't Leeven getekend, door bezorging van den Heer Schildknaap J. Gideon Loten, geweezen

(35) Upupa. Edw. *Av.* p. 282. T. 345. Briss. *Av.* II. p. 455. T. 43. f. 1. Upupa omnium Auctorum. Upupa Epops. Linn. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 64. Sp. 1.

zen Gouverneur van dat Eiland. Alle de Vogelbeſchryvers hebben 'er van gehandeld (*).

PLAAT XXXVI.

De Surinaamſche Muurkruiper (36).

De Voorwerpen, op deeze Plaat, zyn beiden naar 't Leven en in de Natuurlyke grootte getekend. De Bek des Vogels is op zyde een weinig ſamengedrukt; gelyk uit de Schets daar van, in de hoek der Plaat, van boven gezien, blykt.

Hy heeft den Bek, naar 't Lighaam te rekenen, lang, regt, een weinig haakig aan de punt, en van eene donker bruine Kleur. De Kop, het agterſte van den Hals, de Rug, Stuit, Staart en Wieken, zyn donker Loodkleurig blaauw. Alle de Dekveders aan de bovenzyde der Wieken zyn wit getipt; die aan de binnenzyde donker, met witte randjes. De binnenzyden der Slagpennen en de onderzyde der Staartvederen, zyn Aſchgraauw, lichter dan de bovenzyde. De Keel is wit. De Borſt, Buik, Dyën en Dekveders onder aan de Staart, zyn van eene blaauwachtige Aſchkleur, lichter dan de bovenzyde van den Vogel. Van den Keel tot aan de Schenkels toe, is de Borſt gemerkt met witte Streepen, langs het midden van ieder Veder loopende, die puntig eindigen. De Pooten en Voeten zyn donker bruin.

Deeze Vogel bevindt zig in de Verzameling van mynen waarden en verpligtenden Vriend, JOHN FOTHERGILL, Geneesheer te Londen; die altoos gereed is geweeſt, om my te begunſtigen met het gezigt en gebruik, van al het nieuwe of fraaije, 't welk hy bezat. Men hadt denzelven, met veel andere Natuurlyke zeldzaamheden, in Liqueur van Suriname over Barbados in Engeland gebragt en aan gezegden Heer, in 't jaar 1758, preſent gedaan. Ik kan niets, dat naar de figuur of beſchryving van deezen aartigen Vogel gelykt, by eenig Autheur vinden: des ik geloove, dat dit 'er de eerſte Afbeelding en beſchryving van zy.

De groote *donkere Zwaluwſtaartige Kapel*, in 't bovenſte der Plaat vertoond, heeft den Kop, Pooten, 't Lyf en de bovenſte Wieken donker: uitgenomen twee hoogroode Vlakken op ieder Wiek, naby het Lighaam. Die Vlakken zyn met een zwarter Kleur omringd, dan het overige der Wieken heeft. Ook zyn de onderſte Wieken zwarter dan de bovenſte en hebben ieder zeven Vlakken van Roomkleur met Oranje geſchaduwd. Dezelven zyn door de Aders of Ribbetjes der Wieken verdeeld, en twee derzelven hebben in 't midden ovaale zwarte; gelyk ieder Wiek zes halfmaanswyze Oranjekleurige Vlakken, in de Tandswyze inſnydingen van haare uitgegulpte boorden. Deeze keurlyke Kapel, van China afkomſtig, heb ik ontvangen van den beleefden en verpligtenden Heer HARRISON, Zoon van den Heer THOMAS HARRISON, Kameraar van Londen. Ik geloof dat dezelve zeer zeldzaam zy; want ik heb ze in geene Verzameling kunnen vinden.

PLAAT

(*) [Zie eene uitvoerige beſchryving van deezen Vogel in het I DEELS IV. STUK van myne *Natuurlyke Hiſtorie*, bladz. 414. enz.]

(36) Picus Surinamenſis. EDW. *Av.* p. 284. T. 346.

(*) [De Heer LINNÆUS betrekt deeze Kapel, volgens het Nommer van de Plaat, tot zynen *Deiphobus*, onder de Trojaanſche Ridders: (zie *Syſt. Nat.* XII. p. 746.) Ik kan echter niet zien, dat zy, volgens de beſchryving *in Muſ. Lud. Ulr.* of volgens de bepaaling, daar mede ſtrooke. Zwart is zy immers niet, en de zeven roode byna Ringswyze Vlakken, mankeeren 'er volſtrekt aan. (zie myne *Nat. Hiſt.* I. D. XI. Stuk, bladz. 192.) EDWARDS ſchynt niet opgemerkt te hebben, dat de Kapel op de rug lag.]

PLAAT XXXVII.

Het roodborſtig groene Boomkruipertje (37).

Alle de vier Voorwerpen op deze Plaat zyn in de Natuurlyke grootte afgebeeld. Het bovenſte Vogeltje, dat een groen Boomkruipertje is met een rooden Borſt, heeft den Bek lang en nederwaards geboogen, van eene donkere Kleur, zo wel als de Pooten en Voeten. De Kop, Hals, Rug en Dekveders der Wieken, zyn glanzig groen, met een weerſchyn als van gebruineerd Goud en Koper. De Dekveders aan de bovenzyde der Staart, zyn ſchoon blaauw. De grootſte Wiekveders en de Staart, die twaalf Pennen heeft, zyn donker bruin, met de kanten der Vederen een weinig lichter; de binnenzyden der Wieken en onderzyde van de Staart lichter bruin dan boven. Het midden van den Borſt is gedekt met ſchoon roode Vederen. De Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn van eene licht bruine of Aſchkleur, byna wit onder de Staart.

Het groene gevlakte Boomkruipertje (*).

De onderſte Afbeelding vertoont dit laatſte, dat den Bek en Pooten als boven heefr, ook van een donkere Kleur. De Kop, Hals, Rug, Staart en Dekveders der Wieken, zyn hoog groen. De Borſt, Buik en Dekveders onder aan de Staart, zyn lichter groen, naar geel trekkende, en van den Kop tot aan den Onderbuik getekend met donker blaauwe Vlakken. De grootſte Wiekveders zyn donker bruin. De Keel is geel. Daar loopt een blaauwe Streep van ieder hoek des Beks onder de Oogen. Een ander Vogeltje, van deeze zelfde Soort, met deeze bewaard, hadt de geele Vlak aan den Keel niet: waarſchynlyk zal dat het Wyfje zyn.

De *blaauwhaairige Vlieg*, daar nevens, heeft den Kop rood, de Pooten donker blaauw, zo wel als 't Lyf, dat gedekt is met korte zwarte Haairtjes, door welken het blaauw zig vertoont. De Wieken zyn licht bruin en doorſchynende.

Het onderſte Voorwerp behoort tot die Inſekten, welken men *Spookjes* noemt of *Scherminkels* (†). Het vertoont zig als of het Ooren had. Het Bovenlyf is Doornig, het Onderlyf met Leedjes gewricht, en alles van eene geelachtig bruine Kleur, by Vlakken onregelmaatig geſchaduwd met donkerer bruin.

Het eerſtgemelde Vogeltje was van de Kaap der Goede Hope medegebragt door Gouverneur LOTEN en bevindt zig thans in het Brittanniſch Kabinet van Naturaliën (§). Het andere is in de Verzameling der Hoog Edele Lady LYTTELTON, die my met een gezigt daar van begunſtigde en verhaalde, dat het uit de Weſtindiën kwam. De twee andere Voorwerpen zyn my gezonden geweeſt, door mynen altoos verpligtenden Vriend, FRANK NICHOLLS, Lid der Koninglyke Societeit en Lyf-Arts van den overleeden Koning: die my berigtte, dat zy hem van het Eiland Jamaika gezonden waren, door Kolonel CHARLES PRICE. Ik kan niet

(37) Picus viridis Pectore rubro. EDW. *Av.* p. 285. T. 347. Certhia Afra. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 11.

(*) Picus viridis maculatus. EDW. *Av.* 286. T. 347. f. 2.

(†) [In 't Engelsch *Walking-Sticks*, dat is Wandelende Stokjes, waar van de Franſche Vertaaler, zeer grappig gemaakt heeft *Batons à marcher*, dat is Wandelſtokken. De zodanigen als deeze zyn de Maskers van de Spookjes, met Vleugelſcheedjes in plaats van Vleugelen. Zie myne *Nat. Hiſtorie.* I. D. X. *Stuk*, bladz. 136, enz.]

(§) [Onlangs heb ik verſcheide Vogeltjes van dit ſlag, gedroogd, van de Kaap bekomen; eenigen van welken, behalve de gedagte Kleuren, een hoog geel Plekje op de Schouders hebben, en deeze zullen moogelyk de Mannetjes zyn.]

niet vinden, dat één van deeze Schepzelen tot nog toe is in Plaat gebragt of beſchreeven.

PLAAT XXXVIII.

De zwart en witte Vliegenvanger (38).

De beide Vogeltjes op deeze Plaat zyn naar 't Leven en in de Natuurlyke grootte afgebeeld.

Het bovenſte, genaamd de Zwart en Witte Vliegenvanger, heeft den Bek regt, dun en ſcherp gepunt, zwart van Kleur. Rondom den voet van de Bovenkaak zyn eenige weinige zwarte Haairtjes, voorwaards uitgeſtrekt. Het Voorhoofd, zo wel als de zyden van den Kop, daar de Oogen ſtaan, is wit, als ook de geheele onderzyde, van den Bek tot aan de Dekveders van de Staart ingeſlooten. De Kruin des Kops, de Nek, Rug, Wieken en Staart, zyn zwart; uitgenomen de tippen der Staartvederen, die wit zyn. De binnenſte Slagpennen hebben ſmalle witte randjes aan de kanten van haare buitenſte Baarden. De Wieken zyn ook, wederzyds, door ſmalle witte Streepen van de Rug afgezonderd. De Stuit en Dekveders aan de bovenzyde van de Staart zyn wit, met een weinig zwarts daar onder gemengd. De Slagpennen zyn bruiner zwart dan de andere deelen. De inwaardſe Dekveders der Wieken zyn wit; de Slagpennen aan de binnenzyde bruinachtig Aschkleur, lichter dan aan de buitenzyde: de Staart is van onderen en van boven even donker: de Pooten en Voeten zyn zwart.

Den onderſten Vogel noem ik de *Geheel groene Boomkruiper* (*). Deeze heeft den Bek nederwaards gekromd en van een donkere Kleur, uitgenomen aan den voet van de Onderkaak, daar dezelve Vleeſchkleurig is. De gantſche Vogel is ſchoon Pappegaay-groen, behalven dat de enden der Slagpennen zwartachtig zyn. De Kruin van den Kop, de Nek, Rug, Wieken en Staart, zyn donkerſt en blaauwachtig groen; de geheele Onderzyde en de Stuit lichter of geelachtig groen. De Pooten en Voeten zyn donker of zwart.

De eerſtgemelde was van Guajana of Suriname gebragt en bevindt zig nu in Doktor FOTHERGILLS Verzameling. De andere komt uit de Spaanſche Weſtindiën, en wordt in het Kabinet van Lady LYTTELTON bewaard. Ik kan niet vinden dat één van beiden tot nog toe door iemand afgebeeld of beſchreeven zy.

PLAAT XXXIX.

De Paradys-Mees (39).

De Afbeeldingen op deeze Plaat zyn wederom beiden naar 't Leven en in de Natuurlyke grootte getekend.

De Bek van het Vogeltje heeft het zelfde maakzel als die der gewoone Mee-

zen

(38) Muscicapa nigra & alba. EDW. *Av.* p. 287. T. 348. NB. [Op de Plaat is hier, door een allergroſſten misſlag van den Hoogduitſchen Uitgeever, gezet *Columba criſtata magna Indica*; dat is: Groote gekamde Indiſche Duif: 't welk op geen van de beide Voorwerpen paſt en tegen de Franſche benaamingen ſtrydt. Geen van beiden vind ik door LINNÆUS aangehaald, maar deeze ſchynt naar zyne *Muscicapa Capenſis* of *torquata* wel wat te gelyken. Ondertusſchen verſchilt de plaats der afkomſt veel.]

(*) [Voor een Boomkruiper ſchynt deeze den Bek wat dik te hebben: anders zou hy de *Certhia Cayana*, dunkt my, naby komen, en misſchien het Wyfje daar van kunnen zyn.]

(39) Parus Paradiſiacus. EDW. *Av.* p. 289 T. 349. Tangara Braſilienſis. MARCGR. *Braſ.* 214. T. 215. Tangara. BRISS. *Av.* III. p. 3. T. 1. f. 1. Avicula de Tatao. SEB. *Muſ.* I. T. 60. f. 6. Tanagra Tatao. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 111. Sp. 11.

zen en is van eene zwarte of donkere Kleur. Rondom den voet van de Bovenkaak zyn de Vederen zwart. Het heeft de Kruin en zyden des Kops gedekt met geelachtig groene Vederen, waar in de Oogen geplaatſt zyn. Het agterſte van den Kop en Hals; het begin van de Rug, de Staart en de Slagpennen, als ook de ry van Dekveders onmiddelyk daar boven, zyn allen diep Fluweelachtig zwart. De kanten van eenige weinige der buitenſte Slagpennen zyn ſchoon blaauw, zo wel als de kleine Dekveders, met een zwarte Streep dwars daar door. De binnenzyden der Wieken zyn donker, hebbende de Dekveders met blaauw groen gerand. De Staart heeft twaalf Pennen, die donkerer zwart zyn van onderen dan van boven. Het laagſte der Rug en de Stuit is met Vedertjes gedekt van eene by uitſtek helder roodachtige Oranje-kleur, meer naar 't Geele trekkende op de boven-Dekveders van de Staart. De Keel en Borſt zyn ſchoon donker Ultramaryn-blaauw; 't welk aan Buik en Schenkels allengs in een ſchoon blaauwachtig Zeegroen verwandelt. De Vedertjes aan 't midden des Buiks, omtrent de Leg, en de enden der Dekvederen onder aan de Staart, zyn donker of zwart gekleurd. De Pooten en Voeten zyn donker.

In dit Vogeltje zyn de Kleuren, zo wel als in veele anderen van dit Werk, zo uitermaate glanzig, dat myn geheele reeks van Verwen, gepaard met myne grootſte ervarenheid in 't mengen en ſamenſtellen, niet dan eene fletſe en doode vertooning hebben kunnen voortbrengen, wanneer men de afgezette by de Natuurlyken vergeleek. De Heer BRISSON, niettemin, heeft in de Inleiding zyner Vogelkunde my beſchuldigd, van myne Kleuringen ſterker gemaakt te hebben dan de Natuur ze opgeeft.

Dit is één van die keurlyke Vogelen, in bezitting zynde van den Graave FERRERS, Lid der Koninglyke Societeit. Hy is van Guajana, in Zuid-Amerika, afkomſtig. BRISSON, die hem heeft afgebeeld en beſchreeven, noemt hem *Tangara*. Hy maakt 'er de eerſte van dien naam, by MARCGRAAF, van; doch ik kan geen genoegzaame overeenkomſt in de beſchryving van dien Autheur vinden, om vaſt te ſtellen, dat het de zelfde zy met die van BRISSON en den mynen, welken genoeg overeenſtemmen.

Het kleine *Zwart en Roode Slangetje*, onder op de Plaat, wordt zelden grooter, dan het hier vertoond is. De bovenzyde, uitgenomen een witte Ring rondom den Hals, is glinſterend gitzwart: de Buik of onderzyde ſchoon helder rood: de Oogen Vlamkeur. Men achtze onſchadelyk, en vindtze in de Spleeten van Rotſen, oude Muuren en gedroogd Hout; alwaar zy aazen op Torren, Duizendbeenen, Wormen, enz. Nooit ziet menze in 't open Veld haar roof vervolgen, gelyk andere Slangen doen. Wanneer menze verdryft doen zy geen tegenſtand, maar trachten te ontvlugten en zoeken een veilige wykplaats.

Dit aartige Slangetje is my uit Penſylvanie door mynen goeden Vrind, den Heer W. BARTRAM, toegezonden. Een andere Soort kwam daar nevens, welke daar mede zeer naby overeenkomt, maar een weinig grooter is. Derzelver bovenzyde was Kaſtanje-bruin, de onderzyde hoog geel, en deeze beide Kleuren waren op de zyden, over de geheele langte, verdeeld door blaauwe Streepen, met kleine zwarte Vlakjes geſprenkeld. Het heeft een ſoort van Halsband of Kraag van geele Vlakken om den Hals. De Oogen zyn Goudkleur. De Geſtalte in 't geheel ſtrookt met die der Afbeelding, welke op de Plaat getekend is. Het is insgelyks onſchadelyk.

De meeſte Slangen worden, door de Menſchen, als Vergiftige en gevaarlyke Dieren gevreesd. Het zou derhalve zeer nuttig zyn, door alle mooglyke Waarneemingen en Proeven in 't zekere onderricht te worden, welke Soorten nadeelig zyn, welke niet, en daar van een Lyſt te maaken, om de Menſchen van onnutte ſchroom voor deeze Dieren te bevryden. Ik zal, als een aanſpooring tot zulke

Waarneemingen, hier een gedeelte inlaſſchen van een Vertoog, 't welk den 11 Maart 1762 aan de Koninglyke Societeit voorgelezen werdt. Hetzelve geeft twee byzondere Gevallen op, van Arbeidslieden, die in hun werk gebeten waren door een Dier, dat men in Engeland de *Slow-* of *Blindworm* noemt (*). De gebeetene Perſoonen hadden geen het minſte nadeel of ongemak geleeden, ſchoon de Dieren aan hunne Handen hingen en vaſt zaten, en dat 'er Bloed volgde op de Beet. Dit Schepzel wordt niettemin, door het gemeene denkbeeld, zeer gevaarlyk, zo niet doodelyk geacht te zyn; daar het gemelde Berigt ſchynt te bewyzen, dat deszelfs Beet in geenen deele Venynig zy.

PLAAT XL.

De zwart en blaauwe Mees (40).

Deeze Vogel en alles is hier in de Natuurlyke grootte afgebeeld.

Hy heeft den Bek zwart, kort en van figuur als de gewoone Meezen. De Kruin en zyden des Kops, de Keel, Borſt en de agterſte helft der Rugge, zyn van een ſchoone Ultramaryn-Kleur. Het agterſte van den Kop, de Nek, het bovenſte van de Rug, de Staart en Slagpennen, zyn Fluweel zwart, uitgenomen de kanten der buitenſte Slagpennen, die Zeegroen zyn, zo wel als de kleinſte Dekveders der Wieken aan de buitenzyde. De eerſte en tweede ry van Dekveders boven de Slagpennen zyn zwart, met ſchoon blaauwe kanten. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn Roomkleurig. Van onderen zyn de Slagpennen donker Aschgraauw, met de kanten der Baarden witachtig. De Staart heeft twaalf Vederen, die donkerer zwart van onderen zyn dan boven. Aan de Keel en Stuit is een mengeling van zwarte Veders onder de blaauwe. De Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn Roomkleurig: de zyden van den Buik een weinig geſchaduwd met blaauw en taamelyk regelmaatig ronde zwarte Vlakken. De Pooten en Voeten zyn donker.

Dit is een van die keurlyke Verzameling van Vogelen, den Heer Graaf FERRERS toebehoorende; afkomſtig van Braſil en de nabuurige Geweſten. BRISSON heeft hem afgebeeld en beſchreeven, onder den naam van de *Blaauwe Tangara van Cayenne*. Zie het Derde Deel van zyn Werk, Pl. I. Fig. 3. Ik houd hem ook voor den *Guiraienoia* der Braſiliaanen. Zie WILLOUGHBY'S *Ornithology*, p. 241.

De Tak was 'er alleen om den Vogel op te zetten bygedaan. Hy is van een *Granaatappelboom*, die tegen één Muur in een Tuin by Londen groeit. Men heeft hem zeer naauwkeurig naar 't Leven getekend, terwyl hy in bloesſem ſtondt, die tot Vrugt begon te zetten. De Bloemknoppen zyn rood eer zy open gaan, en ontlooken breiden zy agt Blaadjes uit, van een ſchoone Scharlaken-kleur. De middelſtukken der Bloemen zyn geel. Aan den top van het Takje is een Bloem vertoond, die zig tot Vrugt zet, met de Blaadjes afgevallen, en omringd door Bloemknoppen, die nog geſlooten zyn. De Bladen zyn ſtevig en glad, van middelmaatig of liever zwartachtig Groen. De Afbeelding ſtelt de gedaante der Bladen en Bloemen beter voor, dan ik met woorden uit kan drukken.

PLAAT

(*) [Dit Dier wordt in 't Franſch *Avoyne* of *Orvert*, in 't Hoogduits *Blindſchleigh*, en by ons *Blindſlang* geheten; om dat het naauwlyks ſchynt te kunnen zien. Ik heb het in 't VI. STUK myner *Natuurlyke Hiſtorie*, bladz. 426, enz. omſtandig beſchreeven. Het Vertoog, daar EDWARDS hier van ſpreekt, vindt men in het LII. Deel der *Philoſophiſche Tranſactiën*, p. 475. Het is een weinig van deeze opgaave verſchillende; alzo de gebeetene niet twee Arbeiders of Werklieden waren, maar de één een Vrouw, de andere haar Man, twee of drie Jaaren daar na: doch ten opzigt van de onſchadelykheid der Beeten komt het op even 't zelfde uit.]

(40) Picus niger & cæruleus. EDW. *Av.* p. 292. Tangara Cayanenſis cærulea. BRISS. *Av.* III. p. 6. T. 1. f. 3. Tanagra Mexicana. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 111. Sp. 10.

PLAAT XLI.

Het Vogeltje Sayacu *genaamd* (41).

Van de beide Vogelen op deeze Plaat, die in de Natuurlyke grootte voorgeſteld zyn, voert het onderſte den naam van *Sayacu.* Deszelfs Bek is taamelyk ſterk, gelyk die der Graan eetende Vogelen, en zwart. De geheele Kop, Hals, Rug en de onderzyde, van den Keel tot aan de Dekveders onder aan de Staart, is gedekt met Aschkleurige Vederen, die met blaauwachtig groen gewolkt zyn, maar byzonderlyk op de Rug. De Veders van de Wieken en Staart zyn donker en gerand met ſchoon blaauw, dat een weinig naar het Zeegroen trekt; zo dat, wanneer de Wieken en Staart geſlooten zyn, dezelven zig t'eenemaal van eene blaauwachtige Zee-kleur vertoonen, uitgenomen de tippen der Slagpennen, die zwartachtig zyn. De buitenſte Dekveders der Wieken zyn zuiver blaauw; de binnenſte van een Witachtige Aschkleur. De binnenzyde der Slagpennen en onderzyde van de Staart, zyn donker Aschgraauw. De Staart heeft twaalf Vederen. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart.

Het bovenſte Vogeltje is de *Guira Guacuberaba* (*). Dit heeft den Bek taamelyk dik, van boven donker, van onderen Vleeschkleurig. Een ſmal zwart Zoompje omringt den voet der Bovenkaak, en verbreedt zig, aan de zyden van den Kop, onder de Oogen, tot aan de plaats der Ooren, ſtrekkende zig verder rondom de Onderkaak nederwaards, ter breedte van een Duim langs den Keel uit. De Kruin des Kops, de Nek, Rug, Wieken en Staart, zyn van eene bevallige Olyfkleur. Een geele Streep loopt rondom het Voorhoofd, boven de Oogen en daalt langs de zyden des Kops neder, ſcheidende het zwart aan de voorzyde, van het groen aan de agterzyde, af. Het voorſte van den Hals en de Borſt zyn van een ſchoone Oranjekleur, die naar beneden allengs in geel verandert. Even 't zelfde heeft onder op de Rug en aan de Stuit plaats. Voorts is de Buik van onderen, zo wel als de Schenkels en de Dekveders beneden de Staart, zo wel als boven, glanzig geel. De tippen der Slagpennen trekken naar het donkere en van eenige der buitenſten zyn de kanten helderer groen, dan de andere deelen. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn Roomkleurig, de binnenſte zyden der Slagpennen licht Aschgraauw, met de kanten der binnenſte Baarden witachtig. De Staart heeft twaalf Veders, die aan de onderzyde licht Aschkleur zyn: de Pooten en Voeten zwart.

De Guira bevindt zig in de Verzameling van Graaf FERRERS: de Sayacu in die van Doktor FOTHERGILL. 't Zyn beiden Vogeltjes uit Braſil en de nabuurige Landen. De Guira is in 't klein door MARCGRAAF afgebeeld, en zyne Tekening, ſchoon ſlegt, is door namaaken, veranderen en van de eene in de andere hand over te gaan, zodanig verbaſterd, dat zy naauwlyks kenbaar is geworden. De Sayacu zal, geloof ik, nooit afgebeeld zyn geweeſt, voor dat zy op de tegenwoordige Plaat te voorſchyn kwam. Men kan MARCGRAAFS korte beſchryving daar van, als ook die van het ander Vogeltje, by WILLOUGKBY vinden, alwaar een figuur van de Guira op Plaat 41 is voorgeſteld. BRISSON heeftze beiden, uit MARCGRAAF, in zyn Vogelen-Werk gebragt, en op de aangehaalde Bladzyden beſchreeven.

PLAAT

(41) Sayacu. EDW. *Av.* p. 293. T. 351. WILL. *Ornith.* 188. MARCGR. *Braſ.* 193. Tangara Braſilienſis varia. BRISS. *Av.* III. p. 18. Tanagra Sayaca. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 111. Sp. 20.

(*) Guira Guacuberaba Marcgravii. EDW. *Av.* p. 294. T. 351. WILL. *Ornith.* 173. T 41. MARCGR. *Braſ.* 112. Sylvia Braſilienſis viridis. BRISS. *Av.* III. p. 533. Motacilla Guira. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 114. Sp. 36.

PLAAT XLII.

De geele Roodkop-Kanarie (42).

De beide Vogeltjes op deeze Plaat zyn in natuurlyke grootte vertoond en getekend naar leevende Voorwerpen, in Kooitjes, gelyk men de Zingvogels houdt, zittende. De Toon van 't geele Vogeltje gelykt naar die van een Kanarie-Vogel, waar van het eene Verſcheidenheid ſchynt te zyn.

Het geele met den rooden Kop heeft de Bovenkaak des Beks donker, en de Onderkaak Vleeschkleurig geel; de Oogen zwartachtig. De Kruin des Kops is helder roodachtig Oranjekleur. De zyden en 't agterſte van den Kop; de Keel, Borſt, Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn helder geel. Het agterſte van den Hals, de Rug, Wieken en Staart, zyn gedekt met Veders van een donkere Kleur, die met Olyfkleur gezoomd zyn, een weinig geeler aan de Stuit dan elders. De Pooten en Voeten hebben eene blaauwachtige Vleeschkleur.

De zwarte Roodborſtige Vink (*).

De *Zwarte Dikbek*, die agterlykſt geplaatſt is, heeft den Bek kort en dik, gelyk in andere Vogelen van dit Geſlagt en van donkere of zwartachtige Kleur, zo wel als de Oogen. De Kop, Hals, Borſt, Rug, Staart en de Wieken aan de bovenzyde, zyn blaauwachtig zwart en taamelyk glanzig. De kleine Dekveders aan de binnenzyde der Wieken en de randen der Wieken of Schouders, zyn wit. Ook hebben de Slagpennen een weinig wits aan het onderſte der Baarden, 't welk een witte Vlak maakt op 't midden van ieder Wiek. Aan den Buik, Schenkels en omſtreeks de Leg, heeft hy eene donkerroode Okerkleur. De Dekveders onder aan de Staart zyn donker of zwart: de Pooten en Voeten van eene donker paarschachtige Vleeschkleur.

Deeze twee aartige Vogeltjes zyn, zo ik geloof, tot nog toe niet afgebeeld of beſchreeven. Zy leefden in 't Jaar 1760 en behoorden aan den Heer PHILIP CARTERET WEBB, Lid der Koninglyke Societeit, Parlements-Lid van Haslemere in Surrey: die my vrindelyk ten zynen Huize in Londen noodigde, om dezelven af te tekenen. 't Is veel voordeeliger de Tekening te maaken naar leevende Vogels, wat derzelver poſtuur, manier van zitten, enz. aangaat; daar men uit doode Vogels, die gedroogd en opgevuld zyn, geen regt begrip van heeft: hoewel deeze beter te onderzoeken zyn, ten opzigt van de binnenzyden der Wieken, het getal der Vederen in de Staart, de Pooten en eenige andere byzonderheden; daar men zig niet van verzekeren kan in koſtbaare, leevende, uitlandſche Vogeltjes, welke door 't vatten en behandelen mogten benadeeld worden. De bekwaamſte Onderwerpen om naar te tekenen, en die het meeſte licht geeven, zyn frisch geſchooten Vogels, wier Kleur van Oogen en Pooten nog in geenen deele is veranderd. Deeze kan men ten naauwkeurigſten onderzoeken en in alle omſtandigheden beſchryven: maar dit voordeel is niet ten opzigt van alle Onderwerpen der Natuurlyke Hiſtorie te bekomen.

PLAAT

(42) Paſſer flavus Capite rubro. EDW. *Av.* p. 295. T. 352. [Conferatur *Fringilla flaveola.* LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 112. Sp. 24. p. 321: naar welke hy veel ſchynt te gelyken]

(*) Coccothrauſtes niger. EDW. *Av.* p. 296. T. 352. f. 2. Loxia Angolenſis. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 24. p. 303.

PLAAT XLIII.

De zwarte of donker bruine Mosschen (43).

Deeze zyn beiden ook in de Natuurlyke grootte voorgesteld. Ik hebze in navolging van Sir HANS SLOANE *Mosschen* genoemd; hoewel ik acht, dat menze, wegens de kortheid en dikte hunner Bekken, wel onder de *Dikbekken* plaatzen mogt.

De bovenste Vogel, die het Mannetje vertoont, heeft den Bek van eene donker bruine Kleur. Van de Neusgaten, ter wederzyde des Kops boven de Oogen, loopt eene Oranjekleurige Streep. De Keel, onmiddelyk beneden den Bek, en de Dekveders onder de Staart, zyn van de zelfde Kleur. De Kop, uitgenomen de gedagte merken, de Hals en Rug, zyn donker Aschgraauw of blaauwachtig zwart: de Wieken en Staart donker, doch meer naar 't bruine trekkende. De Dekveders aan de binnenzyde der Wieken, de binnenzyden der Slagpennen en de onderzyden van de Staartvederen, zyn Aschkleurig, lichter dan boven. De geheele onderzyde, van den Keel tot aan de Dekveders van de Staart, die uitgezonderd, is blaauwachtig Aschgraauw, een weinig lichter dan de bovenzyde. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwartachtig.

De onderste Afbeelding stelt het Wyfje voor. Hetzelve heeft den Bek eveneens als 't Mannetje gekleurd. De merken boven de Oogen, aan den Keel, en onder aan de Staart, die in hetzelve Oranjekleurig zyn, hebben hier maar eene Leverkleur. De Kop, Rug, Wieken en Staart, zyn Aschkleurig bruin, even als in de gewoone Wyfjes Mosschen. De eerste ry der Dekvederen boven de Slagpennen, en de Dekveders aan de bovenzyde van de Staart, zyn helderer, trekkende naar Oranjekleur. De Staart heeft in het Mannetje, zo wel als in het Wyfje, twaalf Vederen. De Dekveders, aan de binnenzyde der Wieken, zyn geelachtig wit. De Veders aan den Buik en Schenkels zyn witachtig, een weinig geschaduwd met lichte Aschkleur: de Pooten en Voeten donker.

Deeze Vogeltjes bevinden zig in de Verzameling van mynen verpligtenden en keurigen Vrind, den Heer JAMES LEMAN. Het Mannetje is door den Ridder SLOANE, in zyne *Historie van Jamaika*, Vol. II. p. 311, beschreeven: maar hy geeft 'er geen Afbeelding van. Ook is hetzelve, geloof ik, door geen ander Autheur in Plaat gebragt. BRISSON heeft de Afbeelding en beschryving gegeven van een zwarte Mosch, welken hy onderstelt die van SLOANE te zyn; maar de Bek daar van is te veel geboogen, en zyne beschryving te zeer verschillende, dan dat ik daar uit besluiten zoude, dat zyne Vogel Soortelyk de zelfde zy met dien van SLOANE en myne hier afgebeelden. De Heer LEMAN hadtze uit de Westindiën ontvangen.

PLAAT XLIV.

De kleine Mosch uit Pensylvanie (44).

Van deeze beide, ook in de Natuurlyke grootte afgebeelde Vogeltjes, is de onderste

(43) Passeres nigri vel fusci. EDW. *Av.* p. 297. T. 353.

(44) Passer parvus ex Pensylvania. EDW. *Av.* 299. T. 354.

derſte de *Kleine Mosch*, die den Bek zwart heeft, de Kruin des Kops, de Nek, Rug, Stuit, de bovenzyden van de Wieken en Staart donker bruin, de kanten der Vederen een weinig lichter. De randen der Slagpennen en buitenſte Veders van de Staart, zyn zeer helder roodachtig bruin of Oranjekleur. De Staart heeft twaalf Vederen. De onderzyde van de Staart en binnenzyden der Wieken zyn Aſchgraauw, met de binnenſte Dekveders der Wieken witachtig. Boven het Oog loopt een witachtige Streek. De onderzyde des Lighaams, van den Keel tot aan de onderſte Dekveders der Staart die ingeſlooten, is gedekt met witachtige Vederen, die licht bruin geſchaduwd zyn en gemerkt met langwerpige donkere Vlakken, welke nederwaards ſtrekken van den Bek tot aan het midden des Buiks. De Pooten en Voeten zyn bruinachtig Vleeſchkleur.

De geſtreepte Senegali uit Ooſtindie (*).

Dit bovenſte Vogeltje vertoont de Ooſtindiſche Senegali, in 't Engelſch *Waxbill* genaamd, om dat het den Bek zo ſchoon rood heeft, als het beſte Zegel-Lak. Van de Neusgaten ſtrekken zig, ter wederzyden van den Kop, rood Scharlaken merken uit, ſpits eindigende omtrent de plaats der Ooren, en maakende roode plekken, waar in de Oogen ſtaan. De Kruin des Kops, de Nek, de geheele bovenzyde, Rug, Wieken en Staart, zyn donker bruin, met fyne zwarte dwarsſtreepjes op den Kop en Rug, die breeder worden op de grootſte Wiek- en Staartpennen. De Keel, Borſt, Buik en Schenkels, zyn van de zelfde bruine Kleur als de Rug, maar lichter en glanziger, hebbende fyne donkere dwarsſtreepjes gelyk de bovenzyde. Langs het midden van den Buik loopt een gebroken ſchoon roode Streep. De binnenzyden der Wieken zyn licht bruin, zonder dwars-Streepen. De onderzyde van de Staart is lichter bruin dan de bovenzyde, met dwarsſtreepjes. De Onderbuik, en de Dekveders beneden de Staart, zyn zwart. De Staart heeft twaalf Pennen, waar van de langſten in 't midden, de anderen zydewaards allengs verkortende. De Pooten en Voeten zyn van een geelachtige Vleeſchkleur.

De laatſte Vogel is uit Ooſtindie medegebragt door den Heer GIDEON LOTEN, Lid van de Koninglyke Societeit. De kleine Moſch was uit Penſylvanie gezonden, door mynen Vrind, WILLIAM BARTRAM. Deeze heb ik in handen; de Senegali bevindt zig in het Brittanniſch Kabinet. Hy was reeds in myne Hiſtorie der Vogelen, op Plaat 179, afgebeeld: maar alzo dit Voorwerp veel verſchilt van 't andere; zo acht ik ze Mannetje en Wyfje te zyn. Door de twee beſchryvingen te vergelyken zal zig het onderſcheid openbaaren (†). BRISSON heeft den Roodbek onder den naam van Geſtreepte Senegali afgebeeld. Zie zyne *Ornithologie*, Tome III. p. 210, Pl. 10. f. 5. BRISSON en CATESBY hebben de Kleine Moſch van Noord-Amerika voorgeſteld; maar myne beſchryving is van de hunnen zodanig verſchillende, dat ik het oordeel een Soort te zyn, die tot nog toe niet is afgebeeld noch beſchreeven.

(*) Senegalus ſtriatus. EDW. *Av.* p. 299. T. 354. BRISS. *Av.* III. p. 210. T. 10. f. 5. Fringilla undulata. PALLAS *Adumbrat.* 143. Loxia Aſtrild. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 21. p. 303. Senegali of Roodbek. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 509.

(†) [Zie hetzelve in 't VI. Deel van dit Vogelen-Werk, op Plaat LXXIV, bl. 78, onder den naam van *Zegel-Lak-Bek* beſchreeven.]

PLAAT

PLAAT XLV.

De geſtippelde Bengali uit Ooſtindie (45).

De Vogeltjes, zo wel als het Kapelletje, op deeze Plaat, zyn allen in de Natuurlyke grootte en naar leevendige Voorwerpen getekend.

De bovenſte Afbeelding vertoont het Vogeltje, *Amadavad* genaamd. Het heeft den Bek van maakzel als de Graaneetende Vogelen en van eene ſchoon roode Kleur. De Oogkringen zyn rood, 't welk niet gemeen is in dit ſlag van Vogelen, en de Kop roodachtig. Het agterſte van den Hals, de Rug, Wieken, Staart, Buik en Schenkels, zyn donker bruin: de Keel en Stuit rood: de Borſt en Dekveders beneden de Staart, helder geel. Onder het Oog is een witte Streek, die van den hoek des Beks naar agteren loopt. De Keel, de zyden van den Hals en Buik, de Dekveders der Wieken en de tippen van de Staart, zyn met kleine ronde witte Vlakjes getekend. De Pooten en Voeten hebben eene Vleeſchkleur.

De witborſtige Ooſtindiſche Moſch (*).

De onderſte Vogel is de witborſtige Ooſtindiſche Moſch, die tot de Dikbekken behoort. Deeze heeft den Bek blaauwachtig Aſchgraauw; de Oogen donker. De geheele Kop en Hals, de Schenkels, het midden des Buiks en de Dekveders onder aan de Staart, zyn diep zwart. De Rug, Stuit, Staart, en de Wieken aan de bovenzyden, zyn van een donkere Kaneelkleur, de tippen der Slagpennen het donkerſte. Het onderſte van de Borſt of begin des Buiks, de zyden onder de Wieken en de binnenſte Dekveders der Wieken, zyn wit: de Pooten en Voeten Aſchkleurig.

De Amadavad was een Vogeltje, dat men, wegens zyne ſchoonheid, gekoozen hadt uit veele anderen, die levendig in een Kooy uit Indie medegebragt waren. Dit ſlag van Vogeltjes, Bengali's genaamd, heeft een oneindige verandering in Kleuren: ſommigen zyn geheel donker, zonder witte Vlakken, anderen donker met eenige mengeling van rood en weinige witte Vlakken. Blaauw, groen of purper, vindt men in derzelver Kleuring niet. De merken, daar zy allen in overeenſtemmen, is dat zy roode Bekken en Oogen hebben en licht Vleeſchkleurige Pooten. Ik geloof, dat het de kleinſte Graaneetende Vogel is, die men tot nog toe ontdekt heeft. Zy zingen nog, in Engeland overgebragt zynde; haar Toon is zagt en kort, maar met menigvuldige herhaalingen. BRISSON heeft twee Vogeltjes, van deeze eigenſte Soort, afgebeeld. Zie Fig. 3 en 4, op Plaat 10, van zyn Derde Deel, p. 205 en 206: het eene onder den naam van Bruine, het andere onder dien van Geſtippelde Bengali. WILLOUGHBY noemt het Vogeltje Amadavad. Zyne Afbeelding en die van PETIVER zyn de zelfden. ALBIN heeft 'er twee ſlegte Figuuren van uitgegeven; die van BRISSON zyn zeer goed. Ik geloof dat men met zorgvuldig oppaſſen deeze Vogeltjes in Engeland zou kunnen voortteelen: want ik heb de Wyfjes door de Mannetjes naar 't Neſt zien dryven in 't Voorjaar, gelyk de Kanarie-Vogels doen.

De Witborſtige Ooſtindiſche Moſch werdt levendig in een Kooitje gehouden, door

(45) Bengalus punctulatus. EDW. *Av.* p. 301. T. 355. ALDR. *Av.* III. p. 72. T. 77. Avis Benghalenſis parva maculata. PET. *Gaz.* 53. f. 1. Avicula Amadavadæa dicta. WILL. *Ornith.* 194. T. 46. Bengalus punctatus. BRISS. *Av* III. p. 206. T. 10. f. 4. Fringilla Amandava. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 112. Sp. 10. p. 319. Geſtippelde Bengali. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 541.

(*) Paſſer Indicus Pectore albo. EDW. *Av.* p. 301. T. 355. Coccothrauſtes Javenſis. BRISS. *Av.* III. p. 237. T. 13. ALB. *Av.* II. p. 34. T. 53. Loxia Malacca. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 109. Sp. 16.

door den Apotheker Monſr. CAWLEY, naby St. Clements, te Londen, die de beleefdheid hadt, van ze my te laaten zien. Het is een Verſcheidenheid van de gene, welke door ALBIN, in zyn II. Deel, Plaat 53, en door my, in myne Hiſtorie der Vogelen, Plaat 43, is vertoond (*). BRISSON heeft van de zelfde Soort, in zyne *Ornithologie*, een goede Afbeelding, onder den naam van *Gros-Bec de Java*, *het Mannetje*, gegeven.

Het *blaauwe Kapelletje*, boven aan de Plaat, is een Inboorling van Engeland. Het heeft de bovenzyde geheel blaauw, met een ſmal randje van Oranjekleur, dat zwart geſtippeld is, aan de buitenzyde der bovenſte Wieken. De onderzyde is Oranjekleurig, met kleine zwarte Vlakjes.

PLAAT XLVI.

De kleine Ibis of Egyptiſche Reiger (46).

De Vogel op deeze Plaat is in alle zyne afmeetingen, dat is in hoogte, breedte enz. tot de helft verkleind. Men heeft hem, naamelyk, van twaalf Duimen hoogte op zes Duimen gebragt. Den Kop ziet men in de Natuurlyke grootte boven aan de Plaat geplaatſt, en zodanig is ook de Zee-Polypus, daar beneden, vertoond.

De Bek is blaauw aan den voet en naar de punt toe zwart. Hy heeft wederzyds een Groef, over de geheele langte der Bovenkaak, waar in de Neusgaten geplaatſt zyn. Van den Bek af, aan de zyden des Kops, zyn Vederlooze Plekken, van eene groenachtige Kleur, in welken de Oogen ſtaan. De Kop, Hals, Rug, de buitenzyden der Wieken en de Staart, zyn donker bruin; de grootſte Veders der Wieken en Staart byna zwart aan haare bovenzyden, en van onderen donker Aſchkleurig. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn wit, zo wel als de Borſt, Buik, Schenkels, Stuit, en de Dekveders boven en onder aan de Staart. De Pooten zyn, meer dan een Duim boven de Kniejen, Vederloos. De Pooten en Voeten heeft hy gedekt met een Schubbige Huid, van donkere Loodkleur. De Vingers ſtaan als gewoonlyk, drie voorwaards, één agterwaards: de drie voorſten aan 't begin met Vliezen ſamengevoegd zynde. De Klaauwen zyn zwart.

Een zonderlinge Zee-Polypus (†).

Het andere Schepzel, dat tot de Polypen behoort, heeft een ovaalen Kop, van grootte en figuur byna als een Spaanſche Olyf, met een langen Hals of Stam, waar mede het vaſt zit aan een Steen. De Kop heeft een ſoort van kruiswyze opening of Mond naby deszelfs bovenſte gedeelte, en een andere opening by den Stam, welke men onderſtelt het Fondament te zyn. De Kop is gedekt met een ſchoone, zagte, gladde Huid, glanzig als Satyn, witachtig en toen zy vogtig ware Paarlkleurig. Uitwaards ſcheen die Kop Ribswyze verdeeld te zyn, gelykerwys een Oranje-Appel; doch toen men hem opende werdt weinige regelmaatigheid van binnen ontdekt, maar het ſcheen een Dierlyke zelfſtandigheid te zyn. De Stam of Hals vertoonde zig als gerimpeld Lederachtig, digt bezet met kleine puntjes, die den-

(*) [De Chineeſche roode Moſch; zie het II. Deel deezes Werks, Pl. 85. bladz. 67.]

(46) Ibis minor. EDW. *Av.* p. 303. T. 356. Tantalus minutus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 85. Sp. 3.

(†) [De Heer LINNÆUS heeft dit zonderlinge Zee-Schepzel, onder den naam van *Vorticella Ovifera*, een plaats gegeven onder de *Plantdieren*. (*Syſt. Nat.* XII. Gen. 348. Sp. 14. p. 1319.) In de *Uitgezogte Verhandelingen*, X. DEEL, bladz. 354-359, vindt men eene uitvoerige beſchryving van dit Plantdier, door my uit de *Philoſophiſche Tranſactiën* getrokken, en zeer naauwkeurige Afbeeldingen van hetzelve, zo uit- als inwendig, op Plaat LXVI: door den Heer EDWARDS zelf gemaakt.]

denzelven ruuw op 't gevoel maakten. Hy was geworteld of vaſt geplakt aan een Steen, en uit den Wortel, als ook uit den Stam zelf, kwamen eenige kleine Korallyne Heeſtertjes voort. Een ſoort van Worm ſcheen te ſchieten uit den Wortel, van de zelfde zelfſtandigheid als de Stam zynde, en dit onderſtelden ſommigen te zyn het beginzel of de eerſte vertooning van een anderen Polypus, van even de zelfde Soort. Ik heb hem ontvangen onder den naam van *Priapus-Polypus*, welke ik onderſtel daar aan wegens de figuur des Kops te zyn gegeven.

De Ibis bevindt zig in de Verzameling van Doktor FOTHERGILL, die my verhaalde, dat hy denzelven van Suriname hadt ontvangen. Ik houd het voor een jongen Vogel: want alle zyne Slagpennen en Staartveders waren aan het onderend in Scheeden of Kokertjes, gelyk plaats heeft in Vogels eer zy tot volwasſenheid zyn gekomen. Ik kan geen Afbeelding of beſchryving vinden, die 'er mede overeenſtemt: zo dat ik denk, dat hy nog niet beſchreeven zal zyn geweeſt. De Polypus is in handen van Doktor ALEXANDER RUSSEL, Lid der Koninglyke Societeit en van het Kollegie der Geneesheeren te Londen. Men hadt hem in de Mond van de groote Rivier van St. Laurens, in Noord-Amerika, gevonden (*).

PLAAT XLVII.

Het Spoorwiekig Waterhoen van Braſil (47).

Deeze Vogel is een weinig verkleind, om hem te beter op de Plaat te kunnen brengen. Hy ſcheen my omtrent de grootte van een Kievit te hebben, maar hadt langer Pooten. Zyn waare grootte kan men zien op Plaat 48, in myne Hiſtorie der Vogelen, alwaar eene andere Vogel van dit Geſlagt, die ik denk het Wyfje daar van te zyn, in de Natuurlyke grootte is voorgeſteld (†).

Den Bek heeft hy taamelyk lang en regt, aan de punt geel, aan 't grondſtuk rood. De Neusgaten zyn nader aan de punt geplaatſt, dan gewoonlyk. Aan den voet des Beks is een gefronſelde roode Huid, welke een gedeelte des Voorhoofds bedekt, doch 'er niet aan vaſt is, hebbende ook losſe roode Kwabben, welke langs de zyden van den Bek nederhangen. De Kop, Hals en de geheele onderzyde, de onderſte Dekveders der Staart ingeſlooten, zyn zwart. De Rug en Stuit, de bovenzyde van de Staart, de Dekveders en een gedeelte van de Slagpennen der Wieken, zyn van een heldere roodachtige Leverkleur. De groote Slagpennen zyn binnen en buiten groen, met zwarte tippen. Eenige weinigen der buitenſte Dekvederen, boven de groene Slagpennen, zyn zwart: de binnenſte Dekveders der Wieken roodachtig bruin, maar doffer dan de bovenſten. Aan 't Gewricht van ieder Wiek heeft de Vogel een kort ſcherp Hoorntje of Spoor, dat Oranjekleurig is. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van eene blaauwachtige Loodkleur. De agterſte Vinger beſtaat uit een, de binnenſte of meeſt inwaardſe uit twee, de middelſte uit drie, de buitenſte uit vier Leedjes. De Klaauwen zyn aanmerkelyk lang, en inzonderheid die der agterſte Vingeren, welke regt en ſcherp zyn als Naalden: gelyk men dit alles zeer duidelyk in de Afbeelding beſpeurt.

Dee-

(*) [Hy was aldaar, op de diepte van 42 vademen, met den hoek van een Viſchlyn opgehaald: zo dat het een Zee-Schepzel is, dat op groote diepte leeft.]

(47) Jacana armata nigra & rubra. EDW. *Av.* p. 305. T. 357. Jacana quarta. BRISS. *Av.* V. p. 125. T. 11. f. 1. Caput Chili nocturnum. HERN. *Mex.* 50. RAJ. *Av.* 178. Gallinula Braſilienſis quarta. WILL. *Orn.* 237. Parra Jacana. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 92. Sp. 3. Bruine Chirurgyn. *Nat. Hiſt.* I. D. V. STUK, bl. 277. Pl. 45. f. 4.

(†) [Zie het II. Deel van dit Werk, bladz. 74, Pl. XCV.]

Deeze keurlyke Vogel is in bezitting van mynen waarden Vrind, Dokter JOHN FOTHERGILL, meermaalen gemeld, die hem, met veele anderen, van Suriname ontvangen heeft. Het is de vierde *Braſiliaanſche Waterhen*, van MARCGRAAF. WILLOUGHBY heeft deszelfs beſchryving in zyn Vogelhiſtorie overgenomen. Myn Vogel is, buiten twyfel, de zelfde als die van MARCGRAAF, die verzuimd heeft daar van eene Afbeelding te geeven; en ik geloof dat deeze myne de eerſte zy, welke men van deeze Soort heeft. Ik ben te omſtandiger geweeſt in de beſchryving der Pooten, aangezien MARCGRAAF zegt, dat hy aan ieder Vinger vier Leden heeft, en het welke WILLOUGHBY in een Aantekening op zyne Vertaaling in twyfel trekt. Ik kan het thans bewyzen een misſlag te zyn; die niettemin van de eene hand in de andere is overgegaan; want in een fraaije ſterk gekleurde Tekening van deezen zelfden Vogel op Parkement, door de Schildereſſe Juffr. MERIAN gemaakt, die in het Brittanniſch Muſeum bewaard wordt, hebben de drie voorwaardſe Vingers aan ieder Voet vier Leden of Gewrichten. Hoe dit veroorzaakt zy, valt moeielyk te giſſen: maar ik onderſtel, dat Juffr. MERIAN een onvolkomen Vogel, zonder Pooten, volgens de beſchryving van MARCGRAAF heeft willen voltooijen. BRISSON zal waarſchynlyk een Afbeelding geeven van deezen Vogel, alzo de Franſchen een Volkplanting hebben op het Vaſte Land van Zuid-Amerika, daar men ze aantreft: maar zyne laatſte Deelen, die zyne Watervogels bevatten moeten, zyn, zo ik geloove, nog niet uitgegeven, of zo zy het zyn, dan nog niet tot ons in Engeland gekomen: nu ik dit ſchryf, in 't jaar 1762 (*).

PLAAT XLVIII.

De Vogel genaamd Zee-Pappegaay (48).

Alzo de Vogels op deeze Plaat aanmerkelyk verkleind zyn, heb ik, om een denkbeeld van het geheel uit een deel te geeven, de Koppen daar nevens in de Natuurlyke grootte by wyze van omtrekken geſchetſt. De Wiek van de Zee-Pappegaay, in de bovenſte Afbeelding, toegeſlagen zynde, is zes en een half Duim lang. Die van de Scheermes-Snavel heeft, op de zelfde manier, zeven en een half Duim langte. De kleinſte deezer Vogelen heeft ver den grootſten Bek.

De eerſtgemelde heeft den Bek breed en plat, zeer ſamengedrukt aan de zyden, in tegenſtelling van die der Endvogelen. De Neusgaten zyn aanmerkelyk naby de lyn, die de twee Kaaken des Beks verdeelt. Een geele Huid, rondom de hoeken der gaaping loopende, ſtrekt zig een weinig aan de zyden des Kops uit. Rondom den voet der Bovenkaak is een Eeltige zelfſtandigheid, van witachtige Kleur, vol Stipjes, als of zy met een Naald geprikt ware. Ieder Kaak heeft, naby haar Grondſteun, een blaauw driehoekig merk, 't welk van de punt des Beks, die helder rood is, afgeſcheiden wordt door een diep Groefje. Nog twee dergelyke Groefjes zyn 'er tuſſchen 't zelve en de punt, maar niet zo diep. De Bek is taamelyk ſcherp gerugd, zo wel van onderen als van boven. Wat deszelfs figuur in 't algemeen aangaat, dit zal men uit de Schets beſt zien kunnen. De binnenzyde des Beks is geel. De Oogen zyn van donkere Kleur, de Oogleden

(*) [De Afbeelding, welke ik daar van in 't jaar 1763 uitgegeven heb, is uit het Werk van den Heer BRISSON ontleend; doch dewyl de Vingers daar in allen uitgeſtrekt voorkomen, kan ik het getal der Leedjes in dezelven niet met zekerheid nagaan.]

(48) Puffinus Fratercula. EDW. *Av.* p. 307. T. 358. BRISS. *Av.* VI. p. 81. T. 6. f. 2. Anas Arctica omnium Auctorum. Lunda. GESN. *Av* 725. CLUS. *Exot.* 367. Pſittacus marinus. ANDERS. *Iſl.* II. p. 55. T. 1. Alca Arctica. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 69. Sp. 4. Zee-Pappegaay. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 85. Pl. 37. f. 3.

den roodachtig. Boven en beneden het Oog zyn Hoornige Lighaampjes, aan de Oogleden gehecht, het bovenſte driehoekig, het onderſte langwerpig. Voorts zyn de zyden van den Kop, rondom de Oogen, wit: de Kruin des Kops, de Hals in 't geheel, de Rug, Stuit, Staart en de bovenzyden der Wieken, altemaal zwart. De Staart is ſamengeſteld uit zeſtien Vederen, 't welk my vreemd voorkomt, aangezien de twee grootere Soorten van dit Geſlagt, daar benevens op 't Eiland Wight gevonden, 'er alleenlyk twaalf hebben. De rand der Wiek is witachtig: de tippen der binnenſte Slagpennen zyn Aſchkleurig en de binnenzyden der Wieken licht Aſchgraauw. De Borſt, Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart zyn wit: de Pooten en Voeten van een geelachtige Oranjekleur. De Voeten hebben drie Vingeren voorwaards, die ſamen gewebd zyn, als in de Eenden; doch geen agter-Vinger. De Klaauwen zyn zwart.

De Alk of Scheermes-Snavel (*).

De onderſte Vogel, in 't Noorden *Alk*, in Engeland *Scheermes-Snavel* genaamd, heeft den Bek aan de zyden ook zeer ſamengedrukt, en zo wel boven als onder ſcherp gerugd. Hy is zwart, met drie Groefjes overdwars, waar van het middelſte wit. De binnenzyde des Beks is Oranje-kleurig. De Neusgaten ſtaan digt by de gaaping, tuſſchen de Vedertjes aan den voet des Beks. Van deszelfs bovenſte tot aan het Oog loopt een ſmal wit Streepje. De Kop, Keel, het agterſte van den Hals, de Rug, Stuit, de bovenzyden der Wieken en de Staart, zyn zwart. De inwaardſe Slagpennen zyn kort en wit getipt, 't welk een ſchuinſe witte Streep dwars over de Wiek veroirzaakt. De binnenſte Dekveders zyn wit en de binnenzyden der Slagpennen Aſchkleurig. De Staart heeft twaalf Veders die ſcherp gepunt zyn, de middelſten langst; de overigen allengs verkortende tot de buitenſten aan ieder zyde. De Borſt, Buik, Schenkels en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit. De Voeten hebben ſlegts drie Vingers, welke, gelyk in de Eenden, ſamen gewebd zyn. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart.

De twee hier beſchreevene Vogels, zo wel de Puffin als de Alk, en de Guillemot van de naaſtvolgende Plaat, broeden omſtreeks de Rotſen, de *Naalden* genaamd, aan de Weſtelykſte punt van 't Eiland Wight. Zy zyn afgebeeld en beſchreeven geweeſt door byna alle Autheuren, die van Vogels gehandeld hebben, en ſtaan bekend by eene verſcheidenheid van naamen, rondom de Kuſten van Groot-Brittannie. Deeze naamen heeft WILLOUGHBY verzameld: Zie zyne *Ornithology*, p. 323-325, Tab. 64 en 65. Alle deeze Vogels worden door onze Walviſchvangers dikwils uit Groenland medegebragt, die de *Puffin* kennen by den naam van de *Groenlandſche Pappegaay*. Ik geloof dat zy op alle voor haar bekwaame Rotzige Oevers, in de Noordelyke deelen van Europa, broeden. In eene beſchryving der Deenſche Eilanden van Ferro, door *Lucas Jacobſen Debas*, een Deenſch Predikant, ſchynen zy my voor te komen. Dezelve is in 't Engelſch door *J. Sterpin*, Med. Doktor, vertaald, te Londen in 't jaar 1676 uitgegeven. MARTIN beſchryftze ook duidelyk allen in zyne Reistocht naar St. Kilda, het Weſtelykſte van alle Schotſe Eilanden, te Londen in 't jaar 1698 uitgekomen.

In 't begin van Juny, des jaars 1761, had ik de nieuwsgierigheid om gedagte Rotſen op 't Eiland Wight te bezoeken; alwaar ik een Week doorbragt met het zeldzaame van dat Eiland te beſchouwen, en verſcheide maalen een Zeetogtje deed onder die verbaazende Rotſen, *de Naalden* genaamd, daar deeze Vogels broeden.

Die

(*) Alca. EDW. *Av.* p. 308. T. 358. ALB. *Av.* III. p. 90. T. 95. WILL. *Ornith.* 243. T. 64. f. 1 & T. 65. f. 2. CLUS. *Exot.* 367. Alca Torda. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 69. Sp. 1. Alk. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 81.

Die plaatſen worden door veele Vreemdelingen, uit de Zuidelyke deelen van ons Land, jaarlyks om die zelfde reden bezogt. Wanneer wy eenigen van onze Domkerken intreeden, doet derzelver grootheid en magtige donkerheid, ons als met een heiligen eerbied aan, door een Hartbeklemmende ſchroom: wanneer wy de pragtige Paleizen van groote Vorſten beſchouwen, ſtaan wy verbaasd over de ſchoonheid, overeenſtemming en regelmaatigheid, die daar in heerſcht, en verwonderen ons over 't vermogen, de kundigheid en uitvinding, in het toeſtellen van zulke Hemels op Aarde. Maar helaas! toen ik een weinig in de Zee daar van af was gevaren, zo dat ik een volkomen gezigt kon hebben van dit allerpragtigſt en verbaazendſt Werk der Natuur, waren alle de aandoeningen, door Werken der Konſt, Tempels en Paleizen, hoe groot ook, veroirzaakt, als Schaduwen vergeleeken met weezentlyke zaaken. De verbaazende grootheid deezer Rotſen vervult den beſchouwer met killende ſchroom, en met eene ontzetting, nooit te vooren door hem gevoeld. Een Vreemdeling, zig digt daar by bevindende, vreeſt dat eenige uitpuilende Klompen van de Rots zullen afbreeken en hem, tot ſtraf voor zyne nieuwsgierigheid, met zyn Vaartuig onder dompelen. Men moet zig ten minſte op een vierde Myls afſtand daar van houden, om eenig oordeel te vellen over de hoogte van de Rots. Op ſommige plaatſen zyn zy byna Loodregt; op anderen over 't Water hangende: op anderen zyn ryën van Kloven, die tot huisveſting dienen voor de Vogelen, alwaar zy dik by elkander zitten, doch naauwlyks te onderſcheiden zyn, dan door de beweeging, welke zy maaken. Op zekere plaatſen, hoog in de Rots, zo wel als onder het merkteken van hoog Water, ziet men groote Spleeten en diepe Holen, die ver in de Rots ſchynen te dringen. Hier en daar zyn Kryſtallyne Stroomen of druppelende Watervallen, die hoog uit de Rots afſtorten. De Laagen van Kalkſteen, Keijen en andere Stoffen, in zekere deelen geſcheiden, op eene bykans gelyke vlakte, ter diepte van zeshonderd Voeten, ('t welk de hoogte van de Rots op veele plaatſen is,) verſchaft groote bezigheid aan een keurig en onderzoekend Verſtand. 't Is vreemd, Schaapen en Lammeren te zien weiden op de laage deelen van de Rots, naby den kant des Waters, en niet gemakkelyk te begrypen, hoe zy zo ver kunnen komen, zonder in Zee te ſtorten: maar de Natuur heeft haar begaafd met het vermogen, om veilig te loopen op plaatſen die voor Menſchen onbeganglyk zyn. Schoon deeze Vogels niet eetbaar geacht worden, brengt men doch veelen voor pleizier om hals. Wanneer onder de Rots een Snaphaan gelost wordt, vliegen 'er zo verbaazende menigten van Vogels af, dat de Oppervlakte der Zee daar door verdonkerd wordt. Men ziet 'er een groot getal van altoos aan 't vangen van Viſch bezig in de Zee; anderen op de Klippen zittende, en veelen geduurig over de Boot heen en weder vliegende. De Visſchers maaken Aas van het Vleeſch deezer Vogelen, om Kreeften, Krabben en ander Zee-Gedierte, te vangen. Het onkundig Volk, op dit gedeelte des Eilands, verbeeldt zig, dat deeze Vogels nergens in de Wereld te vinden zyn, dan omtrent deeze Naalden. De Voorgevel, van deeze verbaazende Rots, ſtrekt zig omtrent vier Engelſche Mylen uit, en ziet nagenoeg, misſchien volſtrekt, naar 't Zuiden. De Weſtpunt eindigt in 't gene men eigentlyk de Naalden noemt, 't welk verſcheide woeſte, ruuwe, Pieramieden of Pylaaren zyn, door het geweld der Zee, in langte des tyds, van de vaſte Rots geſcheiden, die van elkander afgezonderd in open Zee ſtaan.

Deeze Vogels, zegt men, worden hier niet meer dan twee Maanden in 't Jaar gezien, en vertoonen zig het eerſte in 't begin der Meymaand. De Visſchers, die altoos omtrent deeze Rotſen zyn, verklaaren, dat men ze 'er drie of viermaalen in de Winter, t'elkens één of twee Dagen, zo menigvuldig als omtrent haaren Broedtyd, ziet. Zy zeggen, dat zy weeten, wanneer zy dezelven te verwagten hebben; naamelyk na dat het een weinig zagt Weder geweeſt is, de Zon ſterk op de Klip-

Klippen ſchynende en de Zee om laag vry ſtil zynde; zo dat zy gelegenheid hebben tot het zoeken van haar Voedzel. De top van de Rots is een dorre, Kryt- en Steenige Vlakte, daar een groot getal van Schaapen wordt geweid. Een menigte van Kormorants of Water-Raaven, groot en klein, Zee-Meeuwen, Kornwallſche Kraaijen, Kaauwen, Spreeuwen, wilde Duiven en veel ander klein Gevogelte, broedt jaarlyks in deeze Rotſen.

PLAAT XLIX.

De Lomme of Guillemot (49).

Deeze Vogels zyn in Afbeelding verkleind: de Puffin tot de helft in hoogte en breedte: de Guillemot ongelyk meer en is in 't verſchiet geplaatſt. Zie de omtrekken der Koppen van beiden om laag op de Plaat en als in 't Water zig vertoonende, in de Natuurlyke grootte.

De Wiek der Guillemot, toegeſlagen, heeft agt en een half Duim langte. Zy ſchynt omtrent de grootte van een Eend te hebben. Haar Bek is regt, dun, aan 't end ſpits en geheel zwart. De Neusgaten zyn laag en naby de Gewrichten der Kaaken geplaatſt. By de punt der Bovenkaak is een kleine inſnyding. De Bek is op zyde een weinig ſamengedrukt, maar niet op dergelyke manier gerugd, boven ot beneden, als in de twee te vooren beſchreeven Vogelen (*). De Mond is van binnen geel: de Oogen zyn donker. De Kop, Keel, het agterſte van den Hals, de Rug, Stuit, Staart, (die twaalf Vederen heeft,) en de bovenzyden der Wieken, zyn zwart, of donker graauw. De binnenſte Dekveders en de tippen van de inwaardſe of kortere Slagpennen, zyn wit. Deeze tippen maaken een ſcheeve witte Streep dwars over ieder Wiek. Aan de binnenzyde zyn de Slagpennen Aſchgraauw. De Borſt, Buik, Schenkels en de Dekveders beneden aan de Staart, zyn wit; de Pooten en Voeten zwart, met een weinig mengeling van Loodkleur aan de voorſte deelen der Pooten en Gewrichten der Vingeren. Hy heeft 'er ſlegts drie, welke ſamengewebd zyn als in de Eenden. Deeze Vogel, en de twee laatſt beſchreevene, hebben vaſt aan hunne Huid zitten een ſoort van Tekken, die derzelver Bloed zuigen. Hy is van 't Eiland Wight.

De Puffin van 't Eiland Man (†).

De grootſte Afbeelding vertoont de Puffin van 't Eiland Man. Deeze is Geſlagtelyk verſchillende van de Puffin van 't Eiland Wight, en van het Geſlagt der Vogelen, die ik *Peterils* genoemd heb. Den Bek heeft hy regt, een weinig kromhaakig aan de punt, en van een donkere Loodkleur. De Neusgaten ſtaan digt by elkander in het bovenſte des Beks, in een ſoort van Huid, die deszelfs Grondſteun dekt. Van de Neusgaten loopt, ter wederzyden des Beks, een Sleuf bykans tot aan

(49) Uria. Edw. *Av.* p. 313. T. 359. Alb. *Av.* I. p. 80. T. 84. Zool. *Brit.* T. H, H, 3. Lumme Mart. *Spitsb.* 57. T. M. f. A. Lomvia. Clus. *Exot.* 367. Uria. Briss. *Av.* VI. p. 70. T. 6. f. 1. Colymbus Troile. Linn. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 2. Alca Lomvia. *Syſt. Nat.* X. Gen. 63. Sp. 4. Zee-Hen. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bl. 88. Pl. 37. f. 4.

(*) [De Franſche Vertaaler heeft, in dezelven, het Engelſche Woord *ridged* met het Franſche *tranchant* (dat is ſnydende) vertaald, en hier maakt hy 'er van *canelé*, 't welk geſleufd betekend. Hy zegt dat de Bek niet uitgegroefd of geſleufd is, noch boven noch beneden, gelyk in de twee andere Vogelen; en in dezelven was de Bek ſcherp gerugd. Dat is immers onverſtaanbaar en tegenſtrydig. Ik denk de meening van Edwards dus beſt uitgedrukt te hebben.]

(†) Puffinus ſuperne fuscus. Edw. *Av.* p. 314. T. 359. Briss. *Av.* VI. p. 131. Penn. *Britt.* T. M. Diodemedea Avis. Aldr. *Orn.* III. p. 57, T. 59. Gesn. *Av.* 381. Procellaria Puffinus. Linn. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 70. Sp. 6. Het Zeepaard. *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 93. Pl. 37. f. 6.

aan de punt toe ſtrekkende. De Onderkaak heeft ook een Sleuf aan ieder zyde overlangs. Zie de juiſte figuur des Beks in de Schets daar van, beneden op de Plaat. Dezelve is zydelings een weinig ſamengedrukt, maar meeſt naar de punt toe. De zyden des Kops, onder de Oogen, zyn blaauwachtig graauw. De geheele bovenkant, van den Bek tot aan de tip der Staart, is zwart of donker bruin, nergens lichter of donkerer, uitgenomen op de Kruin des Kops. Aan de binnenzyde der Wieken zyn de Dekveders wit en de Slagpennen Aſchgraanw. Van onderen is de geheele Vogel, van den Keel tot de Staart ten einde uit, volkomen wit. De Staart heeft twaalf Veders, waar van de buitenſten iets korter dan de middelſten zyn. De Pooten waren van een platachtig maakzel, gelyk in die van 't Geſlagt der Duikeren. De buitenzyden der Pooten en de buitenſte Vingers zyn zwartachtig: de binnenzyden en het overige der Voeten, is van een blaauwachtige Vleeſchkleur. Hy heeft niet meer dan drie Vingers, allen voorwaards geſtrekt en te ſamen gewebd als in de Eenden: de buitenſte Vingers zo lang als de middelſte, de binnenſte korter zynde. De Klaauwen zyn zwart. Onmiddelyk uit den Hiel, zonder eenige tuſſchenkomende Vinger, ſpruit een Klaauw of Hoornige Nagel, die, gepaard met de figuur des Beks, bewyſt dat deeze Vogel van 't Geſlagt der Peterils (*) zy. WILLOUGHBY noemt het een kleinen Agter-Vinger, als hebbende geen denkbeeld gehad van een Klaauw uit den Hiel van een Vogel voortkomende: want ten zynen tyde was dit Geſlagt van Vogelen naauwlyks bekend. De Fulmar van St. Kilda is één derzelven, hoewel hy beſchreeven wordt met een agter-Vinger. De Afbeelding in MARTINS Reistogt naar dat Eiland heeft alleenlyk de Klaauw.

De Puffin van 't Eiland Man wordt gezegd te broeden in de Konyns-Holen op het Kalf van Man, een klein Eiland aan 't Zuid end van Man gelegen (†). Men kan een volkomen Berigt van derzelver manier van Voortteeling enz. vinden in de Engelſche Vogelkunde van WILLOUGHBY, p. 333 en 334. Noch hy, nog eenig ander Autheur, my bekend, heeft 'er tot nog toe een Afbeelding van gegeven. Deeze keurlyke Vogel was my gezonden door mynen waarden Vrind en Korrespondent THOMAS PENNANT, Schildknaap, van Bichton in Flintshire, een Heer die de bevordering van de kennis der Natuurlyke Hiſtorie zeer ter harte neemt. Hy bezorgde my denzelven van 't Eiland Man. Ik houd my verzekerd, dat deeze Vogel en de *Scheerwater* van Sir Thomas Brown van Norwich, even de zelfden zyn (§). WILLOUGHBY heeftze in ééne Afdeeling begreepen en de Afbeeldingen, zo wel als de beſchryvingen, ſtemmen in alle opzigten overeen. Ik ben verder daar van overtuigd geworden, door myne Tekening met BROWNS oude Afbeelding daar van te vergelyken, die nog in het Brittanniſch Muſéum wordt bewaard: zo dat ik denk, dat alle toekomſtige Verzamelaars deeze twee Soorten wel tot ééne mogen brengen. De ſchandelyke vermenigvuldiging der Soorten van Dieren is verbaazende by veele hedendaagſche ſamenlappers der Natuurlyke Hiſtorie, en dezelve wordt veroirzaakt door haaſt, onoplettendheid en gebrek van een volmaakte kennis der Werken die zy ſchryven.

Het roode *Koraal-Moſch*, waar mede ik den voorgrond van deeze Plaat verſierd heb, werdt door my te Yarmouth in Norfolk, in January des Jaars 1762, vergaderd. Verſch uit de Zee genomen, is hetzelve bevallig rood, naar Roozekleur trekkende, en beſtaat uit zeer fyne Takjes of Vezelen, gelykende naar de Takmaaking der Boomen. Het is zo zagt en teder, dat het, buiten 't Water, hoops-

(*) [De *Peterils* of *Petrels* zyn die men Onweersvogelen of Storm Zwaluwen noemt: zie myne *Nat. Hiſt.* I. D. V. Stuk, bladz. 91.]

(†) [Het Eiland *Man* legt in de Ierſche Zee, aan de Weſtzyde van Engeland.]

(§) [Scheerwater, in 't Engelſch *Shearwater*, noemt menze, om dat zy langs de Oppervlakte van 't Water ſtryken.]

hoopswyze by een valt, zonder gedaante, maar vlak uitgeſpreid tuſchen Papier en wel gedroogd zynde, maakt het een fraaije Vertooning.

PLAAT L.

De rond gekuifde Eend (50).

Van de op deeze Plaat afgebeelde Voorwerpen is de Kolibriet alleen in haare natuurlyke grootte vertoond. De Duiker is grootelyks verkleind. Dezelve heeft inderdaad de grootte van een Eend: de Bek heeft, van de punt tot aan den hoek der gaaping, drie Duimen min een Kwartier Duims langte, de toegeſlagen Wiek zeven en een half Duim. De rond-gekuifde Eend is omtrent tot de halve hoogte gebragt; gelyk men uit den Bek, die in de natuurlyke grootte om laag op de Plaat geſchetſt is, kan zien. De Wiek heeft nagenoeg de zelfde langte als die van den Duiker, zo even gemeld. Hy ſchynt een weinig grooter te zyn dan een Taling.

Deeze laatſte, nu, op den voorgrond van de Plaat voorgeſteld, heeft den Bek ſmal en zwart, even zo hoog als breed. De Bovenkaak is op de kanten fyn getand, de Onderkaak heeft ryën van kleine ingedrukte holletjes, om de gezegde Tandjes in te neemen. De andere byzonderheden zal men beſt uit de ſchets van den Bek in de natuurlyke grootte begrypen. CATESBY zegt, dat deeze Vogel geele Oogen heeft. Op zyn Kop is een opſtaande Kuif van lange witte Veders, die zwart getipt zyn; niet Klootswyze, maar veeleer platachtig, gelyk een Waaijer, ſpreidende. Van de Kruin des Kops, boven de Oogen, ontſpringen lange zwarte Veders, die ten deele de witte onderſtukken der Kuifvederen bedekken. Van de Oogen agterwaards is het agterſte des Kops wit; het overige, benevens de geheele Hals, Rug en Stuit, Fluweelachtig donker zwart. De Staart is ſamengeſteld uit agttien Vederen, waar van de middelſten een Duim langer zyn dan de buitenſten: zo dat zy trapswyze buitenwaards verkorten. De Staartveders en grootſte Slagpennen zyn aan haare bovenzyden diep zwart en van onderen donker Aſchkleur. De binnenſte Dekveders der Wieken zyn licht Aſchgraauw, met taamelyk breede witte randen. De helft der Slagpennen, naaſt aan de Rug, is glinſterend zwart; de allerbinnenſten zyn lang, met ſcherpe punten, en hebben witte Streepen langs de buitenzyden van haare Schaften: de middelſten zyn wit aan de kanten haarer buitenſte Baarden. Van de Dekveders der Wieken is de eerſte ry zwart; met breede witte tippen: de kleinſten zyn licht Aſchkleurig, langs den bovenſten rand der Wiek met donkere Kleur gezoomd. De Borſt, Buik en Dekveders onder aan de Staart, zyn wit. Het zwart van de Rug breekt hoekswyze in het Witte, aan het onderſte van den Hals. De zyden des Buiks en de zyden onder de Wiek, zyn Oranjekleurig bruin, gemerktekend met fyne donkere dwarsſtreepjes. De Pooten zyn gelyk die der Eenden, en van eene donkere Kleur. De binnenſte Vingers hebben kleine Webbetjes op de binnenzyde, zo wel als de agter-Vingertjes van onderen.

(50) Merganſer Criſtâ rotundâ. EDW. *Av.* p. 316. T. 360. Anas criſtatus. CATESB. *Car.* I. p. 94. T. 94. Merganſer Virginianus. BRISS. *Av.* VI. p. 258. Avis Venti. HERN. *Mexic.* 24, 33. Mergus cucullatus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 68. Sp. 1.

De Groote Geneefſche Duiker (*).

De *Duiker*, in 't verſchiet vertoond, heeft den Bek Vleeſchkleurig, aan de punt donker. De Kruin van den Kop, een plakje aan de zyde van den Hals, en een ſtreep tuſſchen den Bek en het Oog, zyn zwart. Het agterſte van den Hals, de Rug, Stuit en de bovenzyden der Wieken, zyn Aſchkleurig, uitgenomen een witte rand aan het begin van de Wiek, naaſt aan den Kop, en een groote witte Vlak in 't midden van de Wiek, zynde ook de middelſte Slagpennen wit, zo wel als de binnenzyden der Wieken, maar de Slagpennen aldaar licht Aſchgraauw. Dit ſlag van Vogelen heeft in 't geheel geen Staartvederen. De onderzyde, van de Keel tot aan het end des Lighaams, is gedekt met fyne witte Vedertjes, die een glans hebben als van Satyn of Zilver. De Pooten en Voeten zyn donker groenachtig. De Vingers zyn niet te ſamen gewebd, maar hebben ſtevige zydelingſe Vliezen van aanmerkelyke breedte, aan de zyden uitgebreid. De Nagels zyn plat, gelyk die der Menſchen, en de Pooten ook zeer plat, om te beter het Water te kunnen klieven.

Het geheel groene Kolibrietje (†).

Het kleinſte Vogeltje, en tevens het bovenſte, vliegende vertoond, is *de geheel groene Kolibriet*. Deeze heeft een dunnen, langen, zwarten Bek. De Kop, Hals en 't geheele Lighaam, is van een ſchoon groene Kleur, aan de onderzyde blaauwachtig, met een helderen Glans. De bovenzyde en de Dekveders der Wieken zyn geeler, met een weerſchyn als van Koper: de Slagpennen blaauwachtig paarſch; de Staart donker blaauw: de Pooten en Voeten zwart. Het hoort toe, aan mynen Vriend, den Heer MILLAN, by het Admiraaliteits-Huis woonende. De plaats der afkomſt is niet bekend (§).

De *Duiker*, voorgemeld, bevindt zig in de Verzameling van Mevrouw, de Hertoginne Douariere van Portland, die de goedheid hadt, van hem my te laaten zien. Ik werd van haar Edele onderrigt, dat dezelve gevangen ware op het Meir van Geneve, alwaar de wit gevederde Huid van de onderzyde deezer Vogelen afgenomen en als Leder bereid wordt, met de Veders daar aan. Dan voegt men die te ſamen, en maakt 'er Manteltjes, Moffen en wat dies meer is, voor de Dames van. Een ander Vogel van deeze zelfde Soort, met deeze van Geneve overgebragt, wordt in het Brittanniſch Muſéum bewaard. Hy ſchynt de zelfde te zyn als de Groote Lom of Aarsvoet *(Colymbus major)* by ALDROVANDUS. Zie WILLOUGHBY's Vogelen-Werk, p. 339. Tab. 61. Ik meen deeze zelfde Soort van Duiker of Lomme, dood, by een Vogelkooper te Londen in de harde Winter, van de jaaren 1739 en 1740, gekogt te hebben. Ik heb daar van een Tekening Levensgrootte, welke met die van Geneve in alle opzigten overeenſtemt, uitgenomen dat de bovenzyde van een donkerer Aſchkleur is.

De *rond gekuifde Eend* is uit Penſylvanie afkomſtig. Ik heb dezelve, met en benevens andere Vogelen, ontvangen van mynen verpligtenden Vrind, den Heer WILLIAM BARTRAM, in die Volkplanting woonachtig. In zyn Brief van December des jaars 1759, deeze Vogels vergezellende, berigt hy my, dat zy altemaal

(*) Colymbus major Lacus Lemani. EDW. *Av.* p. 309. T. 360. Colymbus Urinator. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 75. Sp. 9.

(†) Melliſuga viridis. EDW. *Av.* p. 318. T. 360. Melliſuga Cayanenſis. BRISS. *Av.* III. p. 704. T. 36. SEB. *Muſ.* II. p. 42. T. 41. f. 2, 4. Trochilus melliſugus. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 66. Sp. 15.

(§) [Het komt buiten twyfel van Suriname of elders aan de Kuſt van Guajana, in Zuid-Amerika.]

maal Trekvogels zyn, die in November, uit het Noorden, in dat Land komen, en 'er hun verblyf houden tot in Maart, wanneer zy weder terug keeren. Hy voegt 'er by, dat veel Gedierte, 't welk eertyds in de thans bevolkte deelen zig bevondt, nu aldaar niet meer is, vertrokken zynde naar de onbewoonde zoomen der Provincie, en dat eenige Vogels, aan de eerſte Planters niet bekend, tegenwoordig zig in grooten getale laaten zien, benadeelende de Koornvelden en Plantagiën kragtig. CATESBY heeft deeze Eend, in haare Natuurlyke grootte, afgebeeld in zyne Natuurlyke Hiſtorie van Karolina, I. Deel, pag. 94 (*). Hy merkt met reden aan, dat dezelve eigentlyk geſproken, of ten naauwſte genomen, niet tot het Geſlagt der Eenden, maar tot dat der Duikeren *(Mergus)*, door WILLOUGHBY beſchreeven, behoore. Zie daar van, by dien Autheur, verſcheide Soorten, van pag. 335 tot 337. CATESBY zegt, dat zy veel de verſche Wateren, inzonderheid de Molen-Togten, in Virginie en Karolina, bezoeken; dat de Wyfjes over 't geheel bruin zyn, hebbende ook een kleiner Vederkuif op den Kop, dan de Mannetjes. Die Autheur, geen Inwooner van Noord-Amerika zynde, hadt niet opgemerkt, dat zy Trekvogelen waren.

PLAAT LI.

De Muurkruiper of Spinnenvanger (51).

De nevensgaande Afbeelding is in de Natuurlyke grootte getekend, en op de Plaat ge-etſt, naar zulk een Vogeltje, dat droog opgezet was bewaard. Ik onderſtel dat het een Wyfje zy, alzo ik by BRISSON een goede figuur en beſchryving vind van het Mannetje, welke van de onder beſchreevene alleenlyk verſchilt, in den Keel, een Duimbreed of verder van de Onderkaak af, zwart te hebben. Men vindtze in zyn III. Deel, p. 607, Plaat 30. fig. 1, onder den naam van *le Grimpereau de Muraille.* Hy geeft de Afmeetingen op van de Lighaamsdeelen, welke in 't algemeen iets korter waren dan in myn Vogeltje. Het Wyfje zegt hy daar in alleenlyk van het Mannetje te verſchillen, dat hetzelve den Keel wit heeft.

De Bek is lang en dun, een weinig nederwaards geboogen en van een zwarte of donkere Kleur. De Neusgaten ſtaan by het grondſtuk des Beks. De Kruin van den Kop is bruinachtig Aſchgraauw. De bovenzyde van den Hals, de Rug en Stuit, zyn van een ſchoone blaauwachtige Aſchkleur, zo wel als de Buik, Schenkels en de Dekveders onder de Staart, doch die zyn een weinig donkerer. De Staart beſtaat uit twaalf Vederen van gelyke langte, zwartachtig van Kleur, uitgenomen de tippen, die witachtig zyn in de buitenſte Vederen, maar in de middelſten Aſchkleurig. De Keel en onderzyde van den Hals is wit. De Wieken, die zig dus uitgeſpreid beſt vertoonen, hebben haare kleinſte Dekveders van een bevallige roode Kleur, gelyk die van Rooden Wyn in een Glas gezien (†): de binnenſte Dekveders zyn ook rood, maar trekken naar het donkere, en de ry der

(*) [Men vindt die Afbeelding in het IV. DEEL van dit Vogelen-Werk, Pl. 88 en de beſchryving pag. 78, 79.]

(51) Certhia muralis. EDW. *Av.* p. 320. T. 361. Picus Murarius. BRISS. *Av.* III. p. 607. T. 30. f. 1. WILL. *Orn.* 99. T. 23. ALDROV. *Ornith.* I. p. 851. T. 852. Certhia Muraria. LINN. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 2. Muur-Specht. *Nat. Hiſt.* I. D. IV. Stuk, bladz. 427.

(†) In de gekleurde Tekening gelykt het daar weinig naa, en BRISSON zegt, dat de Wieken Roozekleur zyn.]

der buitenſte Dekvederen, naaſt boven de Slagpennen, is donker, met rood gezoomd: zo dat zy, als de Wieken toegeſlagen zyn, zig geheel rood vertoonen (*). Ik telde twintig Pennen in ééne der Wieken, zynde de buitenſte de helft korter dan de naaſtvolgende en de vyfde Slagpen de langſte. Zy hebben haare buitenſte Baarden ter halver langte, naaſt aan den wortel, van een ſchoone roode Wyn kleur; uitgenomen de drie buitenſten en de drie binnenſten, welke zwartachtig zyn, gelykerwys het overige van de Pennen naar 't end toe, de Tippen zelf uitgezonderd, die altemaal Aſchkleurig zyn gezoomd. Vier van de buitenſte Slagpennen zyn ieder met twee witte Vlakken getekend op de inwaardſe Baarden; gelyk in zodanig een Veertje op de Plaat vertoond is: die 'er inwaards naaſt aan volgt heeft ſlegts ééne Vlak, en uitgenomen deeze Vlakken zyn de binnenzydſche Baarden donker. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn zwart. Het Vogeltje heeft drie Vingeren voorwaards en éénen agterwaards geſtrekt. De buitenſte Vinger is, by zyn begin, een weinig aan den middelſten gehecht. De agter-Vinger is ſterk, gelyk in de Kruipers in 't algemeen, om dezelven in 't beklauteren van Muuren en Boomen beter te onderſteunen. Ook zyn de Klaauwen langer dan gewoonlyk.

Dit keurlyke Vogeltje is thans, in den jaare 1762, de eigendom van mynen waarden en verplichtenden Vriend, HENRY BAKER, Lid der Koninglyke Sociteit, die hetzelve, niet lang geleeden, van Turin bekwam, daar men het noemt *Berg-Specht*, en men zegt dat het zeldzaam zy in Piemont. Het was aan den Heer BAKER gezonden door Graaf PERRON, gewezen Miniſter van den Koning van Sardinie aan het Hof van Groot-Brittanje. WILLOUGHBY heeft, in zyne Vogelkunde, bladz. 43. Tab. 23, een zeer lamme en korte beſchryving en ſlegte Afbeelding gegeven van dit Vogeltje, ontleend van onze eerſte moderne Natuurlyke Hiſtoriekundigen, die zeggen, dat men het in Engeland heeft, doch WILLOUGHBY hadt het 'er nooit aangetroffen. Ook geloof ik geenszins, dat het hier als Inboorling of als een Trekvogel voorkome: want in alle myne naſpooringen is het thans beſchreeven Vogeltje het eenigſte dat ik ooit heb gezien. Hierom was ik genegen, hetzelve naauwkeurig af te beelden en te beſchryven, hoewel het getal der Plaaten daar door boven myn voorgeſtelde paal vergroot wordt. Dewyl het my laat in handen kwam, kon het niet op zyn behoorlyke plaats gebragt worden. Het hadt op de Hoppe moeten volgen, als zeer naby komende aan die Soort (†).

PLAAT LII.

De Zwarte Tangara van Guinée (52).

De drie Vogeltjes op deeze Plaat zyn alle naar 't Voorwerp en in de Natuurlyke grootte afgebeeld. De twee bovenſten zyn Graan-eetende Dikbekken, die allerley Zaaden breeken; het onderſte is, zo 't my toeſchynt, een Vogeltje dat op Inſekten aaſt.

De

(*) [In plaats van dit laatſte, van *en de ry der buitenſte* af, ſtaat in de Franſche Vertaaling alleenlyk dit onverſtaanbaare: *les couvertures exterieures rangées près des Ailes ſont fermées.* 't Is zeer te verwonderen, daar men 't Franſch tegenover 't Engelſch geplaatſt heeft, dat daar in zo ſlordig te werk gegaan zy.]

(†) ['t Geſlagt van *Certhia* of Boomkruiper, waar het t'huis gebragt is, volgt by den Heer LINNÆUS ook onmiddelyk op dat der *Upupa* of Hoppe.]

(52) Tangara nigra Guineënſis. EDW. *Av.* 322. T. 362.

De *Zwarte Tangara* heeft een korten dikken Bek, van een witte of lichte Vleeſchkleur, de Neusgaten gedekt met Vedertjes. Dit geheele Vogeltje heeft eene Pluimagie van donker zwarte Vederen, zeer glanzig, met een ſchoonen paarsachtig blaauwen weerſchyn, die echter op de groote Slagpennen der Wieken ontbreekt. Eenige weinige kleine witte Vedertjes zyn doormengd met de binnenſte Dekveders der Wieken. Het heeft twaalf Veders van gelyke langte in de Staart. De Pooten, Voeten en Klaauwen, zyn van maakzel als in de meeſte andere kleine Vogeltjes, en allen van eene witachtige Vleeſchkleur.

De Olyfkleurige of Groenachtige Tangara (*).

Het Vogeltje daar naaſt, dat ik de *Olyfkleurige Tangara* noem, heeft insgelyks een korten dikken Bek, van een donkere Vleeſchkleur. Het voorſte deel des Kops van 't zelve, geheel rondom den Bek en Oogen, de Keel en een gedeelte van den Borſt, zyn zwart. Dit zwart verandert allengs in donker Wit aan den Buik, welke witachtig blyft tot aan de Dekveders onder de Staart, die ingeſlooten. Het agterſte van den Kop en Hals, de Rug, Stuit, Staart en Wieken, zyn van eene groenachtige Olyfkleur, taamelyk donker. De Staart heeft twaalf Veders van gelyke langte. De binnenzyde der Wieken en de onderzyde van de Staart, zyn van een lichte Aſchkleur: de Pooten, Voeten en Klaauwen, donker Vleeſchkleurig.

Het geelbuikig Boomkruipertje (†).

Het onderſte Vogeltje, dat tot de *Boomkruipertjes* behoort, heeft een langen ſcherp gepunten Bek, die een weinig nederwaards geboogen is, van eene zwartachtige of donkere Kleur. De Kop, de bovenzyde van den Hals, de Rug, de bovenzyden der Wieken en Staart, zyn van eene donker bruinachtige Aſchkleur, uitgenomen de tippen der buitenſte Staartvederen en de onder-enden der grootſte Slagpennen, die wit zyn, zo wel als de binnenſte Dekveders en de randen der Wieken. De onderzyden der Slagpennen en Staartpennen zyn van een lichter Aſchkleur dan de bovenzyden. De Keel, Borſt en Buik, zyn geel, 't welk allengs witachtig wordt, aan de Dekvederen beneden de Staart. Het heeft geelachtige Streepen, die van de Neusgaten boven de Oogen loopen in de gedaante van Wenkbraauwen. De Dekveders boven de Staart zyn ook geelachtig. In de Staart heeft het twaalf Veders van gelyke langte. De Pooten en Voeten, taamelyk grof voor zulk een klein Vogeltje, zyn allen donker. Van de Vingeren ſtaan drie voorwaards, één agterwaards.

De *Zwarte Tangara* is my, kortlings geſtorven zynde, toegebragt door een Heer van 't Paleis van St. James, die my verhaalde, dat dezelve, leevende, de eigendom was van haare Majeſteit, de Koningin Charlotta, en dat zy van de Kuſt van Guinée in Afrika afkomſtig ware. De Heer BRISSON heeft, in zyne Vogelkunde, Vol. III. p. 28, een Vogeltje, dat 'er veel naar geleek, beſchreeven, 't welk hy de Zwarte Tangara noemt.

De *Groenachtige Tangara* ontving ik van mynen Vriend, JAMES LEMAN, van Londen,

(*) Tangara viridis ſeu Olivacea, EDW. *Av.* 322. T. 362. f. 2.

(†) Certhia Ventre flavo. EDW. *Av.* p. 323. T. 362. f. 3. Certhia flaveola. *Syſt. Nat.* XII. Gen. 65. Sp. 18. [Vergelyk EDW. *Av.* T. 122. Ons V. DEEL, bladz. 22. T. 17. f. 1.

Londen, die my berigtte, dat deeze ook van de Kuſt van Guinée overgebragt ware. Ik vind ze nergens beſchreeven.

Het *Boomkruipertje* was my geleend door den Boekhandelaar MILLAN, die my met veele Voorwerpen tot dit Werk begunſtigd heeft. Ik acht hetzelve 't Wyfje te zyn van een Vogeltje, bevoorens door my, op Plaat 122, afgebeeld. 't Is het Boomkruipertje van Martinique of het Suikervogeltje van BRISSON: Zie zyn Vogelkunde, Vol. III. p. 611. Tab. 34. f. 5.

EINDE.

KORTE

KORTE INHOUD

DER LAATSTE

TWEE-EN-VYFTIG PLAATEN VAN DIT WERK.

LYST DER VOGELEN, ENZ.

Die afgebeeld en beſchreeven zyn in het

NEGENDE DEEL.

	Tab.	Bl.
Het *zwarte* Aapje *van middelmaatige grootte.*	I.	4
De *groote* Weſtindiſche Raaf *of groote Braſiliaanſche* Pappegaay.	II.	5
De blaauwkoppige *Pappegaay.*	III.	6
De *bruine* Parkiet *of kleine Pappegaay.*	IV.	7
Het Aapje *met de ruighaairige Staart.*	V.	—
De *groote zwarte* Kakatoe.	VI.	8
De *kleine* witte *Kakatoe met een geele Kuif.*	VII.	9
De *graauwe Braſiliaanſche* Klaauwier.	VIII.	—
De *zwart en geele* Aakſter *van Braſil.*	IX.	11
De blaauw en groene *Aakſter.*	X.	12
De groene *Aakſter van* Ceylon.	XI.	—
De zwarte geel gewiekte *Aakſter.*	XII.	13
De *geelkoppige* Spreeuw.	XIII.	14
De kortſtaartige *Aakſter.*	XIV.	15
De *gekuifde* langſtaartige *Aakſter.*	XV.	16
De blaauwe *Ooſtindiſche* Gaay.	XVI.	17
De Zwaluwſtaartige *Ooſtindiſche Gaay.*	XVII.	18
De Braſiliaanſche *Gaay, met een getanden Bek.*	XVIII.	19
De *geelborſtige* Toukan.	XIX.	20
De groene *Toukan, of* Pepervreeter.	XX.	21
De *groene* Koekkoek *met een geelen Buik.*	XXI.	22
De Specht *met roode Kaaken.*	XXII.	—
De geele *Specht met zwarte Vlakken.*	XXIII.	23
De Jacamaciri *van Marcgraaf.*	XXIV.	24
De *gevlakte* Ysvogel.	XXV.	57
De gekuifde *Ysvogel.*	XXVI.	—
De Kalkoen-Faizant.	XXVII.	59
De *groote* gekroonde *Ooſtindiſche* Duif.	XXVIII.	60
De *Duif van 't Eiland* Nikobar.	XXIX.	61
De Mannetjes *paarſch geborſte* Manakyn.	XXX.	62
De Pompadour-*Vogel.*	XXXI.	63
De Shirley-*Vogel.*	XXXII.	64
Een *donkere* Zwaluwſtaartige Kapel *uit China.*	—	—
De *Scharlaken-roode* Moſch of Kardinaal.	XXXIII.	65
De *Europiſche* Page de la Reine *of Koninginne Pagie.*	—	—
De Manakyn *met een witte Keel en Kuif.*	XXXIV.	66
De *rood gekuifde* Kolibriet.	—	—
De *Vogel* Hoppe *genaamd.*	XXXV.	67
De *Surinaamſe* Muurkruiper.	XXXVI.	68
Een *ſierlyke* Zwaluwſtaartige Kapel *uit China.*	—	—

KORTE INHOUD.

	Tab.	Bl.
Het *roodborſtig groene* Boomkruipertje.	XXXVII.	69
Het *groene gevlakte* dito.	—	—
De *zwart en witte* Vliegenvanger.	XXXVIII.	70
De Paradys-Mees.	XXXIX.	—
De zwart en blaauwe *Mees.*	XL.	72
Het *Vogeltje* Sayacu *genaamd.*	XLI.	73
De *geele rood-Kop* Kanarie.	XLII.	74
De *zwarte roodborſtige* Vink.	—	—
De *zwarte of donker-bruine* Moſſchen.	XLIII.	75
De *kleine* Moſch *uit Penſylvanie.*	XLIV.	—
De *geſtreepte* Senegali *uit Ooſtindie.*	—	76
De *geſtippelde* Bengali *uit dito.*	XLV.	77
De *witborſtige* Ooſtindiſche Moſch.	—	—
De *kleine* Ibis *of Egyptiſche Reiger.*	XLVI.	78
Een *zonderlinge* Zee-Polypus.	—	—
Het Spoorwiekig Waterhoen *van Braſil.*	XLVII.	79
De *Vogel genaamd* Zee-Pappegaay.	XLVIII.	80
De Alk *of* Scheermes-Snavel.	—	81
De Lomme *of* Guillemot.	XLIX.	83
De Puffin *van 't Eiland Man.*	—	—
De *rond gekuifde* Eend.	L.	85
De *groote Geneefſche* Duiker.	—	86
Het *geheel groene* Kolibrietje.	—	—
De Muurkruiper *of* Spinnenvanger.	LI.	87
De *zwarte* Tangara van Guinée.	LII.	88
De Olyfkleurige *of groenachtige Tangara.*	—	89
Het *geelbuikig* Boomkruipertje.	—	—

AANTEKENING.

De Liefhebbers gelieven verwittigd te zyn, dat die zo zonderlinge overſtapping der Bladzyden 24 op 57, veroirzaakt is, door een groven misſlag van den Letterzetter, die de Bladzyde der geſchreevene Kopy voor 't vervolg der Bladzyden van 't gedrukte heeft genomen: 't welk men, wegens het afgebroken drukken, by eenige Bladen teffens, onder 't corrigeeren niet opgemerkt heeft.

Als mede, dat de VOORREDE van dit *Negende Deel*, de Vertaaling is der geene, welke EDWARDS geplaatſt heeft voor zyn laatſte Deel, deeze Plaaten en derzelver Beſchryving bevattende: 't welk dienen kan tot opheldering van het onderſte op bladzyde 3, dat anders tegenſtrydig zyn zoude; aangezien dit Vogelen-Werk, wegens de invoeging der Plaaten van CATESBY, rykelyk honderd Plaaten meer, dan dat van EDWARDS alleen, bevat.

ALGE-

ALGEMEEN REGISTER
DER
VOGELEN
EN ANDERE
DIEREN,
DIE AFGEBEELD EN BESCHREEVEN ZYN, IN DE NEGEN DEELEN VAN DIT WERK.

	Deel.	Bl.
A.		
Aakſter (Blaauw en groene).	IX.	12
—— (Braſiliaanſche).	III.	18
—— (Gekuifde Langſtaartige).	IX.	16
—— (Groene) van Ceylon.	IX.	12
—— (Kleine Indiaanſche)	VI.	80
—— (Kortſtaartige).	IX.	16
—— (Zwart en geelbonte).	IV.	95
—— (Zwart en geele) van Braſil.	IX.	11
—— (Zwarte geel gewiekte).	IX.	13
Aap (Groene) van St. Jago.	VII.	12
— (Inkhoorn) van Madagaskar.	VI.	96
— met de Varkens-Staart van Sumatra.	VII.	9
Aapje (klein Leeuw).	VI.	94
—— (klein Zwart).	VI.	95
—— met de ruighaairige Staart.	IX.	7
—— (Zwart) van middelmaatige grootte.	IX.	4
Aarsvoet.	IV.	77
—— (Gehoornde).	V.	44
Acarauna (Gevlakte) van Braſil.	VIII.	24
Adelaar (Gekroonde).	VII.	1
Albatroſs.	IV.	60
Alk.	IX.	81
Arend met de witte Staart.	I.	1
— (Viſch-).	I.	4
— (Witkoppige).	I.	2
B.		
Baltimore-Vogel.	II.	75
Banannen-Vogel (Kleine).	VII.	36
Baſterd-Baltimore Vogel.	II.	76
Beemer.	II.	72
—— (Karoliniſche).	VII.	35
Bengali (Geſtippelde) uit Ooſtindië.	IX.	77
Berg-Moſch, Mannetje en Wyfje.	VIII.	8
Berg-Patrys.	V.	18
Berkhaan (Amerikaanſche).	IV.	93
Berkhoen (Witte).	III.	32
Big (Guineeſche).	VIII.	36
Blaauwſpecht met den Bruinen Kop.	I.	35
—— met den Zwarten Kop.	I.	35
Blaauwvogeltje (Roodbuikig).	I.	34
Bloemzuigertje.	III.	24
Boktorretje (Virginiſch).	VIII.	46
Bonte Specht (Indiaanſche).	VI.	81
Boomkruiper (Zwart en witte).	VIII.	42
Boomkruipertje (Denne).	VII. 15. VIII.	15
—— (Purperkleurig Indiſch).	VIII.	5
—— (Groen gevlakt).	IX.	69
—— (Blaauw) van Surinamen.	I.	32
Boomkruipertje (Klein bruin).	II.	41
—— (Wit).	II.	41
—— (Zwart en blaauw).	VIII.	3
—— (Zwart en geel).	V.	22
—— (Roodborſtig groen).	IX.	69
—— (Zwart, wit en roodbont).	IV.	49
Boſch-Menſch of Sater.	VII.	8
Buffel (Amerikaanſche).	IV.	107
Buffeltje (Ooſtindiſch).	VI.	99
Buizerd (Asgraauwe).	III.	1
—— (Indiaanſche).	I.	10
Butoor (Kanadaſche).	V.	36
—— (Kleine bruine). VII. 13.	VIII.	13
Byën-Eeter (Indiaanſche).	VI.	82
C.		
Calandra.	VIII.	7
Canuts-Vogel. VII. 15.	VIII.	15
Chego.	IV.	98
Cicaden (Ooſtindiſche).	II.	57
Corlieu.	VIII.	48
Cuſco.	VIII.	37
D.		
Dikbek. II. 62.	VI.	86
—— van Malakka.	VIII.	47
Diſtelvink (Amerikaanſche) Mannetje en Wyfje.	VIII.	12
—— (Driekleurige).	II.	69
—— (Geele Amerikaanſche).	II.	68
—— (Groene). V. 28.	VIII.	11
Dodo-Vogel.	VIII.	36
Dominikaan.	V.	27
Duif (Blaauwagtige) met een witten Kop.	I.	40
—— (Bruine dwars geſtreepte).	I.	24
—— (Bruine Ooſtindiſche).	III.	40
—— met Driehoekige Vlakken.	III.	39
—— (Gevlakte Groenlandſche).	II.	77
—— (Groene gevleugelde).	I.	21
—— (groote Gekroonde Ooſtindiſche).	IX.	60
—— (Kleine roode).	V.	18
—— (Langſtaart).	I.	23
—— van 't Eiland Nikobar.	IX.	61
Duiker-Gans (Roodborſtige).	IV.	75
—— (Gekuifde Weſtindiſche).	IV.	78
—— (Ge-öorde) Zwart en wit bonte.	IV.	77
—— (Gevlakte)	V.	45
—— (Groote Geneefſche).	IX.	86
—— (Kleine zwart en witte).	IV.	67

	Deel.	Bl.
Duiker (Roodkeelige).	IV.	79
Duikertje (Bruin).	IV.	73

E.

Eend (Bahamaſche) met een Loodkleurigen Bek.	IV.	76
—— (Breedbekkige Amerikaanſche).	IV.	82
—— (Kleine Buffelskop).	IV.	80
—— (Gekraagde) van Terreneuve.	IV.	82
—— het Wittertje.	IV.	84
—— (Kleine Bruine).	V.	56
—— (Langſtaartige) van Terreneuf.	VIII.	19
—— met een Blaauwen gryzen Kop.	V.	53
—— met een lange puntige Staart.	V.	55
—— (Rond gekuifde).	IX.	85
Eend-Vogel (Groote zwarte).	V.	54
Eidergans (Noordſche).	IV.	80
Ezel (Het Mannetje van den Kaapſen).	VII.	29
—— (Het Wyfje van den Kaapſen).	VII.	30

F.

Faiſant (Braſiliaanſche).	I.	20
—— (Gehoornde) uit Bengale.	V.	14
—— (Goudlakenſe) uit China.	III.	25
—— (Zilverlakenſe Chineeſche) Haan en Hen.	III.	21
Flamingo.	III.	39
—— Bek in Natuurlyke Groote.	III.	41
Fluit-Inſect.	VIII.	26
Francolyn.	VII.	40
—— (De Groote)	V.	37
Fregat-Vogel.	VIII.	50

G.

Gaay (Blaauwe gekuifde).	I.	24
—— (Blaauwe Oostindiſche).	IX.	17
—— (Braſiliaanſche) met den getande Bek.	IX.	19
—— (De Karoliniſche). II. 72.	VII.	35
—— (Zwaluwſtaartige Oostindiſche).	IX.	18
Gans (Blaauw gevlerkte).	V.	52
—— (Bruin gevlakte)	V.	52
—— (Kanadaſche). IV. 74	V.	51
Gattorugine (Indiſche).	VIII.	23
Geelgors (Bruine Amerikaanſche).	IV.	55
Geel-Keel, van Maryland.	VII.	28
Geelvogel.	VI.	84
—— (Zwartkoppige Indiſche).	III.	42
Geitenmelker (Karoliniſche).	I.	13
—— (Kleine),	III.	16
—— (Kleine Amerikaanſche)	IV.	103
Gek (Bruine).	IV.	64
— (Groote).	IV.	62
Gier (Gebaarde).	V.	1
— (Gekapte).	VIII.	32
— (Zwartegekroonde).	VIII.	32
Goudhaantjes (Twee Penſylvaniſche).	VII.	50
Goudplevier (Gevlakte).	V.	40
Goudvink (Groote).	IV.	50
—— (Kanadaſche) Mannetjes en Wyfjes.	V.	23,24
—— (Kleine Bruine).	IV.	51
Goudviſchen (Chineeſche).	VI.	109
Goudwiek (Blaauw gekruinde)	VIII.	35
Goudwiek-Parkiet.	VIII.	35
Granadier.	VI.	76
Grasmosch (Amerikaanſche).	V.	22
—— (Oranjekleurige).	II.	49
—— (Zwarte) met Bonte Wieken.	II.	48
Groenling (Indiaanſche).	IV.	53
—— (Roodkoppige).	I.	35
Groenſpecht met den Aſchgraauwen Kop.	III.	20
Guillemot.	IX.	83
Guineeſche Moſch.	VII.	27

H.

Haagdis (Blaauwe) van Nevis.	VII.	39
—— (Groote gevlakte).	VI.	102
—— (Doorn-Staart) uit Indie.	VI.	89
—— (Groote groene blaauw gevlakte).	VI.	101
—— van Guernſey.	VII.	42
—— (Kleine bruine).	VII.	2
—— (Kleine gevlakte graauwe).	VI.	104
Haas (Javaniſche).	IV.	106
Haay (Gedoornde).	VIII.	30
—— (Jongen van de Bonte).	VIII.	31
Haſelhoen.	III.	32
—— (Bruin gevlakt Mannetje).	V.	17
—— (Bruin gevlakt).	III.	30
—— (Klein) van Aleppo.	VII.	44
—— (Langſtaartig) uit de Hudſons-baay.	V.	15
Haſelmuis.	VIII.	5
Havik (Gevlakte).	I.	5
—— (Kleine).	I.	8
—— met de Zwaluwſtaart.	I.	7
—— (Zwarte).	I.	6
Hennen van de Goudlakenſe Faiſant, uit China.	III.	27
—— van de Paauw-Faiſant uit China.	III.	27
Hert (Groenlandſch).	II.	79
Hoorn-Torren (Twee vreemde).	IV.	93
Hoorn-Uil (Virginiſche).	I.	11
—— (Groote) van Athene.	VII.	7
Hoppe.	IX.	67
—— (Weſtindiſche).	VIII.	3
Huid-Torretje (Zeer klein).	IV.	99

I. J.

Jacamaciri van Markgraaf.	IX.	24
Jacarini.	VIII.	47
Ibis (Kleine).	IX.	78
Ichneumon, uit Ooſtindie.	VI.	98
Inkboorn (Geſtreepte).	VI.	80
—— (Vliegende).	VI.	90
Inkboorntje (Barbaryſch).	VI.	97
Juffertje (Een Fraay Chineeſch).	V.	10
—— van Numidie.	V.	34

K.

Kaauw (Purperkleurige).	I.	19
Kaauwtje (Geheel zwart).	IV.	95
—— (Ooſtindiſch).	I.	26
Kakatoe (Groote).	VI.	59
—— (Groote zwarte).	IX.	8
—— (Kleine witte) met geele Kuif.	IX.	9
Kakkerlak (Amerikaanſche).	IV.	99
—— (Groote).	VIII.	26
—— (Groote Bruine).	IV.	99
Kalkoen-Faiſant.	IX.	59
Kapel (Geel geſtreepte zwart geſtrekte).	IV.	48
— (Geele) met Zilvervlakjes.	VIII.	45
— (Fraaije Chineeſche).	VII.	7
— (Kleine geele).	VIII.	47
— (Wit gevlakte bruine) met roode Stippen.	II.	52
— (Zwarte geſtrekte) met roode Vlakken.	II.	60
Kardinaal.	II.	60
Kat-Uil (Groote witte).	III.	13
—— (Kleine).	VII.	10
Kauris-Vogel.	II.	63
Keerkringvogel. IV. 102.	V.	49
Kernbyter (Blaauwe)	II.	62
—— (Hemelſchblaauwe).	V.	25
—— (Purperkleurige).	II.	64
Kerſenvink.	VI.	86
Kieviet (Indiaanſche) met een zwarte Borſt.	II.	73
Klaauwier (Gekuifde roſſe).	III.	3
—— (Graauwe Braſiliaanſche.	IX.	9
—— (Indiaanſche) met een gegaffelde Staart.	III.	6
—— (Kleinſte).	III.	4
—— (Zwart en witte).	VII.	6
Koekkoek (Bruine gevlakte Indiaanſche).	III.	10
—— (Groene gekuifde Guineeſche).	I.	10
—— (Groene) met een geele Buik.	IX.	22
—— (Groote gevlakte).	III.	7
—— uit Karolina.	I.	14
—— (Zwarte Indiaanſche).	III.	9
Koet-Plevier (Bruine) Man.	V.	42
—— (Roode).	V.	41
—— een zoort van Snep.	VIII.	49
Kolibrietje.	III.	24
—— (Geheel groen).	IX.	86
—— (Groen en Blaauw).	II.	55
—— (Groen) met een zwarten Buik.	II.	57
—— (Groenkeelig).	VIII.	5
—— (Groen Langſtaart).	II.	52
—— (Klein Gekuifd).	II.	58

	Deel.	Bl.
Kolibrietje (Kleinſt).	IV.	92
—— (Klein Oranjekleurig).	II.	51
—— (Lang Geſtaart rood).	II.	51
—— (Lang Geſtaart) met een Zwarten Kop.	II.	53
—— (Roodborſtig).	II. 59 VIII.	5
—— (Rood Gekuifd).	IX.	66
—— met een witte Buik.	II.	55
—— (Witſtaartig).	VII.	52
Korallyn, van gedaante als Haring-Graaten.	VIII.	27
Kraanvogel (Bruine) van Kanada.	V.	33
—— (Gekroonde Afrikaanſche).	VI.	91
—— (Groote Indiaanſche).	II.	70
—— (Witte Amerikaanſche).	III.	43
—— (Witte) van de Hudſons-Baay.	V.	32
Krab (Haairige).	VIII.	27
Krekel (Gedoornde).	VIII.	26
Kriel-Moſch (Zwart en geele).	VIII.	10
Kriel-Taling (Gekapte) uit China.	IV.	87
Kruisbekken, (Mannetje en Wyfje).	VIII.	44
Kuif Gaay (Blaauwe) van Karolina.	VII.	32
Kwartel (Chineeſche).	VII.	41

L.

Land-Schildpad (Afrikaanſche).	VI.	103
—— —— van Karolina.	VI.	104
Lantaarndraager (Chineeſche).	V.	20
Leeuwrik.	VIII.	7
—— (Geelkeelige)	II.	51
—— Groote Amerikaanſche).	II.	53
—— (Penſylvaniſche).	VIII.	39
Lintbandige Viſch.	VI.	110
Lomme, een Groenlandſche Vogel. IV. 79.	V.	45
	IX.	83
Lory (Langſtaartige Scharlakenroode).	VI.	71
—— (Scharlakenroode).	VI.	70
—— (Zwartgekapte).	VI.	68
—— —— —— tweede Soort.	VI.	69
Lory-Parkiet.	VI.	72
Luyaard. Een Dier dus genaamd.	VIII.	52
Lyſter (Alderkleinſte)	II.	50
—— (Bruine Bengaalſche).	VI.	83
—— (Geelborſtige).	II.	78
—— (Goudkoppige).	VII.	48
—— (Graauwe lang Geſtaarte).	II.	44
—— (Kleine).	VIII.	38
—— met roode Pooten.	II.	49
—— (Roode).	II.	46

M.

Manakyn (Blaauwe).	VIII.	2
—— met een Blaauwe Rug.	VIII.	1
—— (Goudgeele).	IV.	52
—— (Paarſch geborſte).	IX.	62
—— met een Witte keel en Kuif.	IX.	66
—— (Rood en Zwarte).	VIII.	1
—— (Wit en Zwart koppige).	VII.	56
Mango Viſch.	VI.	108
Marmeldier (Amerikaanſch).	IV.	90
Mees (Bahamaſche).	III.	14
—— (Blaauwe) met de purpere Borst.	VII.	34
—— (Geelachtige Dennen).	III.	18
—— (Geelkeelige Amerikaanſche).	III.	19
—— (Geele) van Karolina.	III.	21
—— met de Geele Stuit.	III.	13
—— (Gekuifde).	III.	11
—— (Gevlakte groene).	VIII.	2
—— (Goudkleurige).	VIII.	2
—— (Paradys-).	IX.	70
—— (Zwart en Blaauwe).	IX.	72
—— (Zwart gekapte).	III.	16
—— (Zwarte) met een Goudkleurige Kop.	I.	32
Meeuw (Kleine) met Pypachtige Neusgaaten.	IV.	102
—— (lachende).	IV.	68
Menſchen-Eeter. Vogel dus genaamd.	I.	10
Mérel (Blaauwe).	I.	27
—— (Roodborſtige).	VIII.	6
—— (Rooſenroode).	I.	30
—— (Vleeſchkleurige).	I.	30
Mieren-Eeter (Kleine).	VII.	20
Mino of *Minor*, groot en kleine.	I.	26
Moeras-Havik.	VIII.	33
Mol (Gevlakte).	VIII.	7
Mornel van Kanada.	V.	40
Moſch (Bruine).	II.	55
—— (Bruine Indiaanſche) met het Lyf geſprenkeld.	II.	63
—— (Chineeſche) het Mannetje met het Wyfje.	II.	67
—— (Eenzaame).	I.	27
—— (Geelkoppige) van Bengale.	VI.	88
—— (Guineeſſche).	I.	8
—— (Kleine) uit Penſylvanie.	IX.	76
—— (Langſtaartige).	VIII.	9
—— van Braſil.	VIII.	10
—— (Scharlaken-roode).	IX.	65
—— (Witborſtige Ooſt-Indiſche).	IX.	77
—— (Witkeelige).	VIII.	45
—— (Zwarte) met roode Oogen.	II.	54
Moſch-Parkiet (Groen en Blaauwe).	VII.	23
Moſchje (Bahamaaſch.	II.	59
—— (Klein Graauw).	II.	56
Moſſchen (Zwarte).	IX.	75
Muurkruiper.	IX.	87
—— (Surinaamſche).	IX.	68

N.

Nagtegaal (Amerikaanſe).	V.	20
Nagt-Uil (Virginiſche).	III.	12
Nootekraaker.	VII.	33

O.

Oeſtervreeter.	IV.	59
Olyphant.	VII.	23
Onweersvogel (Groote Zwarte).	IV.	63
—— (Kleine).	IV.	66
—— (Wit en Zwart gevlakte).	IV.	65
Ortolaan (Karoliniſche).	I.	22

P.

Paauw-Faiſant (Chineeſche).	III.	23
Paauw-Oog-Kapel (Blaauwvlakkige Chineeſche).	II.	58
—— —— (Bonte Chineeſche).	II.	41
—— —— (Bruine Chineeſche).	VIII.	39
—— —— (Chineeſche).	IV.	54
Paauwies (Kuraſſauſche).	VIII.	37
Padda het Mannetje.	II.	65
Pagetje (Dubbeld geſtaart blaauw).	IV.	49
Pagie (Donkere geelgeſtreepte) uit Noord-America.	II.	54
Pagies (Zwarte Weſt-Indiſche).	VI.	107
Pappegaay (Aſchgraauwe en roode).	VI.	62
—— (Blaauwkoppige). VIII. 34.	IX.	6
—— (Braſiliaanſche).	IX.	5
—— (Donkere).	VI.	66
—— (Duitſche).	V.	5
—— (Europiſche).	V.	5
—— (Geringde).	VIII.	34
—— (Groene Braſiliaanſche). VI. 60.	VII.	11
—— (Groene) uit Karolina.	I.	17
—— (Groote groene Weſtindiſche).	VI.	61
—— (Kleine).	IX.	7
—— (Kleiner Groene).	VI.	63
—— (Kleine Witborſtige).	VI.	68
—— (Zwarte) van Madagaskar.	I.	7
—— met een Valks-Kop.	VI.	64
—— (Witk oppige).	VI.	65
—— (Zeer kleine groene).	VI.	67
Paradys-Moſch (Roodkoppige).	VI.	78
Paradys-Papegaay, uit Kuba.	I.	16
Paradys-Vogel.	V.	6
—— —— (Aakſteragtige).	V.	10
—— —— (Goudgeele).	V.	9
Paradys-Vogelen (De Koning der).	V.	8
Parkiet (Bruine).	IX.	7
—— (Bruinkeelige).	VI.	75
—— (Goudkruinige).	VII.	22
—— (Groene) met geele Wangen.	VII.	21
—— (Kleine, rood gewiekte).	VII.	26
—— (Kleinſte, groene en roode Indiaanſche.).	I.	8
—— (Lang geſtaarte groene).	VI.	73
—— (Rood en blaauwkoppige).	VI.	74
—— (Roodborſtige).	VII.	17
Parkietje (Klein) of Guineeſche Moſch.	VII.	27

	Deel.	Bl.
Patrys (Amerikaanſche).	IV.	100
—— (Roodpootige) uit Barbarie.	III.	29
Pellikaan (Amerikaanſche).	IV.	52. 71
—— (Witte).	IV.	69
Penguyn.	II.	75
—— met zwarte Voeten.	IV.	73
—— (Noordſe).	V.	46
Pepervreeter.	III. 18. IX.	21
Pieterſelie-Beeſtje, het Mannetje.	V.	25
Plevier met geſpoorde Wieken.	VIII.	19
—— (Schreeuwende).	III.	36
Poelſnep (Roodborſtige).	V.	38
—— van Amerika.	V.	37
—— (Witte) van Kanada.	V.	39
Pompadour-Vogel.	IX.	63
Poule Sultane.	IV.	58
Puffin van 't Eiland Man.	IX.	83

R.

Raaf (Blaauw en Geele Weſt-Indiſche).	VI.	58
—— (Groene Weſt-Indiſche).	IX.	5
—— Rood en Blaauwe Weſt-Indiſche.	VI.	57
Ral (Bruine).	III.	34
Reiger (Bahamaſche).	III.	39
—— (Egyptiſche).	IX.	78
—— (Blaauwe) van Karolina.	IV.	46
—— (Kleine Witte) van Karolina.	IV.	47
—— (Grootſte Amerikaanſche gekuifde).	IV.	98
—— (Bek van den Egyptiſchen)	IV.	91
—— (Graauwe) van Noord-America.	V.	35
Remora of *Zuigerviſch.*	VI.	111
Rendier.	II.	79
Rhinoceros.	VII.	24
Rietvogels.	VIII.	33
Ring-Parkiet (Roozekleurig gekapte).	VII.	18
Ring-Valk van Kanada.	V.	2
Roerdomp.	V.	36
—— (Amerikaanſche)	IV.	49
—— (Gekuifde Amerikaanſche)	IV.	48
—— (Kleinſte).	IV.	51
Roodbeen (Witte)	V.	39
Roodborſtje (Allerfierlyk groen).	V.	21
—— (Blaauw).	I. 37 II.	73
Roodkop (Geele) van Penſylvanie.	VII.	52
—— Kanarie (Geele).	IX.	74
Roodſtaart van Bengaale.	VI.	88
Roodſtaartje (Amerikaanſche).	III.	28
—— (Blaauwkeelig)	II.	45
—— (Graauw) met een Zwarte Keel.	II.	46
—— (Klein Amerikaanſch).	IV.	47
—— (Klein Zwart).	III.	30
Roodvogel (Gekuifde).	II.	60
—— (Surinaamſche).	II.	62
Ryſtvogel.	I.	22
—— (Chineeſche)	II.	65
—— —— het Wyfje.	II.	66

S.

Sater of *Boſch-Menſch.*	VII.	8
Satyn-Kapel (Baſterd).	V.	23
Sayacu-Vogeltje.	IX.	73
Scheermes-Snavel.	IX.	81
Scherminkel.	VIII.	30
Schildpad-Kapel (Chineeſche) die gevlakt is.	VIII.	41
Schildpad (Kleine Moeras-).	VIII.	29
Schirley-Vogel.	IX.	64
Schol-Aakſter.	IV	59
Schyf-Taling (Bonte Amerikaanſche)	IV.	80
Senegali (Geſtreepte) uit Ooſtindie.	IX.	76
Slang met twee Koppen.	VI.	107
Sluipweſp (Blaauwe).	IV.	96
Smient (Roodbekkige).	VI.	93
—— (Roſſe) met een Zwarten Bek.	VI.	91
Smirrel.	V.	2
Snebben (Vier) van zeer weinig bekende Vogelen.	VIII.	21
Sneeuw-Vogel van de Hudſons Baay.	V.	26
—— —— van Noord-America.	II.	57
Specht (Drie Vingerige).	V	11
—— (Bonte) met Vergulde Wieken.	I.	28
—— (Geele) met Zwarte Vlakken.	IX.	23
—— (Groote Zwarte) met een Witte Bek en roode Kuif.	I.	25
—— (Haairige).	I.	30
Specht (Kleine gevlakte)	I.	33
—— met een geheel rooden Kop.	I.	31
—— met het geele Lyf.	I.	33
—— met het roode Lyf.	I.	29
—— met roode Kaaken.	IX.	22
—— van Jamaika.	VII.	37
—— (Zwarte Roodkoppige).	I.	27
Sperwer (Duiven-).	I.	6
Spinnenvanger.	IX.	87
Spoorviſch.	VIII.	23
Spotter.	V.	52
Spot-Vogel (Kleine).	IV.	45
Spreeuw (Bruine witte) van Bengale.	VI.	86
—— (Chineeſche Zwarte)	I.	29
—— (Geele Bengaalſche).	VI.	85
—— (Geelkoppige).	IX.	14
—— (Zwarte) met Roode Wieken.	I.	20
Springmuis (Egyptiſche).	VII.	19
Sprinkhaan (Groote bruine).	VI.	108
—— (Scharlakenkleurige).	I.	34
Steenbyter.	VI.	86
Stekelvarken uit de Hudſons-Baay.	II.	79
Strandlooper (Gevlakte).	VII. 15. VIII.	15
—— met Voeten als een Koet.	II.	71
—— (Yzergraauwe).	VIII.	49
Strontjaager Mannetje en Wyfje.	V.	47, 48

T.

Taaling (Blaauw Gevlakte Amerikaanſche).	IV.	87
—— (Graauwe) van Karolina.	IV.	85
Tangara (Zwarte) van Guinee.	IX.	88
Tolk, een Vogel.	V.	40
Tor (Ooſtindiſche Gehoornde).	II.	64
Torretje (Geelſchildig).	IV.	99
Tortelduif van Karolina.	I.	38
Tortel-Duifje (Klein geſprenkeld).	II.	42
Toukan.	III.	18
—— (Geelborſtige).	IX.	20
—— (Groene).	IX.	21
—— (Roodbekkige).	VII.	31
Trap-Gans (Arabiſche).	I.	18
—— (Ooſtindiſche).	VII.	46
—— (Kleine).	VII.	47
—— Mannetjes.	III.	34
—— Wyfjes.	III.	36
Trek-Duif van Karolina.	I.	36
Trek-Lyſter (Karoliniſche).	II.	47

U.

Uil (Kleine Valken-).	III.	15

V.

Valk (Blaauwe).	VII.	2
—— (Zwarte).	I.	6
Valkje (Klein) van Bengale.	V.	4
Veldhoen (Penſylvaniſche gekraagde).	VII.	42
Verkeerd-Snavel.	IV.	70
Vink (Aſchgraauwe).	VI.	77
—— (Bahamaſche).	II.	67
—— (Blaauwbuikige).	V.	31
—— (Driekleurige Mexikaanſche).	V.	30
—— (Gekraagde).	VIII.	11
—— (Geſchilderde) Mannetje en Wyfje.	VIII.	12
—— (Purperkleurige).	II.	65
—— (Rood en Blaauwe Braſiliaanſche).	VI.	90
—— (Zwarte roodborſtige).	IX.	74
Vink-Mees (Amerikaanſche).	III.	23
Viſch (Gehoornde).	VIII.	25
Viſchje (Chineeſch).	VIII.	50
Vlasvink (Blaauwe Mexikaanſche).	II.	71
—— (Bruine).	VIII.	9
—— (Mexikaanſche) met een geele Kop.	II.	68
Vlasvinken (Tweederlei) van Angola.	V.	29
Vledermuis (Groote) van Madagaskar.	VI.	79
Vledermuizen (Kleine).	VI.	100
Vliegende Viſch.	VI.	111
Vliegenvanger (Blaauwe).	VII.	48
—— (Geelſtaartige en gevlakte geele).	VII.	52
—— (Gekuifde) met een geelen Buik.	III.	3
—— (Goud-gewiekte).	VIII.	41
—— (Goudkruinige) Mannetje en Wyfje.	VIII.	40
—— (Graauw en geele).	VIII.	2

	Deel.	Bl.
Vliegenvanger (Groene Blaauwkoppige).	I.	39
——— (Groene Indiaanſche)	IV.	46
——— (Groene) met den Zwarte Kop.	I.	39
——— (Kleine blaauw graauwe) Mannetje en Wyfje.	VIII.	43
——— (Kleine Bruine).	III.	6
——— met de Geele Stuit.	VII.	51
——— (Olyfkleurige).	VII.	49
——— (Roode).	III.	10
——— (Rood Geſtreepte).	III.	8
——— (Roodkeelige) Mannetje en Wyfje.	VIII.	43
——— (Rood Oogige).	III.	7
——— (Zwarte).	III.	5
——— (Zwart gekeelde groene).	VIII.	42
——— (Zwart gekruinde).	III.	27
——— (Zwart en Witte).	IX.	70
Vloo (Zeer kleine Amerikaanſche).	IV.	98

W.

Walvis-Pok met Polypen.	VIII.	27
Wandelend Blad.	VII.	54
Waterhaagdis.	VII.	55
Waterhen (Kleinſte).	VIII.	17
Waterhoen met Geſpoorde Wieken.	II.	74
——— (Kleine Amerikaanſche).	V.	43
——— (Spoorwiekige) van Braſil.	IX.	79
Water-Kwikſtaart (Aſchgraauwe).	VII.	55
——— ——— Geele).	VII.	53
Water-Rall (Amerikaanſche).	VIII.	18
Water-Salamander (Amerikaanſche).	IV.	98
Waterſnyder.	IV.	70
Weeuwtje.	IV.	56
Weſp (Groote Baſterd).	IV.	102
Whip-Poor-Will. Een Vogeltje. III. 16.	IV.	104
Wielewaal.	VI.	84
——— (Roode).	II.	62
Winterkoningje (Geel).	VIII.	17
——— ——— (Gekuifd).	IV.	102
Witje (Bruin gevlakt Chineeſch).	II.	56
——— (Groot, Rood geſtipt Chineeſch).	V.	29
Wolfbeer (Amerikaanſche).	IV.	89
Worm-Eeter van Penſylvanie.	VIII.	46
Wouwouwen (Koning der).	I.	2
Wulp (Bruine Amerikaanſche).	IV.	56
——— (Kleine).	VIII.	48
——— (Roode Amerikaanſche).	IV.	58
——— (Witte Amerikaanſche).	IV.	54

Y.

Ysvogel (Amerikaanſche).	V.	13
——— (Gekuifde).	IX.	57
——— (Gevlakte).	IX.	57
——— (Groote Africaanſche).	I.	12
——— (Kleine Indiaanſche)	I.	16
——— met een gevorkte Staart.	I.	15
——— (Weſt-Indiſche).	III.	31
——— (Zwart en Witbonte).	I.	13
Ysvogeltje (Groene en Oranjekleurig).	VII.	39

Z.

Zee-Hond (Jongen van de Groote).	VIII.	31
Zee-Knorhaan.	VIII.	25
Zee-Leeuwrik.	III.	38
Zee-Mornel.	III.	38
Zee-Pappegaay.	IX.	80
Zee-Polypus (Een Zonderlinge).	IX.	78
Zee-Schilpad.	VI.	105
Zee-Slak (De).	VIII.	27
Zee-Vledermuis.	VIII.	24
Zee-Zwaluw met den Witten Kop.	IV.	67
Zegellak-Bek.	VI.	78
Zomer-Eend (Gekuifde) van Catesby.	IV.	86
——— (Gekuifde) van Karolina.	IV.	83
Zomer-Vogel (Roode).	VII.	33
Zuigvisch of *Remora.*	VI.	111
Zwaan (Wilde).	V.	47
Zwaluw (Amerikaanſche) met eene Stekelige Staart.	IV.	97
Zwaluw (Groote Strand).	II.	43
——— (Purperkleurige).	III.	2
——— (Purpere) van Kanada.	V.	19

Der Schwarze Aff von mittelmäßiger Größe.

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

Simia nigra magnitudinis, mediæ.

Le Singe noir de moyenne grosseur.

Der Große grüne Brasilianische Papagey.

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

Psittacus magnus viridis, N°. 2. *IX^ter Theil.* Le Gros Arras Vert

Der Blaü Köpfige Pappagey.

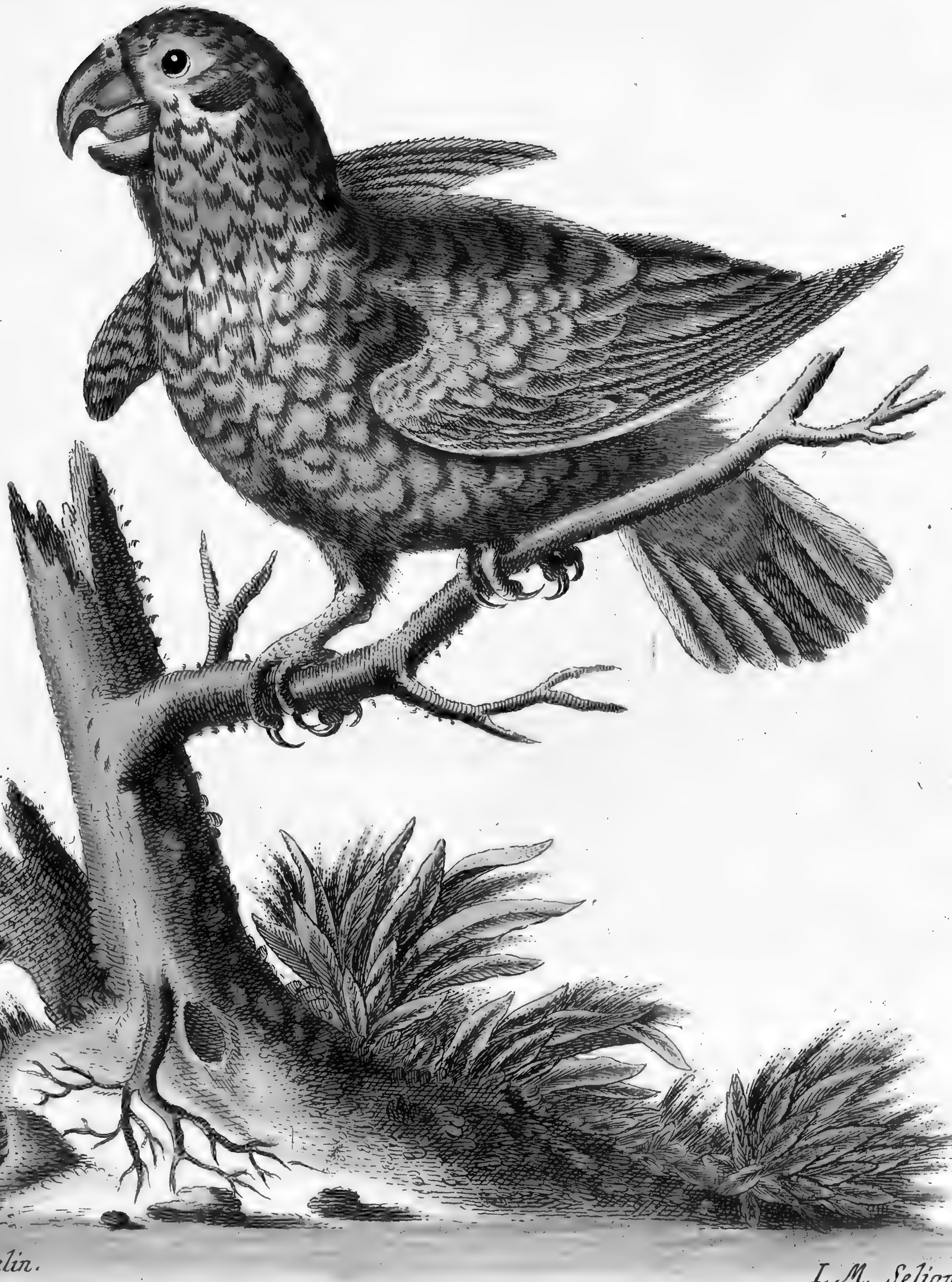

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac Caes. Majestatis.

№ 3. *IX^ter Theil.*

Psittacus capite cœruleo. Le Perroquet à tete bleue.

Der Kleine Schwärtzliche Pappagey.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

No. 4. IX^ter Theil.

Psittacus parvus Fuscus — Le petit Perroquet noiratre

Der Aff mit dem Büschharigen Schwantz.

Tab. V.

G. Edward ad viv. del.

I. M. Seligmann excudit.

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 5. IX^ter Theil.

Simia caudâ comatâ.

Le Singe à Queuë Touffuë

Der Große Schwartze Cacatúa.

Tab. VI.

G. Edward ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Nº. 6. *IX^ter Theil.*

Psittacus cristatus magnus niger. Le Grand, Cacatua Noir.

Der Kleine Weiße Cacatûa mit einen Gelben Federbûsch.

G. Edward ad viv. del.

I.M. Seligmann excudit

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Nº. 7 *IX^ter Theil*

Psittacus minor albus cristâ flavâ.

Le Petit Cacatua Blanc à Crete jaune.

Die graûe Brasilianische Aelster, und die Sinesische Motte

G. Edward ad. viv. del.

I. M. Seligmann excudit

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis

Nº. 8. IX^ter Theil.

Pica grisea Brasiliensis, &c.

La Pie Grise de Bresil, &c.

Die Schwarze und Gelbe Brasilianische Dohle.

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

No. 9. IX^ter Theil.

Pica nigra et flava Brasilienſis. La Pic noire et jaune du Breſil.

Die Blaŭ ŭnd Grüne Dohle.

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

N°. *10. IX^ter Theil.*

Pica cærulea et viridis. La Pic bleue et verte

Die Grüne Aelster von der Insül Ceylon.

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestat.

No. 11. IX^ter Theil.

Pica viridis Insulæ Ceylon.

La Pie verte de l'Isle de Ceylon

Die Aelſter mit gelben Flügeln und die Große Heuſchrecke.

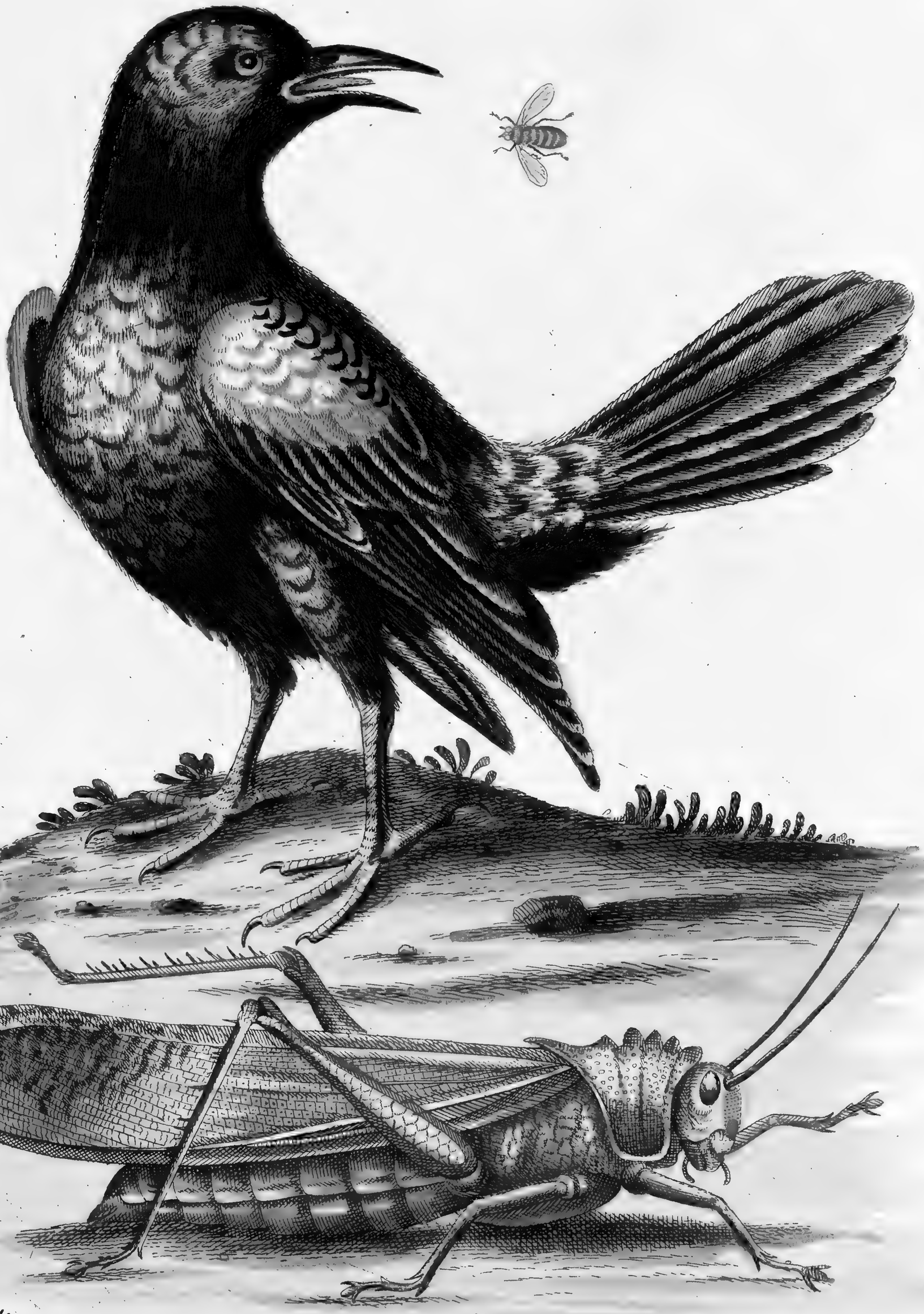

G. Edwards ad viv. delin. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. *12. IX^ter Theil.*

Pica alis flavis,
et Locuſta maxima.

La Pie aux ailes jaunes,
et la grande Sauterelle.

Der gelbköpfigte Staar, und der Hagapfelbaum.

G. Edward ad viv. del. *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 13. IX^ter Theil.

Sturnus capite flavo, &c. L' Etourneau à tete jaune, &c.

Tab. XIV.

Die Aelster mit kürzem Schwanz ünd der Rhinoceros Käfer

G. Edward ad viv. delin. *I.M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes Majestatis.

No. 14. IXter Theil.

Pica caudâ brevi.

La Pie à la courte queüe &c.

Die Aelster mit einem Schopf und langen Schwanz.

G. Edward ad viv. delin. *I.M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

No. 15. IX^ter Theil.

Pica cristata caudâ longâ. La Pie hupée à longue queiie.

Der blaûe Oſtindiſche Heher.

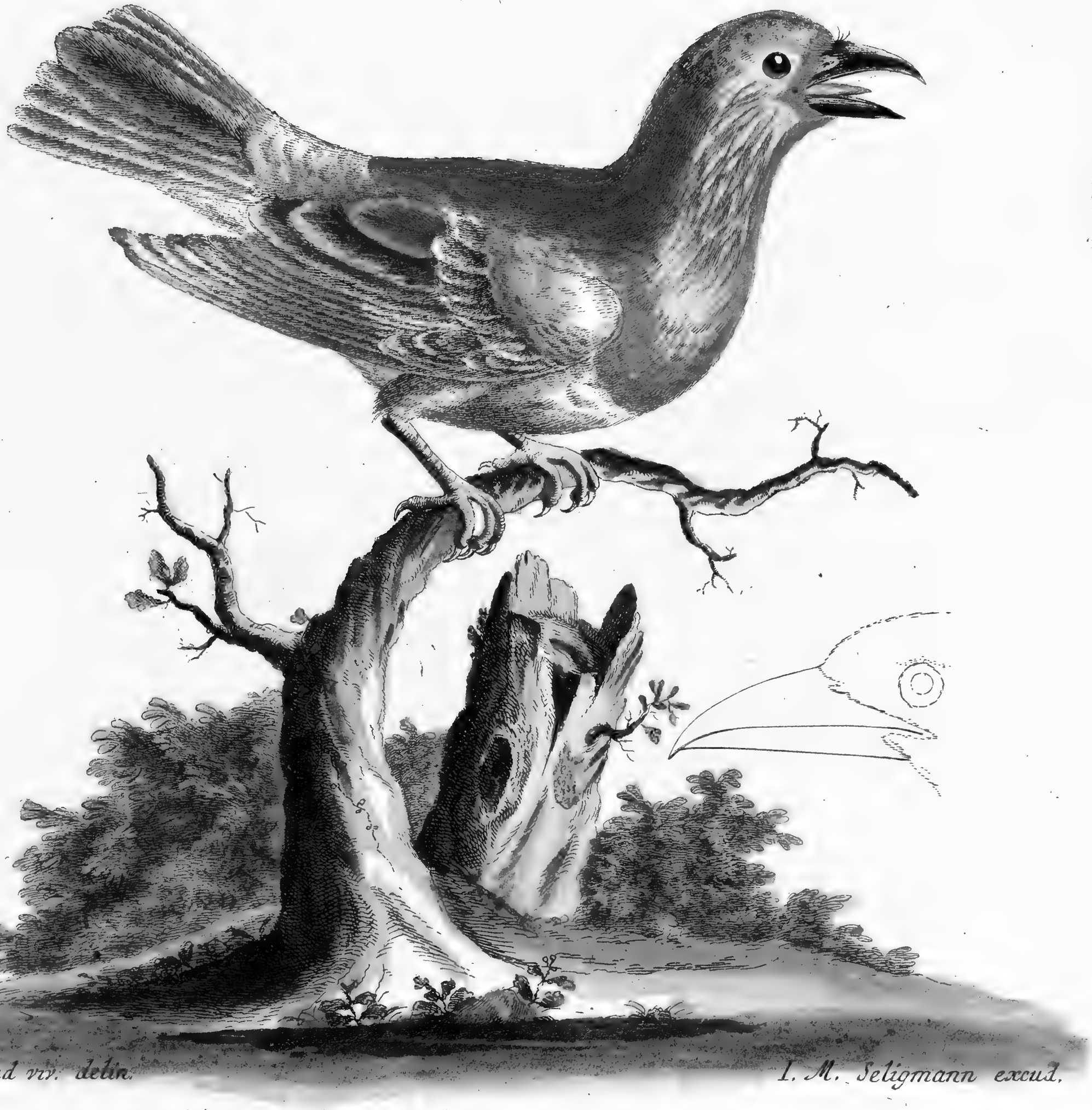

G. Edward ad viv. delin. *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majeſt.
No. 16. IX^ter Theil.

Garrulus cæruleas Indicus.

Le Geai bleu des Indes Orientales.

Tab. XVII.

Der Indianische Mandel-Heher mit einem Schwalbenschwanz.

G. Edvard ad viv. delin.

I. M. Seligmann excud

Cum Priv. Sac. Caes Majest.

Garrulus Argentoratensis caudâ longâ.

Le Rollier des Indes à queüe d'Hirondelle.

Der Brasilianische Mandel-Heher mit gezacktem Schnabel

Tab. XVIII.

G. Edwards d. Lviv del.

I. M. Seligmann excud

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 18. IX^ter Theil.

Garrulus Brasiliensis rostro serrato.

Le Rollier au bec edentelé du Bresil.

Der Tucan mit gelber Brust.

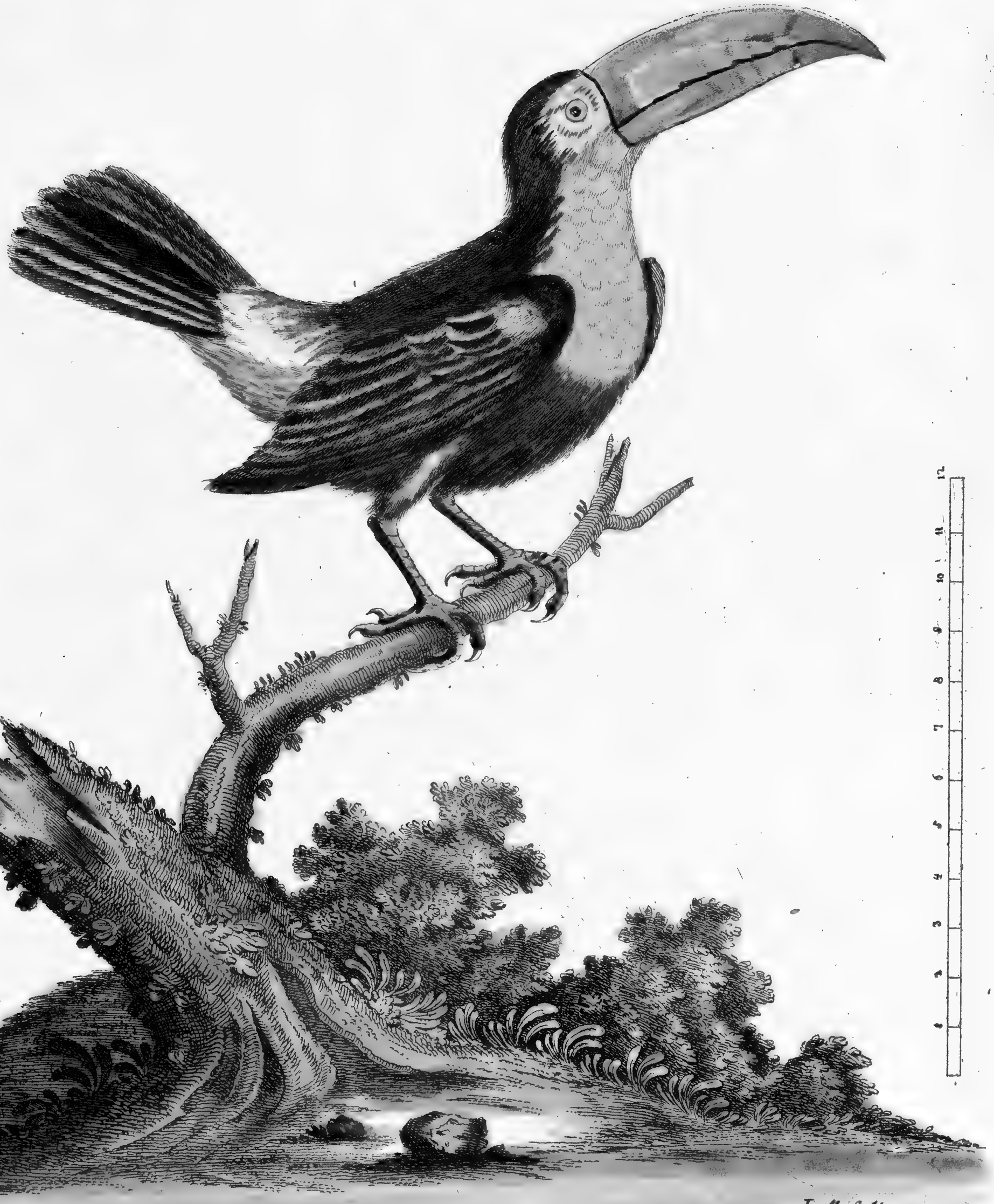

G. Edward ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Toucan pectore flavo

Le Toucan à gorge jaune

Der grüne Tucan.

G. Edward ad viv del. *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 20. IX^ter Theil.

Toucan viridis.

Le Toucan verd.

Der Grüne Kückgück mit gelben Bauch.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 21. *IX^ter Theil.*

Cucullus viridis ventre flavo. .

Le Coucou vert au ventre jaune.

Der Rothbackige Specht oder Zaûmhäcker.

G. Edwards ad viv. del. *I M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 22. IX^ter Theil.

Picus genis rubris.

Le Piverd ou Grimpereau à rougejoue.

Der Gelbe Specht oder Baümhäcker mit schwarzen Flecken.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 23. *IX^ter Theil.*

Picus flavus maculis nigris.

Le Piverd ou Grimpereau jaune avec des taches noires.

Der Jacamaciri des Margraf.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann excudit.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

N°. 24. IX^ter Theil.

Jacamaciri Marcgravii.

Le Jacamaciri de Marcgrave

Der sprenglichte Liß-Vogel und die *Cicade* ein Insect.

G. Edwards ad viv. del — *I. M. Seligmann excud.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Halcyon maculata.

Le Martin Pecheur Tacheté &c.

Der Liß-Vogel mit einen Schopf
und der Pflanzen artige Wespe.

Tab XXVI.

G. Edwards ad viv. del.

I. M. Seligmann excud.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Halcyon criſtata.

Nº. 26. IX.ter Theil.

Le Martin Pecheur
Hupé.

Der Hahnen Fasan eine vermischte Gattung.

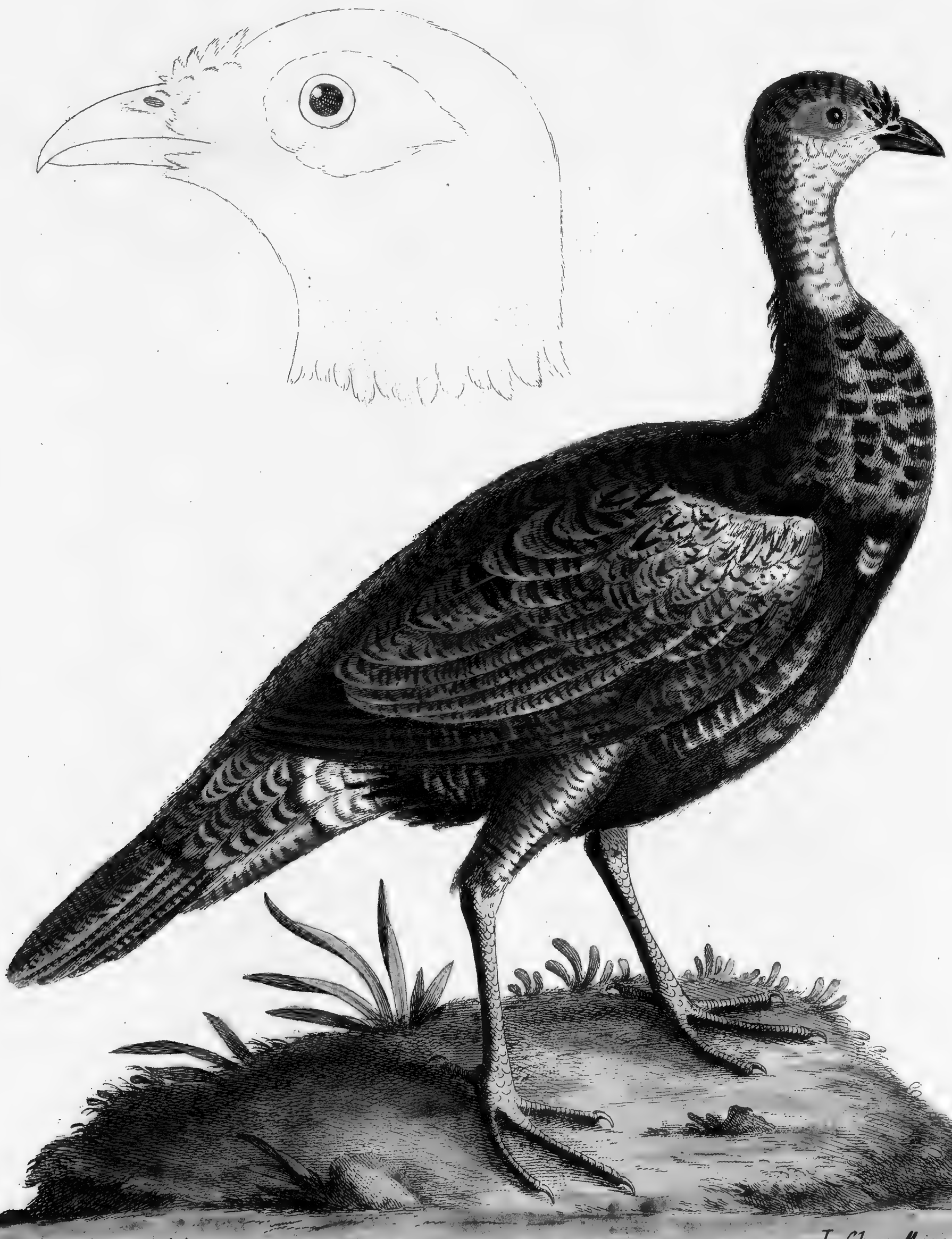

G. Edwards ad viv. del.

Avis quædam ſpecici mixtæ, ex Gallo Indico et Phaſiano natæ.

C. P. S. C. M.
I. M. Seligmann exc.
Nº 27. IX^ter Theil.

I. Ch. v. Mayr Iunior ſculp.

le Phaiſan Dindon, Eſpece melée.

Der Große Indianische Taûbn mit einer Krone.

G. Edwards ad. viv. del. *I. M. Seligmann exc.*

Columba magna cristata Indica.

C. P. S. C. Maj.
No. 28. IX.ter Theil.

Le gros Pigeon Couronné des Indes.

Tab. XXIX.

Die Taube von der Insul Nicobar.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann exc.*

C. Priv. S. Caes. Majest.

N°. 29. IX^ter Theil

Columba Insulæ Nicobar.

Le Pigeon de l'Isle de Nicobar.

Der Manakin mit Purpurfarber Brust, und der Englische schwarz und gelbe Schmetterling.

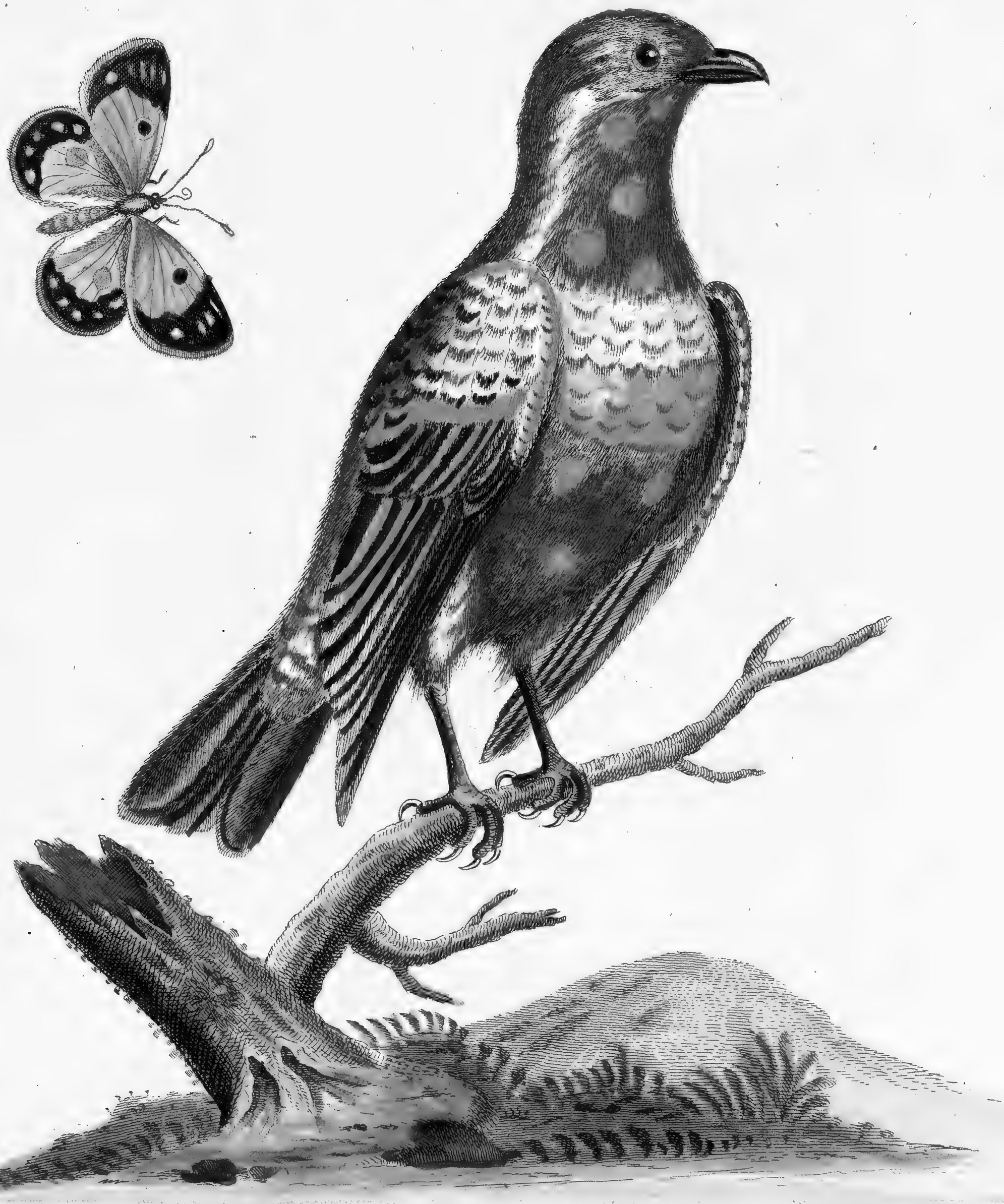

G. Edwards adviv. del. *Cum Priv. Sac. Caes. Majest.* *I. M. Seligmann excud.*

Manacus mas pectore purpureo. Nº 30. IXter Theil Le Manakin à gorge pourpré, &c.

Der Pompadour.

Tab. XXXI.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Pompadour. N°. 31. *IX^ter Theil.* La Pompadour.

Der Shirleÿ. ând der Schmetterling mit dem Schwalbenschwanz. Tab. XXXII.

G. Edwards ad viv. del.

Cum Priv. Sac. C. Majestatis

I. M. Steigmann excud.

Shirleius.

N° 32. IX^ter Theil

Le Shirlée, &c.

Der Scharlach Sperling, und der gelbe Schmetterling mit dem Schwalbenschwanz.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Passer ruber. N°. 33. IX^ter Theil. Le Moineau ecarlat, &c.

Der Manakin mit dem weißem Gesicht, und der Kolibri mit dem Rubinfarben Schopf.

Tab. XXXIV.

G. Edwards ad viv. del. *C. P. S. C. M.* *I. M. Seligmann exc.*

No 34. IX^ter Theil.

Manacus facie rubro, et
Mellisuga cristâ rubeâ.

Le Manakin au visage blanc, et le Colibri
à crete couleur de rubi.

Der Wiedehopf.

Tab. XXXV.

G. Edwards ad viv. del.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

L. M. Seligmann exc.

No. 35. IX^ter Theil.

Upupa.

La Huppe.

Der Surinamische Mauerspecht und der große schwarze Schmetterling mit dem Schwalbenschwanz.

Tab. XXXVI.

G. Edwards ad viv. del.

I. M. Seligmann exc.

Picus Surinamensis.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

No. 36. IX^ter Theil.

Le Grimpereau de muraille de Surinam, &c.

Der grüne Baümläüfer mit rother Brüst, ünd der grüne gefleckte Baümläüfer. Tab. XXXVII.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Nº. 37. IX^ter Theil.

Picus viridis pectore rubro,
Picus viridis maculatus.

Le Grimpereau vert à la gorge rouge,
et le Grimpereau vert tacheté, &c.

Der schwarz und weiße Fliegenschnäpper u. der ganz grüne Baumläufer.

Tab. XXXVIII.

G. Edwards ad viv. del.

I. M. Seeligmann exc.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Columba cristata magna Indica.

№ 38. *IX^ter Theil.*

La Moucherola noire et blanche et le Grimpereau tout vert.

Die Paradieß-Meiße.

Tab. XXXIX.

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

Parus Paradisiacus. Nº. 39. IX^ter Theil. La Mesange du Paradis &c.

Die schwarz und blaüe Meiße.

G. Edwards adviv. del. *I. M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes Majest.

No. 40. IX^ter Theil.

Picus niger et cæruleus.

La Mesange noire et bleue &c.

Der Sayacú, und der Güira Güacúberaba des Markgraf. Tab. XLI.

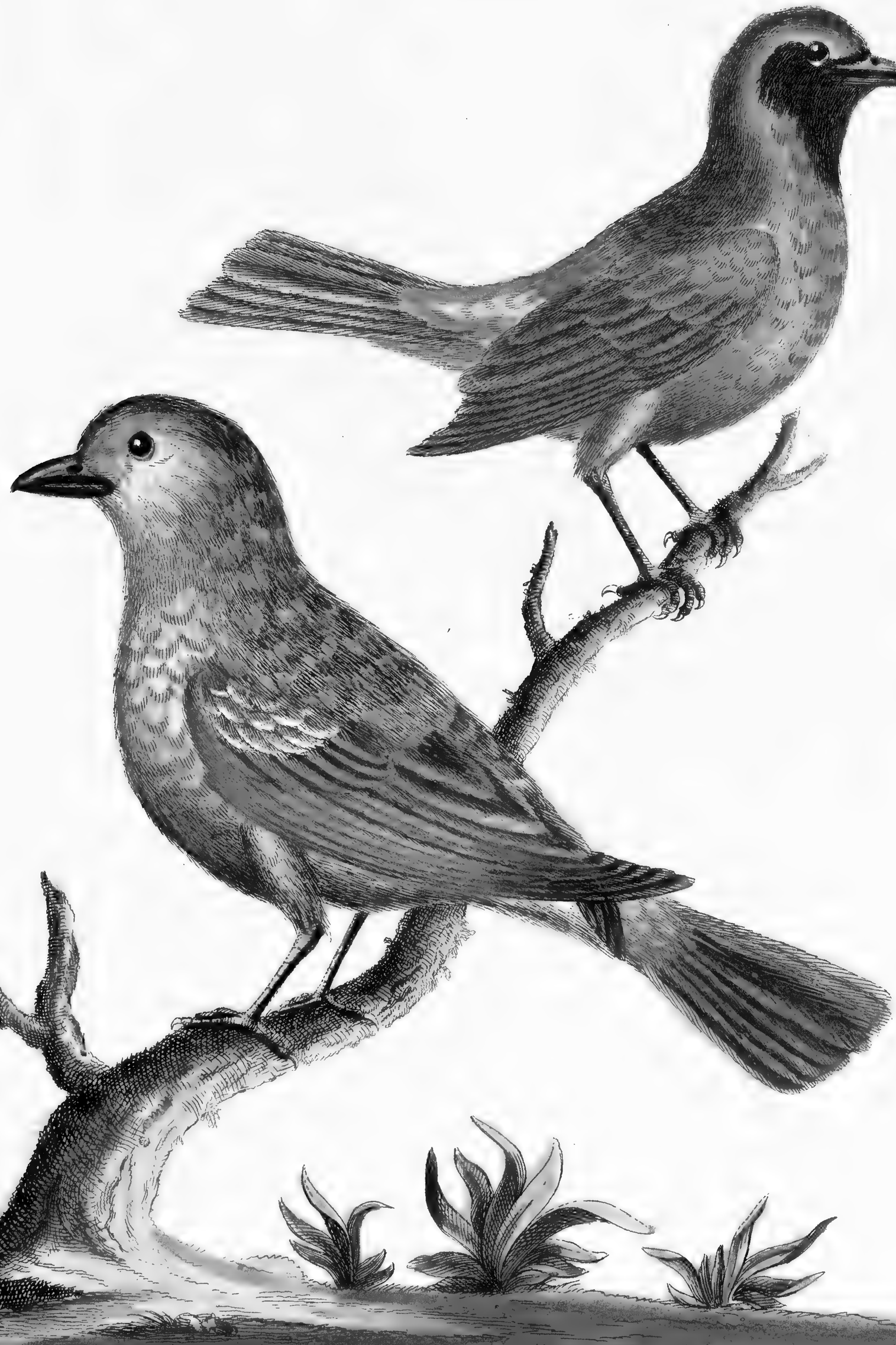

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Maj.

Sayacu, et Guira Guacuberaca Marcgravii.

N°. 41. IX^ter^ Theil.

Le Sayacu, et le Guiara Guacuberaba de Marcgrave.

Das gelbe Rothkelchen und der schwarze Kernbeißer. Tab. XLII.

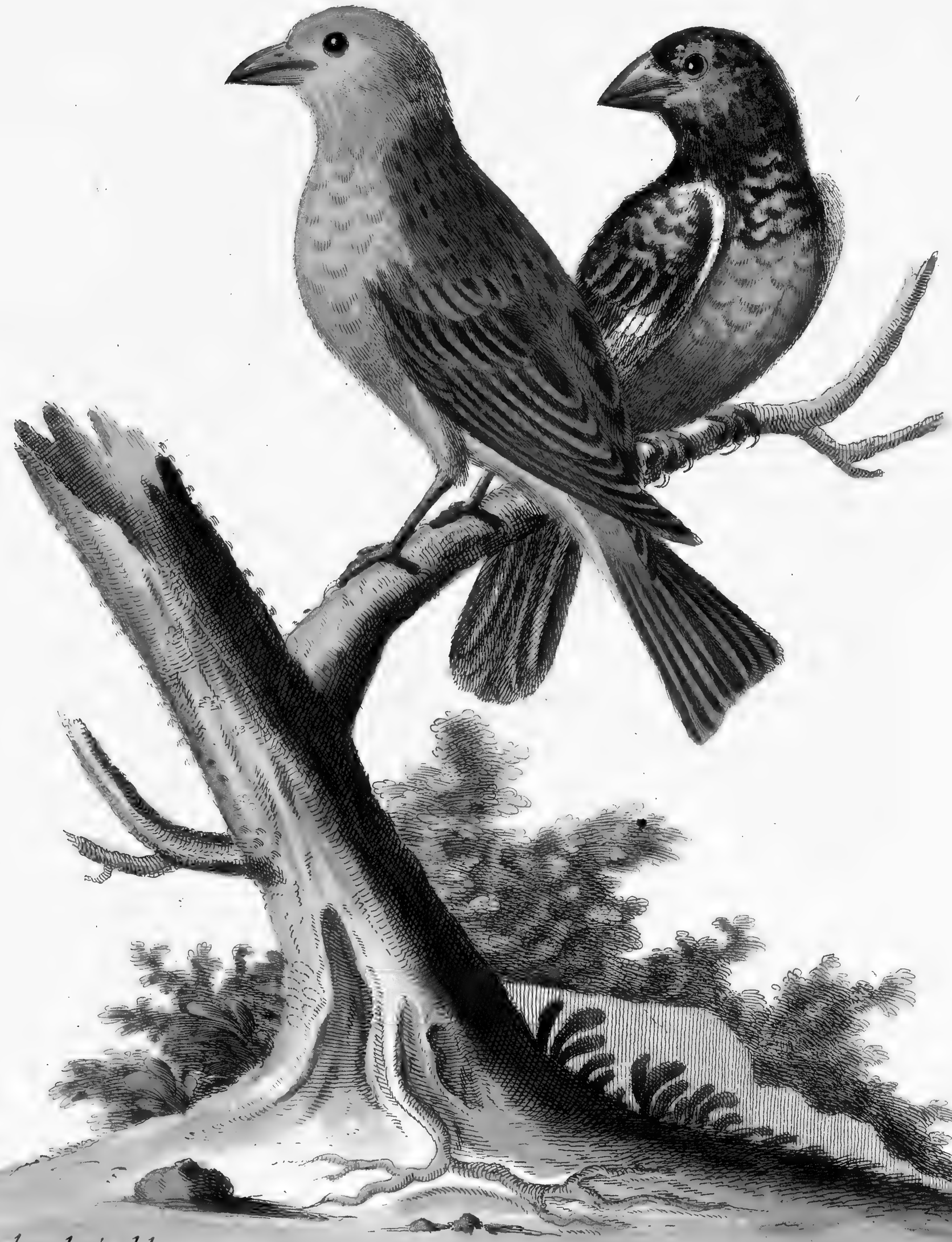

G. Edwards ad viv. del. *I. M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 42. *IX^ter Theil.*

Passer flavus capite rubro, et Coccothraustes niger.

Le Rouge-tete jaune, et le Gros-bec noir

Die schwarzen oder dunkelfarbne Sperlinge.

Tab. XLIII.

G. Edwards ad viv. del. *J.M. Seeligmann exc.*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 43. IX^ter Theil.

Passeres nigri vel fusci.

Les Moineaux noirs ou noiratres.

Der kleine Sperling und der Rothschnabel.

G. Edwards ad viv. del.

I. M. Seeligmann excud.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 44. IX^ter Theil.

Passer parvus, et Senegalus striatus.

Le petit Moineau, et le Senegali rayé.

Der Amadavad, und der Indianische Sperling mit weiser Brüst.

G Eduards ad viv. delin.

I.M. Seligmann, excud:

Cum Priv Sac. Caes. Majes.
N=45 IX^ter Theil

Bengalus punctulatus, Passer Indicus pectore albo.

L'Amadavad, et le Moineau Poitrine blanche des Indes.

Der kleine Ibis, und die Thierpflanze, oder der Polypus.

Tab XLVI.

G Eduards ad viv. delin.

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

I M. Seligmann excud.

N°. 46. IX^ter Theil.

Ibis minor et Polypus.

Le petit Ibis et la Plante Animale ou le Polype.

Der Brasilianische Chirurgus oder das gewaffnete brasilianische Wasserhuhn.

Tab. XLVII.

G Eduard. ad viv. del

Cum Priv. Sac. Caes Majest:
No 47 IXter Theil.

I M Seligmann. excud.

Jacana armata nigra et rubra

Le Chirurgien du Bresil

Der Meertaucher und der Beermesser-Schnabel.

G Eduards. ad. viv. del.

I M Seligmann excud.

Cum Priv. Sac. Caes. Majes.
No 48 IXter Theil

Fratercula et Alca.

Le Macareux e le Pingoin.

Die Tauchente von der Insel Man Puffin
und das Taucherhuhn Guillemot.

Tab. XLIX.

G. Edwards advin. del

Cum Priv. Sac Caes. Maj.

J. M. Seeligmann exc.

N° 49 IX^ter Theil.

Puffinus superne fuscus, et Uria.

Le Puffin d'Isle de Man et le Guillemot

Die Lauchente mit einen runden Schopf. die grosse Grebe und der ganz grüne Colibri.

G. Edwards. ad viv. del.

Cum Priv. Sac. Caes. Maj.

T. M. Seeligmann exc

N°. 50. IX^ter Theil.

Merganser crista rotunda Colymbus major. et Mellisuga viridis

L'Harle à la creste ronde, la grosse Grebe, et le Colibri entierement vert

Der Mauer-Specht.

G. Eduards ad viv. del. I. M. Seligmann excud.
Cum Priv. Sac. Caes. Majestatis.

Certhia muralis.

Le Grimpereau de Muraille

Der schwarze Fänfling (Tangara) aus Guinee Der Olivenfarbe Fänfling, und der Baumkletterer mit einem gelben Bauch.

G. Eduards ad viv. del. *I.M. Seligmann excudit*

Cum Priv. Sac. Caes. Majest.

N°. 52. IX^ter Theil

Tangara nigra Guineenſis, Tangara viridis, et Certhia ventre flavo.

Le Tangara noir de la Guinée, le Tangara olive, et le Grimpereau ou le Sucrier.